לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', כ' בתשרי תשמ"ח, 13 באוקטובר 1987 / שנה מ"ח מס' 13468 / המחיר —.1 ש"ח כולל מע"מ

אסד ישתתף בפיסגת רבת־עמון

דמשק. — נשיא סוריה, חאפז אל־אסד, ישתתף בוועידת הפיסגה הערבית, שתיפתח ב־8 בנובמבר ברבת־עמון — מסר אתמול דובר נשיאות סוריה.

הדובר, ג'יבראן קורייה, אמר, כי ראש ממשלת ירדן, זאיד ריפאעי, שהגיע אתמול לדמשק מסר לנשיא אסד הזמנה מאת חוסיין מלך ירדן, ובהזמנה נאמר, כי הוועידה תדון ב"כל הנושאים המעניינים את הערבים."

גם תוניסיה החליטה אתמול להשתתף בפיסגת רבת־עמון.

שש המדינות החברות במועצה לשיתוף־פעולה במפרץ הפרסי החליטו לדרוש בוועידת הפיסגה ברבת־עמון את החזרתה של מצרים לליגה הערבית.

מצרים הושעתה מהליגה הערבית ב־1979, בעקבות חתימת הסכם השלום עם ישראל.

(ע"צ, ע"ר)

אם לשמונה ילדים מרמאללה נהרגה במהלך הפגנה של צעירים מקומיים

מתחקיר ראשון נראה שלא השתתפה כלל בהפגנה ■ עדיין לא ברורה זהות היורה — איש מג"ב או חייל צה"ל ■ שביתת מסחר כללית בירושלים ■ בקבוקי תבערה ואבנים נזרקו במשך היום בגדה

מאת מנחם ענברי, כתב "על המשמר"

ברמאללה נהרגה אתמול, במהלך הפגנה, אשה בת 35, ענאיאת אליהינדי, אם לשמונה ילדים.

חקירה ראשונית העלתה, כי לא השתתפה כלל בהפגנה, אבל ייתכן כי באה להוציא את בנה המפגין משורות המפגינים.

בסביבות השעה שמונה בבוקר נאספו צעירים משולהבים בכיכר המרכזית של רמאללה וקראו (המשך בעמוד 4)

השביתה ברשות השידור נמשכת; האוצר עומד על שלו

השר גד יעקבי: שמועות מפחידות את הציבור; רוצה צווי־ריתוק לעובדי החדשות

מאת אתי רונאל ויהודה צור, כתבי "על המשמר"

שר התקשורת והכלכלה, גד יעקבי, המשמש בימים אלה גם כמ"מ שר החינוך, פנה אתמול ליו"ר רשות השידור, מיכה ינון, וביקש ממנו חוות־דעת משפטית ועניינית להוצאת צווי ריתוק לצוות קטן של עובדים במחלקת החדשות כדי לשדר שלוש מהדורות חדשות מידי יום בזמן השביתה.

יעקבי מסר דברים אלה לכתבים בעת שסייר אתמול בעכו. לדבריו התקבלו השבוע תלונות קשות מתושבים רבים, הקובלים על העדר חדשות. "מצב זה יוצר השערות, ספקולציות ושמועות, שאינם רצויים במדינה שממילא קיים בה מתח חיים קשה", אמר יעקבי.

(המשך בעמוד 4)

אנשי "כך" וליכוד ניסו לפוצץ מופע "בפסטיבל עכו"

מאת כתב "על המשמר"

למרות ניסיונות־הסיכול של אנשי הליכוד ותומכי מאיר כהנא, הופיעה אמש להקת התיאטרון "אל חקיוואתי", ממזרח־ירושלים, במסגרת "הפסטיבל לתיאטרון אחר", הנערך בעכו.

הלהקה הערבית העלתה באודיטוריום את המחזה "סיפור הכפר שמא", מאת פרנסואה אבו־סאלם ובבימויו, למרות ההפגנה שערכו במקום כ־20 איש, שהניפו דגלי־לאום וכרזות.

כ־10 דקות אחרי תחילת ההצגה, קמו חמישה או שישה מתפרעים, שישבו בשורה הראשונה, הסירו את חולצותיהם כדי לחשוף כתובות־גנאי שצויירו על גופותיהם, והחלו צועקים "ערבים החוצה!"

כוונתם היתה ליצור מהומה וקטטה בקרב הקהל, שמנה כ־700 איש, רובם מבין תושביה הערביים של העיר. המפגינים מחו על שהלהקה לא הופיעה תחת דגל ישראל.

המשטרה נכנסה במהירות לפעולה, הוציאה את המתפרעים החוצה, והקהל, הצעיר ברובו, נרגע. ההצגה נמשכה לקול מחיאות־כפיים נלהבות של הצופים.

נסים אופטימי — ארה"ב תסייע בעניין החובות ● עמוד 2

הצתות וזריקות אבנים ברצועת עזה ● עמוד 3

עוד יום־זבל בתל־אביב ● עמוד 4

צנחנים הודים תקפו המורדים בסרי־לאנקה ● עמוד 5

בצו ב"יד לעבודה — נמל־התעופה מתפקד כרגיל ● עמוד 20

לקחי הבג"ץ בפרשת מיעארי

פסק־הדין של בית־המשפט העליון, שישב כבג"ץ בפרשת ח"כ מיעארי, הוא בעל חשיבות רבה ביותר מכמה וכמה בחינות. הבחינה האחת היא ביחס בין רשות השופטת והמחוקקת. אחת הסיבות לכך שבארץ מרבים להשתמש בבג"ץ היא היעדר חוקה, והיעדר נורמות מוצקות בתחומי חיים רבים. הבג"ץ הוא מעין מכשיר מוגבל, המנווט ומציב סייגים בתחומים שבהם אין הנורמה והחוק חקיים מספיקים. זו הפעם הראשונה שצעד מעין זה של איזון וסיוג נעשה כלפי הרשות המחוקקת עצמה. בפסק הדין של שלושת השופטים שהתקבל בבג"ץ נאמר מפורשות, שהבג"ץ פסק בעניין ספני שהכנסת נהגה במהלך לא תקין – היא הסירה חסינותו של ח"כ בתחום שהוא בהחלט בתחום החסינות, תחום השמעת עמדות פוליטיות. אם אין ח"כ יכול לקבל חסינות על השמעת דעותיו, אין למושג החסינות כל משמעות.

בית־הדין העליון לא נזף בכנסת רק על עצם החלטתה לחסיר את חסינותו של מיעארי, אלא על מערכת השיקולים שהובילו אליה. אפשר לחלוק על השקפותיו של מיעארי מכל וכל, אך הוא נציג ציבור וזכאי לבטא את דעות אותו ציבור, ומכשיר החסינות מאפשר לו לממש את הזכות הזאת. הבג"ץ קבע בפסיקתו, שהמלחמה כנגד השקפותיו של מיעארי אינה יכולה להיעשות באמצעות מכשיר החסינות, אלא צריכה להיות לגוף השקפות חללו. בכך גם רמז הבג"ץ, שבמהלך אנשי מפלגות הימין כנגד מיעארי הייתה פגיעה ברוח הדמוקרטיה – ניסיון להשתיק השקפות חריגות באמצעים אדמיניסטרטיביים.

יש בפסיקת הרוב בבג"ץ היעדר סימטריה מסוים לעומת פסיקת המיעוט. פסיקת הרוב מתרכזת בנושא מהות החסינות הפרלמנטרית, וקובעת שהשמעת דעות בפומבי נכללת בחסינות. פסיקת המיעוט מתייחסת לתוכן הדעות שהשמיע מיעארי ולא למהות החסינות, ומביעה עמדה פוליטית ברורה, והיא שתמיכה באש"ף היא גילוי של חוסר נאמנות למדינה.

במסגרת הביקורת המותרת כלפי שיקול דעתם של שופטי המיעוט מן הדין לומר שדווקא כאן יש חריגה מסוימת מסמכותה של הרשות השופטת. נושא היחס לאש"ף הוא נושא שנוי במחלוקת בציבור ובממסד הישראלי. אפילו חברי ממשלה הנוכחית התבטאו לא אחת בזכות מגעים עם אש"ף בתנאים מסוימים. חוגי הימין מנסים להסיט את הוויכוח בנושא מהרמה המדינית לרמה הפלילית – אי־נאמנות למדינה היא בחזקת פשע חמור. פסיקת הרוב בבג"ץ התעלמה מתוכן השקפותיו של מיעארי ובכך חיזקה עיקרון, שאותו גם על הכנסת לשים כנר לרגליה – הוויכוח על היחס לאש"ף הוא ויכוח לגיטימי על דרכי פעולה מדינית ואין הדעות השונות בנושא זה הופכות לנאמנות או אי־נאמנות למדינה.

שסון שולל העברת היצוא מהשטחים לשוק דרך ירדן או ע"י "אגרקסקו"

הושג הסדר על סימון התוצרת החקלאית כתוצרת השטחים והנפקת תעודות המקור על־ידי לשכות־המסחר הפרו־ירדניות המקומיות ■ ירדן רוצה שיווק עצמאי

מאת מנחם ענברי, כתב "על המשמר"
ודליה שחורי, כתבתנו המדינית

נציב השוק המשותף האירופי, קלוד שסון, יסיים היום את שיחותיו בישראל על יצוא התוצרת החקלאית של השטחים לאירופה, ולפי שעה לא השתכנע בצידקת הטיעונים של ישראל, שהיצוא חייב לעבור דרך ירדן או באמצעות חברת־השיווק הישראלית "אגרקסקו".

שסון שוחח בעניין זה עם ראש הממשלה, עם ממלא מקומו ועם שר החקלאות. לפגישה עם פרס נתלוו גם ארבעה אישים תומכי ירדן, העוסקים בענייני שיווק חקלאי בגדה. בתום השיחה עם פרס, קיים שסון שיחה נפרדת עם ארבעת אנשי החקלאות הפרו־ירדניים.

סוכם, ככל הנראה, כי התוצרת החקלאית מן הגדה תסומן באופן ברור כתוצרת של השטחים, וכי את תעודות המקור ינפיקו לשכות־המסחר הפרו־ירדניות.

ישראל הציעה שתוקם חברה־בת של השטחים, שתהיה קשורה ב"אגרקסקו", והיא אשר תרכז את היצוא החקלאי. שסון האזין להצעה, אבל לא קיבל עדיין אותה. גם ארבעת האישים הפרו־ירדניים מסתייגים מהקשר עם "אגרקסקו".

ירדן הקימה באחרונה בגדה פדרציה של איגודים שיתופיים

(המשך בעמוד 4)

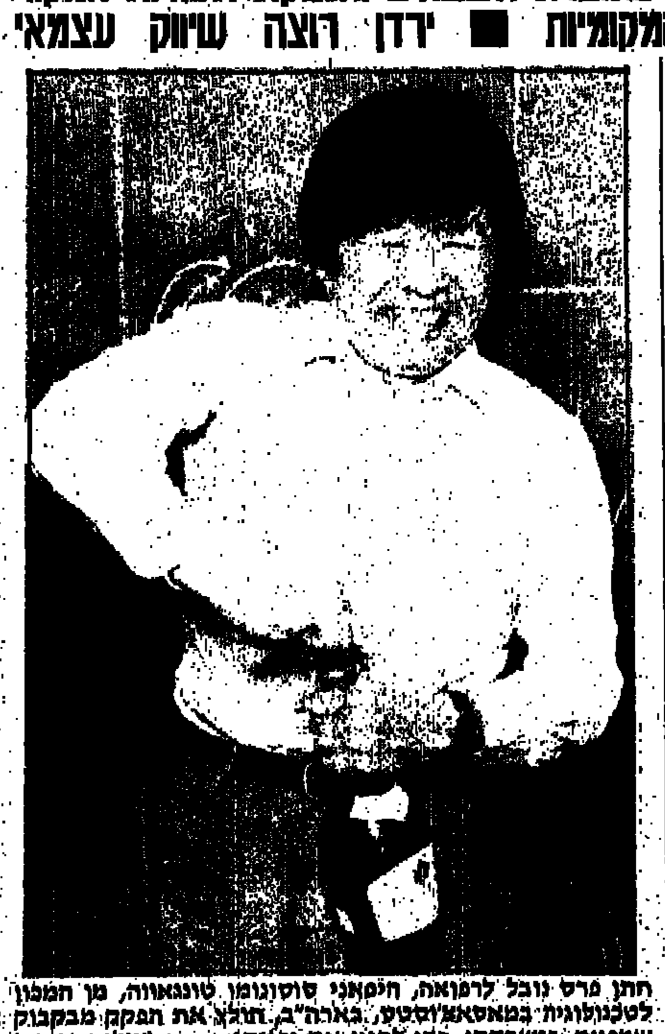

חתן פרס נובל לרפואה, היפאני סוסומו טונגאווה, מן המכון לטכנולוגיה במסאצ'וסטס, בארה"ב, מוציא את הפקק מבקבוק שמפניה, במעבדתו, כדי לחגוג את זכייתו. (צילום: אי.פי.)

נובל לרפואה למדען יפאני

מחקרו עשוי לסייע למלחמה ב"איידס"

מאת כתבי רויטר וסי"צ

שטוקהולם. — המדען היפאני סוסומו טונגאווה זכה בפרס נובל לרפואה לשנת 1987 — הודיע אתמול מכון "קארולינסקה" השוודי.

טונגאווה, בן 48, זכה בפרס בסך אלף דולר לאות הערכה על גילוי העיקרון הגנטי לייצור מיגוון של נוגדנים" — נאמר בהודעת המכון.

טונגאווה עובד במחלקה לביאולוגיה של מכון מאסאצ'וסטס לטכנולוגיה בקמברידג', בארה"ב, למן 1981. מחקרו העמיק את הידע האנושי בנושא מבנה מערכת החיסונים המגינים על הגוף מפני מחלות.

בהודעה נאמר, כי "מחקרו פותח אפשרויות להגדיל את התגובה החיסונית נגד מיקרו־אורגאניזמים פאתוגנים על־ידי הרכבה. המחקר מאפשר גם לשפר את דרכי הבלימה של תגובות חיסוניות בלתי־רצויות."

(המשך בעמוד 4)

ציורמצב

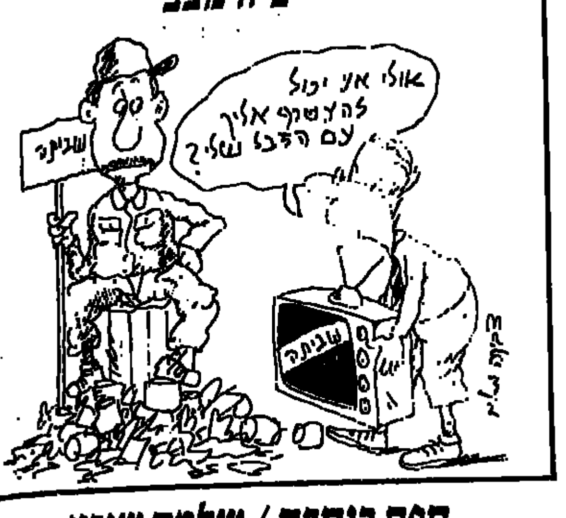

תפס כותרת / שלמה שירזי

המגן הפורץ

בחודש דצמבר 1986 נעצר שלמה שירזי על־ידי המשטרה בחשד של החזקת הירואין.

בחודש מאי 1985 שדדו חבריו של שלמה שירזי חלפן כספים ישיש. שללם — מיליון וחצי שקלים ישנים. שירזי קיבל שליש מהשלל. אחרי כן הפך לעד־מדינה ולא נענש.

ביום ו' נעצר שירזי. בביתו נמצא רימון רסס צה"לי ומזרקי הרואין. אתמול הוארך מעצרו.

לאחר פרשת מעצרו של שלמה שירזי בשנת 1985, הוא הורד משורות נבחרת הכדורגל של ישראל בהוראת היו"ר, חיים הברפלד. אז גרם לו החיטוט של אמצעי התקשורת כאב גדול — לפי דבריו. "שלמה שירזי הוא בחור עם טמפרמנט. אני לא יכול להבליג על דברים שלא נראים לי ולא אשלים עם התנהגות שיש בה עוול. סיפר הכדורגלן שכיכב בשורות האלופה, בית"ר ירושלים, אליה הגיע ממכבי נתניה.

בבית"ר ירושלים רצו לשקם את שירזי. תקופת השיקום לוותה בעליות ומורדות, אולם כרגע שהעניין הפך לפלילי גם אנשי בית"ר ירושלים הרימו ידיים. גם היום לא מפקירים את שלמה עד שלא תוכח אשמתו. יו"ר בית"ר, בני נחמיה, ניסה אף לשחרר את שירזי בערבות, אך בקשתו נדחתה. נחמיה אף שכר את שירותי עו"ד יאיר גולן כדי שייצג את הכדורגלן.

שירזי זכה לכינוי "המגן הפורץ", בשל תפקידו על מגרש הכדורגל כמגן המרבה לפרוץ לעבר שער היריב. כך קראו לו עוד לפני שנודע על פריצותיו מחוץ למגרש.

יצחק ויסהוף

רק רקע/מלריה

עידן חדש לציונות

אבותינו, חלוצי הישוב ובניו, לאחר שעבדו את עפרות הארץ ביום, "קרחו" בלילה — לעיתים מאהבה, לעיתים ממלריה. המלריה — כמו כיבוש העבודה סלילת הכבישים ולילות ההורה על הגורן — קשורה קשר אמיץ בתולדות הציונות המתחדשת.

מבצע ייבוש הביצות והדברת הקדחת הושלם בראשית שנות החמישים. שיאו היה ייבוש החולה. אלה ששירתו בסיני בשנות השישים והשבעים פגשו את המלריה כ"מחלת משמעת", אולם הסכם השלום עם מצרים, בין שאר מעלותיו, שחרר דורות של חיילים מהצורך לבלוע קאמוקין. מאז, אין בישראל אורים אנדמיים של המחלה, והדיווחים עליה הינם בחזקת אנקדוטות. אי־פה, אי־שם, נרשמים "מקרי ייבוא" ספוראדיים, שמקורם תיירים מחו"ל או ישראלים צעירים, שהשלימו את מסע החניכות ההכרחי שלהם בעולם השלישי. גל נוסף של מקרי מלריה נצפה בקרב העלייה האתיופית, אולם שנים רבות לא נראתה במקומותינו מלריה "צברית". מקרהו של הצעיר הישראלי שחלה במלריה הינו, איפוא, בחזקת תעלומה נדירה.

את המלריה מחולל טפיל תוך־תאי בשם פלאסמודיום, שארבעה זנים שלו מוכרים כיום. הללו שונים זה מזה בדרגת אלימותם, מחזור החיים שלהם ורגישותם לטיפול תרופתי. הפלאסמודיום חודר לגוף באמצעות עקיצת יתוש האנופלס, משתכן באורח זמני בכבד ולבסוף חודר לכדוריות הדם האדומות וממיס אותן, תוקף כדוריות נוספות וחוזר חלילה. המחלה מאופיינת בעליות חום סוערות, מלוות צמרמורת עזה, לסירוגין, עם יממות שקטות. כל גל חום שכזה מייצג מחזור נוסף של הרס כדוריות ושחרור הטפילים לדם. אבחנת המחלה נעשית באמצעות "טיפה עבה" — משטחים בו ניתן להדגים את הטפילים בתוך כדוריות הדם.

אולם הקושי הגדול באיבחון הינו להעלות על הדעת בישראל של שנות ה־80, את האפשרות של מלריה. הטיפול הינו באמצעות הכינין ונגזרותיו ולרוב הוא נושא תוצאות מצוינות.

גילוי המלריה בארץ נושא בכנפיו היבט אופטימי. מעט שחדלה ישראל לייבש ביצות והחלה לשקוע בהן, לא היה כדבר הזה במקומותינו. ייתכן, והעידן החדש של המלריה יביא עימו — יחד עם המחלה — גם חלק מהערכים שליוו את תקופתה...

ד"ר קובי אסף

בשטח / טורבינה ביתיר

אנדרטה ל"לביא"?

הדרך לבית יתיר לא דומה לשום דרך דרומית אחרת. במקום המרחבים הצחיחים המובילים לדימונה, למשל, יש כביש אין־סופי מתפתל בתוך גבעות מיוערות יפהפיות. באיזור הזה יש כמה יישובים חדשים. התק"ם מקימה אותם קילומטר לתוך הקו הירוק. "אמנה", תנועת ההתיישבות של "גוש אמונים" — קילומטר אחד החוצה. בית יתיר, מושב שיתופי — בחוץ.

בסוף הדרך אל בית יתיר, דרך שמזכירה משהו מערה סורית ארוכה, נגלית טורבינת הרוח. מונומנט מרשים, עשרים ושמונה מטר גובה, ובקצה — על רקע שמים כחולים מאד — מוטת הכנפים, דמוית מטוס חריש. דגם עדכני של תחנת הרוח ההולנדית מהגלויות, ואם תרצו — האנדרטה המוצלחת ביותר שאפשר היה להעלות על הדעת לזכר הלביא.

הטורבינה תספק חשמל לבית יתיר. העודפים יימכרו לחברת החשמל, על תקן יצרן פרטי המוכר מוצר לחברה שיש לה אומנם מונופול על השיווק, אבל לא על הייצור. היישוב ירוויח בערך 40 אלף דולר לשנה מטורבינה אחת. ובעתיד, מתכננים כאן, תקום חוות טורבינות נוסח קליפורניה. על קו הרכס הם יוצבו, המגדלים היפהפיים הללו, ויוכלו גם להחשב פיסול סביבתי לכל דבר.

בית יתיר זה לא מה שאתם חושבים, למרות שהוא שייך ל"אמנה", למרות שכל תושביו דתיים, למרות שהוא קצת מעבר לקו הירוק. האנשים כאן מתפרשים על פני קשת פוליטית רחבה מאוד. "חוץ מכהנא", מדגישים פה. "אצלנו אין אפילו כהניסט אחד".

הטורבינה כבר פועלת חודש, אבל הפסיקו את פעולתה לכבוד השר שחל כדי להעניק לו את הכבוד שבלחיצה על הכפתור. שחל איחר קשות. ואני, אחרי שעה ומשהו, ויתרתי על העונג הכרוך בצפייה בשר נושא עיניו השמימה בסיפוק אל הטורבינה המסתובבת, והלכתי משם, עם תחושה מעורבת של דה ז'וו על נורת מרידור, יחד עם אמונה שלמה בהצלחה הצפויה לאנשים הנחמדים מבית יתיר.

שלי יחימוביץ'

לו יהי / שקיעת השחמט

חסרה דמות ססגונית

היום, כ־4.30 אחה"צ, ייפתח בסיביליה שבספרד המשחק הראשון באליפות העולם לשחמט בין קרפוב, הטוען לכתר ואלוף עולם לשעבר, ובין קספרוב, האלוף הנוכחי.

רק שתי ידיעות קצרצרות על האליפות הופיעו אתמול ב"מעריב" ו"ידיעות". ב"דבר" היה דיווח נרחב על ... תחרות ברידג' בין פולין לשבדיה.

נראה שהתעניינות הציבורית בשחמט שוקעת. פעם, אליפות כזו הייתה אירוע בולט, כמעט כמו אולימפיאדה או חלוקת פרס נובל. לפני, אחרי ובזמן אליפות העולם בשחמט, היה כיסוי צמוד בריוותים, פרשנות, ניתוח קרבות וכתבות צבע. אולי חסרה דמות ססגונית בעולם השחמט, מישהו כמו בובי פישר, צעיר אמריקני, גאון תמהוני ומוזר שהופיע כמו כוכב שביט בשנות ה־70 ונעלם.

היום, פחות ילדים משחקים שחמט, ובין המשחקים — רבים שמשחקים נגד המחשב, תוקעים דיסק־שחמט, בין דיסק תחרות אופנועים לדיסק של פלישה מהחלל.

עדיין האתגר האינטלקטואלי בשחמט מסקרן, ולא רק את המכורים לשחמט. אחת הסיבות לסקרנות גם היא קשור במחשב: זה, בינתיים, אינו מסוגל לנצח את אלופי השחמט, רק שחקנים בינוניים, או סתם טובים, מפסידים מול המסך, לא הגאונים.

אני, אישית, אפסיק להתעניין בשחמט ביום שבו המחשב יהיה מסוגל לנצח כל אדם: הוא יהיה למשחק מהשורה, לא פיסגה בתחום החשיבה המופשטת. ובקשר לאליפות העולם: אולי אני מגזים, או מקדים להתייאש? אולי המתח עוד יעלה, ועימו העניין הציבורי וכמות הדיווח על האליפות?

צילום: א.פ.

גארי קספרוב (מימין) ואנטולי קרפוב בסביליה

עודד ליפשיץ

בשטח / ת"א בזבל

מעבירים ממקום למקום

לו נחת העב"ם החיפאי כאן, באמצע דיזנגוף, סביר להניח שלא היה זוכה לשום התייחסות. פשוט אף אחד לא היה מבחין בו. גלי זבל בגובה בינוני עד רב גלי מציפים את תל־אביב מזה ארבעה ימים. מצילים אין.

מי שהולך בימים אלה ברחוב דיזנגוף כשהזבל ניגר לרגליו, צריך לקחת אחריות או לפחות וליום טרם קריז. טביעות עדיין אין, גם

צילום: בועז לניר

רחוב דיזנגוף בת"א טובל בזבל

לא תביעות, אבל תושבי העיר מתחממים. "לא מספיק שהכבישים פקוקים ושהנסיעה בכבישי העיר הפכה סיוט, עכשיו גם הרחובות חסומים", מפיו של תושב מורט עצבים.

נדמה שהפעם עבר הזבל התל־אביבי כל גבול. בימים כתיקונם חוטפים בעלי עסקים קנסות בסך 150 ש"ח אם לא דאגו לשמור על ניקיון פיסת הרחוב שלמרגלותם. שמעתם פעם על עירייה שקונסת את עצמה?

"אני אומר לך", תפס בדש חולצתי מוכר פלאפל חמוץ־חריף. "מזל שלא חם, אחרת היה פה גיהנום. הסירחון היה הורג כאן את כולם". ובינתיים מה עושים? "מה עושים? מעבירים את הזבל ממקום למקום, כל אחד רוצה שאצלו יהיה נקי". גם ניקיון, מסתבר, הוא דבר יחסי.

אלישבע איילון

מדף / סיפורת־מקור

זר וקשה לעיכול

מנשה לוין, "טחנת מים"; עטיפה: מיכל לשם; ציור: יצחק לויתן; ספריית הפועלים, ספטמבר 1987; 177 עמודים.

בבוקרו של יום כיפורים הוערדתי לי את התענוג, שבקריאת ספרו החדש של מנשה לוין. מצאתי את עצמי יושבת ובוהה ולמרות נסיונותי הכנים להתרכז, להבין, לקלוט מסר ולהעביר רשמי ממנו, הרי שחשתי עייפה, מתוסכלת ומתפתה שוב ושוב לפתרון הקל — לקבעו בספרייתי ולהועידו לגורל המפוקפק של ספר המשמש כאבן שאין לה הופכין.

כך, למרות עדינות ורב־גוניות התאורים שפע של דמויות חלומיות, ועושר מרשים של שפה וביטויים, שעוררו בי את הרצון העז ללמדם ולהפנימם, הספר נשאר עבורי זר, כבד וקשה לעכול. סיפורי העלילה קצרים, נדמה כי לא השכילו להתפתח, לא הצלחתי להיסחף אחר תהליך כלשהו של עומק והתפתחות באופי הדמויות. למעשה, במידה לא מעטה, אלה חוזרות על עצמן בסיפורים השונים. כך למרות שסצנות העלילה, כביכול, משתנות, הרי שהמהות בבסיסה נשארת.

כחוט השני לאורך כלל הסיפורים מצטיירות דמויות יהודים חלומות: מיוסרות, שרוח עצבות שורה עליהן ומתוארת האינטראקציה המרה שבינן לבין הסביבה הגויית, המגנית, העוינת. רוח העצבות והמסתורין נדמה כי מאפיינת את כלל הסיפורים. לאווירה זו קסם מסוים. כך למשל מצליח להקסים הסיפור בדבר בת הגטו היפהפיה, המתחברת עם תשוקתה לרגע ובורחת ממנה ובדבר צייר גוי, אשר מביא חורבן עליה ועל ארוסה מחשב הקיצין. יחד־עם־זאת, כאשר הוא מוצג בהקשר וברצף נוספים, הוא מאבד מייחודו, הופך להיות אחד מיני רבים דומים אחרים וככזה הותיר בי תחושת כובד, קדרות ורצון לסיים את הקריאה.

ענת גורן־פלח

עורך "עמודאחורי": אפי לנדאו

נסים אופטימי שארה"ב תסייע בהורדת הריבית על החובות לטווח ארוך

מבטיח „כלכלת בחירות מיוחדת": אי־חריגה מהתקציב ● גילה לחברי ועדת הכספים: ארה"ב התחייבה להמשיך בקניות־גומלין בסך 150 מיליון דולר בשנה — כגמול על ביטול ה„לביא"

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

שר האוצר משה נסים השיג בביקורו האחרון בוושינגטון התקדמות ניכרת במאמציו להוריד את הריבית על החוב לטווח ארוך של ישראל לארה"ב.

נסים אמר אתמול לחברי ועדת הכספים של הכנסת, כי הדרך להורדת הריבית ארוכה עדיין וקשה, אך עלה בידיו לשכנע כמה מהסנטורים המרכזיים, המעורבים בתהליך החקיקה, העשוי לאפשר לישראל לשלם הוצאות ריבית נמוכות בכ־150 מיליון דולר בשנה בעשור הקרוב.

על־פי ההצעה שנידונה בין ירושלים לוושינגטון תיקח ישראל הלוואה בשוק הפרטי כדי לפרוע בהקדם את חובה ארוך־הטווח, ואילו ממשלת ארה"ב תיתן ערבות מדינה להלוואה החדשה. נסים הביע אתמול אופטימיות באשר לאפשרות זו.

עוד גילה שר האוצר לחברי ועדת הכספים, כי שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, מסר לו מכתב, המפרט את התחייבויותיו של מימשל רייגן לישראל בגין הסכמת ישראל לבטל את פרוייקט ה„לביא". המימשל התחייב להמשיך בקניות־גומלין בישראל, בסך 150 מיליון דולר בשנה, במשך שנתיים. כן הושגה התקדמות רבה בקשר לדרישת ישראל, שתינתן לתעשייה האווירית להשתתף במיכרזים צבאיים ולא־צבאיים בארה"ב, כולל שיפוץ מנועים.

נסים ביקש משולץ, שהמימון האמריקני לפרויקט משותף של ישראל וארה"ב, הקשור ל„פרויקט מלחמת הכוכבים", יעלה מ־50 ל־90 אחוזים.

בסוף דבריו, הודיע נסים, שהוא ינהל „כלכלת בחירות מיוחדת". הוא אמר, שהוא יקפיד על ניהול אחראי של המשק, בלי לחרוג מהתקציב ובלי להוסיף לו. הוא קרא לחברי ועדת הכספים לא לאשר חריגה כלשהי בשנת הבחירות.

המשכים

השר גד יעקבי

(סוף מעמוד ראשון)

לדבריו, מדובר בשידור חדשות בשעות 07.00, 13.00 ו־19.00. לדבריו, אם אנשים יידעו על כך יקשיבו לחדשות האלה והדבר יפיג את המתח.

יעקבי הוסיף, שיבקש משמיר לערוך משאל טלפוני בין השרים כדי להוציא צווי־ריתוק, מיד עם קבלת חוות־דעת עוה"ד ינון.

הקיפאון ברשות השידור נמשך. בפגישה שנערכה אתמול בין הנהלת רשות השידור ובין הממונה על השכר באוצר, יעקב דנון, ועורך־הדין אלי בן־טובים מפרקליטות המדינה, נבחנו דרכי הפעולה האפשריות העומדות בפני הנהלת הרשות.

עמדת הממונה על השכר היתה נחושה: כל שיקבלו עיתונאי הרשות הוא תוספת של 75 שקל, בדומה לשאר עובדי המדינה, נכון לעכשיו ונכון עד מארס 1988.

בתגובה אמר אתמול דובר מטה השביתה, צבי גורן, כי האוצר רוצה לכפות על רשות השידור ועל עיתונאיה את ההסכם עם ההסתדרות. זאת, למרות שהוא יודע שרשות השידור אינה מופיעה ברשימת הגופים עליהם חל ההסכם הנ"ל. „אז אם האוצר רוצה הוא יכול להחיל את ההסכם האמור באופן חד־צדדי. אבל, כל עוד הדבר נוגע בנו לא נסכים למשא־ומתן אולטימטיבי" – אמר גורן.

יו"ר רשות השידור, מיכה ינון, הודיע אתמול, כי יכנס את מליאת רשות השידור ביום רביעי הבא, ויציע לה להחליט על אי־חידושם של השידורים כל עוד לא יוחלט על קבלתו של הסכם מקיף על איחודים של עובדי שלושת הדירוגים ברשות השידור לדירוג אחד.

על כך הגיב אתמול יו"ר האיגוד הארצי של העיתונאים, אמנון נדב, כי עיתונאי רשות השידור פתוחים לכל הצעה. אלא שהצעתו של ינון חושפת דווקא את מידת חוסר הרצינות של הנהלת רשות השידור, שהרי מנכ"ל הרשות, אורי פורת, מדבר דווקא על צימצומם של המקצועות המסווגים בדירוג העיתונאי של רשות השידור כמו המאפרות, התפאורנים וכיוצא בזה.

הערוץ השני יקרין סרט מדי יום במשך השביתה

כל עוד תימשך שביתת הטלוויזיה יקרין הערוץ השני מדי יום ביומו סרט קולנוע אחד. הסדר זה הושג אתמול בעקבות פניית היועץ המשפטי של רשות השידור אל התאחדות בעלי בתי הקולנוע, שסייגה את הסכמתה בשני תנאים: הסרטים יוקרנו אך ורק בשעה 18.00, ללא הקרנת סרט נוסף ב־23.00. גילם של הסרטים שישודרו יהיה בכפוף להסכם בין רשות השידור ובין התאחדות, דהיינו: סרטים אמריקניים בני חמש שנים ומעלה, סרטים זרים אחרים בני שלוש שנים ומעלה, וסרטים ישראליים בני שנה ומעלה.

האישור ניתן רק לזמן השביתה ולא יהיה בכך משום תקדים. האחריות הבלעדית, לרבות בדיקת גיל הסרטים, תוטל על רשות השידור ולא על משרד התקשורת, על־פי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה שקבע, כי הערוץ השני יופעל באחריותה ותחת פיקוחה של רשות השידור.

בעקבות השביתה יחולו בלוח המשדרים של הערוץ השני שינויים נוספים. בשלושה הימים הקרובים יוקרנו התוכניות הבאות: ביום ג' ב־19.00 — ג'ו בלוס־אנג'לס, פרק כ'. ב־19.30: „תהילים בירושלים" — להקת „קול ודממה". ב־22.00: ראבי שנקר בהופעה חיה, וב־21.00 „פופ שתיים".

ביום ד' ב־19.00: „פרח בר"ש" — שידור חוזר של המשדר המיוחד לראש השנה, חיילי צה"ל מוסרים ברכות ושולחים שירים בשילוב עם זמרים ישראלים. ב־20.45: „פופ שתיים".

ביום ה' ב־19.00: שירים עבריים. ב־20.00: סיפור הארלם חלק ב' — חלקו השני של רביו מוסיקלי עשיר וצבעוני, של תערובת המוסיקה המתנגנת במועדוניה וברחובותיה של הארלם — שירי נשמה, סווינג ורגאי. ב־20.45 סרט אנימציה על טולוז לוטרק.

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

דגים מלוחים ודרשה של צבן בסוכת היו"ר אברהם שפירא

מאת אודי נחשון, כתב „על המשמר"

המפגש הבלתי־רשמי של חברי ועדת הכספים בסוכתו של היו"ר אברהם שפירא, החל אתמול באיחור. שפירא, שהגיע לסוכה בלבוש חרדי למהדרין, התנצל בפני הח"כים כי התעכב אצל האדמו"ר שלו בבני־ברק.

בחלק הלא־כלכלי של הישיבה כיכב אתמול ח"כ יאיר צבן, שכיבד את המקום בקסקט כשר. צבן הזכיר לנוכחים, כי בסוכות קוראים את קהלת ואמר, כי מזל שלא חכמי דורנו היו צריכים להכריע אם להכליל את קהלת בתנ"ך.

עיקר דבריו של צבן נסובו סביב דרשה של החתם סופר, שקרא בפני הנוכחים. הדרשה כוללת ביקורת על משטר חברתי שמעניק כבוד לאלה שאינם יוצרים, לסוחרים ול„בנקירעס", אך אינו מעניק את הכבוד הראוי ל„עובדים שרק בהם תלוי „ישובו של עולם". יש בדרשה גם ביקורת על „שרי המלך המתחרים להוציא מבני הארץ מסים כדי לכלכל את כל אלה שאינם יוצרים ויצירה של ממש".

לאחר שצבן סיים לקרוא את הדרשה, התברר לו, כי אשתו של ח"כ שפירא היא נינתו של החתם סופר.

על הכיבוד של שפירא נכתב כבר הכל. בין שפע המאכלים בלטו אתמול, כמו בכל אירועי „מנכ"ל המדינה", הדגים המלוחים.

תיקו במשחק הראשון באליפות העולם בשחמט

סווילה, ספרד — אלוף העולם בשחמט, גארי קספארוב והטוען לכתר אנטולי קארפוב סיימו אתמול בתיקו את משחקם הראשון, באליפות העולם הנערכת בסווילה, בספרד.

ההחלט על התיקו במסע ה־30, לפי הצעתו של קארפוב.

המשחק השני יתנהל מחר, ואז ישחק קספארוב בכלים הלבנים.

ייערכו 24 משחקים והנצחון יפול בחלקו של השחקן שיצבור 12.5 נקודות לפחות. במקרה של תיקו 12:12, ישמור קספארוב על כתרו.

הדו־קרב הנוכחי יעניק את האליפות למנצח למשך שלוש שנים, ולא לשנה אחת בלבד, כבעבר.

בראיון שהתפרסם אתמול בשבועון המערב־גרמני „שפיגל", הכריז קספארוב: „תקופתו של קארפוב הסתיימה, ואני כמעט בטוח שאוכל לזכות מחדש בכתר."

קספארוב הביע את דעתו, כי לנער הסובייטי גאטה קאמסקי, בן 12, „כל הכישורים להיות אלוף העולם." (עי"צ, עיי, אי.פי)

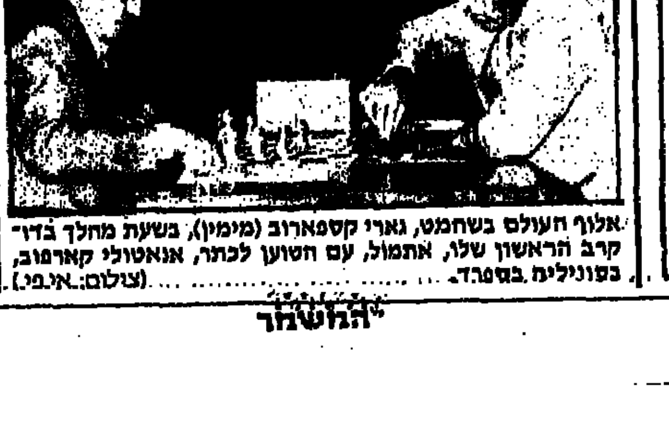

אלוף העולם בשחמט, גארי קספארוב (מימין), בשעת מהלך בדו־קרב הראשון שלו, אתמול, עם הטוען לכתר, אנאטולי קארפוב, בסווילה בספרד. (צלום: אי.פי.)

סקרנים צופים בתותח הקטן, שהציג אתמול ארגז אבק־שריפה וגרם בכך למותם של 5 אנשים, בעת שיחזור קרב מימי־הביניים בעיר קאמפלו, בספרד. (צילום: אי.פי)

חמישה נהרגו בספרד בשחזור קרב היסטורי

קאמפלו. — חמישה אנשים, ששיחזרו קרב מימי־הביניים, נהרגו אתמול ו־27 נפצעו, בהתפוצץ ארגז אבק־שריפה בעיירה קאמפלו, בספרד, לחופי הים התיכון — מסרה לשכת המושל המחוזי.

יתכן שהארגז, ובו 30 ק"ג אבק־שריפה, הוצת ע"י ניצוץ של תותח מאולתר, ששימש לירי זיקוקין די־נור, במהלך קרב־הדמה בין מאורים לנוצרים.

העיירה קאמפלו, שאוכלוסיה מונה 10,000 נפש, עורכת מדי שנה, דוגמת ערים אחרות בספרד, חגיגות וקרב מדומה לציון הכיבוש הערבי בספרד במשך 700 שנה. (עי"ר)

צד"ל מפנה שני מוצבים בשולי הרצועה

צור. — צד"ל החל אתמול בפינוי שניים ממוצביו בשולי רצועת־הבטחון — מסרה משטרת לבנון.

מוצבים אלה, על הגבעות אל חוקבאן ובירקי, נמצאים בגיזרת היחידה הנפאלית של יוניפי"ל. חייל של יחידה זו נהרג ב־4 באוקטובר על־ידי חיילי צד"ל, שהיו מוצבים באל־חוקבאן.

הגנרל גוסטאב הגלונד, מפקד יוניפי"ל, ביקש אתמול מישראל להוציא את אנשי צד"ל מגיזרה זו.

המשטרה הלבנונית בצור מסרה, כי אנשי צד"ל, בסיוע חיילים ישראליים, החלו מפרקים את הביצורים באל־חוקבאן.

מפקד צד"ל גנרל אנטואן לאחד, הצדיק נסיגה זו ב„נימוקים הומאניטריים", אך איים לשוב למוצבים אלה ולהשתלט על שלושת הכפרים השכנים, אם יאפשרו את חידוש ההתקפות על צד"ל ועל חיילי צה"ל. (עי"ר)

פעלולנים אנגלים יככבו היום במירוץ אשקלון

מאת כתב „על המשמר"

השופט הבין־לאומי איב קלתיים, בן 56 מדרום אפריקה, ישפוט היום במירוץ המכוניות המסיים את עונת 1987 במסלול המירוצים באשקלון.

בזכות השיפוט הבין־לאומי נחשב גם המירוץ כולו ומקנה נקודות ברמה בין־לאומית ל־70 הנהגים המשתתפים בו, והוא מוכר על־ידי הפדרציה העולמית של „ראלי קרוס".

מצפים היום לצופים רבים שיבואו לחזות, החל משעה 11 לפנה"צ, בשלושה פעלולנים אנגלים: דיק שפרד, ויק וולט, וג'ו דילני. האחרון מתכונן לרחף עם מכונית מעל 14 עד 18 מכוניות צמודות.

חלוקת הפרסים תיעשה הערב על־ידי שר התיירות והמשפטים, אברהם שריר, השוהה כבר יומיים באשקלון.

אנו מודיעים בצער רב על מותה של

עטרה סידלובסקי ז"ל

(אמה של חברתנו שולה גל)

ההלוויה תתקיים היום, יום ג', 13.10.87, בשעה 15.30

קיבוץ דליה
והמשפחה

רבבות נהרו אתמול לכותל, שם נפתחו לקהל החפירות האחרונות (צילום: אליהו הראתי)

עזה עדיין מתוחה: צמיגים הוצתו; אבנים על מכוניות

סוחרים פתחו לראשונה עסקיהם ● לימודים מושבתים חלקית

מאת כתב „על המשמר"

הפרות־סדר רבות היו גם אתמול ברצועת עזה. על מספר כלי־רכב ישראלים נזרקו אבנים שבחלקן נפצו שמשות. לא ידוע על נפגעים.

צעירים רבים הציתו גם אתמול בטקר צמיגים בוערים בצמתים, בכבישי הכניסה לעזה ולחאן־יונס, וכוחות הבטחון נאלצו לשוב ולסלקם. כמחצית מבתי־הספר ברצועה הושבתו מלימודים. סוחרים החלו לפתוח אתמול לראשונה את עסקיהם.

ראש המינהל האזרחי בעזה, תת־אלוף שייקה ארז, המסיים תפקידו שם ועובר לתפקיד דומה ביהודה ושומרון, נפרד אתמול בצהריים בארוחה חגיגית מראשי הערים הנכבדים ומבעלי תפקידים ציבוריים ברצועת עזה. המפגש נערך ב„בית אלון" על שפת ימה של עזה. ראש עיריית חאן־יונס, סלימאן אל־אסקל וריר חירי אבו־דמראן, ברכו את תת־אלוף ארז בשם נציגי האוכלוסיה המקומית. תת־אלוף פרדי זך, סגן הממונה על השטחים במשרד הבטחון, עשה זאת מטעם קציני הצבא והמשטרה ונציגי המימשל הצבאי. תת־אלוף ארז השיב למברכים. המפגש התנהל בלי להזכיר את המתיחות השוררת באיזור בתקופה האחרונה.

„השב"כ נגד עונש מוות למחבלים בגלל ההערכה שזה לא ירתיעם"

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

„ראשי השב"כ ונשיא בית־המשפט העליון מתנגדים להטלת עונש מוות למחבלים והם יודעים למה" — אמר אתמול שר הקליטה והתקשורת גד יעקבי, בסיור בעכו. לדבריו, כל מי שמצדד בשינוי המדיניות הקיימת מדבר מתוך רגשי־נקם שמקננים בו ולא מתוך שיקול־דעת.

יעקבי אמר, כי מוות יהפוך מחבלים לקדושים מעונים. הוא הוסיף שמשיחות שקיים עם ראשי השב"כ למד לדעת, כי אלה מתנגדים להטלת עונש־מוות על המחבלים, משום שממילא הדבר לא ישנה את רצונם לבצע פיגועים. לדבריו, ראשי השב"כ סיפרו לו כי עונש־מוות לא ירתיע מחבלים המתכננים מעשי התאבדות במסגרת פיגועים באזרחים ישראלים. הוא אמר שהדרך היחידה להרתיע היא באמצעות הגדלת המאמץ לסיכול פיגועים ותפיסת מחבלים.

יעקבי אמר עוד, כי דעותיו מבוססות על שיחות רבות שקיים עם ראשי השב"כ, אשר מצידם גיבשו דעה משותפת, המבוססת על תפיסות מחבלים רבים. „המבקשים עונש מוות למחבלים לא יודעים על מה הם מדברים", אמר.

כתבנו בכנסת, יצחק שור, מוסר כי חבר ועדת החוץ והבטחון, יוסי שריד, הזהיר מפני הנהגת עונש מוות בישראל. תהיה זו שגיאה חמורה שעלולה לעלות בחיי־אדם. דווקא שירותי הבטחון שלנו מתנגדים בעקביות לעונש מוות משום שהוא יעמיד יהודים — כאן ובכל מקום — בסכנת נפשות יום־יומית. גם אם יוטל עונש־מוות בישראל הוא אף פעם לא ייצא לפועל מחשש לגורלם של יהודים. עונש מוות, אולי מגיע לטרוריסטים אכזריים, אבל הוא בוודאי לא מגיע לנו" — אמר.

תאונה קטלנית נוספת אתמול — בכביש המהיר ירושלים — ת"א

3 ילדים המתינו בבית — אך ההורים לא חזרו: האב נהרג האם נפצעה קשה

שני קציני צה"ל שנמחצו למוות על־ידי משאית סמוך ליגור — הובאו למנוחות

מאת זהבה מוזס, קובי מגדל ואבי בניהו, כתבי „על המשמר"

יוסף בוהדנה בן 38, תושב בת־ים, נהרג אתמול בהתהפך רכבו בקילומטר ה־24 של הכביש המהיר תל־אביב — ירושלים. אשתו רחל בת ה־87, שהיתה עימו נפצעה קשה והועברה לבית־החולים אסף הרופא.

אתמול, סמוך לשעה 4, עשה הזוג בוהדנה את דרכו מירושלים לת"א. סמוך לקילומטר ה־24, איבד לפתע הנהג את שליטתו על הרכב — סיטרואן G.S.A — המכונית החלה לפתע לנסוע לכוון שטח ההפרדה. הנהג, שחשש מהתנגשות ברכב שבא ממול — הסיט את ההגה במהירות ימינה. המכונית עלתה על מעקה הבטחון, התהפכה ונחתה על הגג.

לבני הזוג שלושה ילדים קטנים, שנשארו בבית.

מעצר לנהג על מות 2 הקצינים

נהג המשאית שדרס שלשום למוות שני קציני צה"ל סא"ל משה בן־מלך וסג"מ אריה אלון סמוך לקיבוץ יגור, הובא הבוקר לבית־משפט השלום בחיפה להארכת מעצרו.

ההלוויות

שני בני העמק — סגן־אלוף משה בן־מלך וסג"מ משה אלון, אשר נהרגו שלשום בתאונת־דרכים קטלנית בעת שמכוניתם התנגשה במשאית מג'נין סמוך לקיבוץ יגור, הובאו אתמול אחר־הצהריים למנוחות בטקס צבאי מלא.

צה"ל מגביר האכיפה

הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון, הורה אתמול על הגברת אכיפת חוקי התנועה בצה"ל, לאחר שכלי־רכב צבאיים היו מעורבים בעת האחרונה בתאונות רבות.

„אני מחכה בקוצר־רוח" — אמרה אידה נודל לאחותה

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

„אני מחכה בקוצר־רוח לפגישה איתכם. למזלי, אטום ממטוס האישי של ארמנד האמר משרה התעופה ישירות לישראל" אמרה אתמול אידה נודל בשיחה טלפונית עם אחותה אילנה.

אתמול סיפרה, כי ידידיה הרבים במוסקבה מכינים לה ערב פרידה באחד מבתי הקפה בעיר, מחוסר מקום בבית הפרטי, הצר מלהכיל את כל אלה ש„רצים ללחוץ את ידי".

ארמנד האמר, נשיא „אוקסידנטל פטרוליום" הוא מאילי ההון הגדולים בעולם. קשריו עם הצמרת הסובייטית נמשכים מאז קשר קשרי ידידות עם לנין, עת שלח מארה"ב קרונות חיטה לברית־המועצות בימי המצור והרעב בשנותיה הראשונות של המהפיכה.

בוש פתח מערכת הבחירות לנשיאות

יוסטון. — סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, הודיע אתמול רשמית, כי יתמודד על מועמדות המפלגה הרפובליקנית בבחירות לנשיאות, שייערכו בשנה הבאה.

בוש אמר באוזני תומכים מריעים בעיר יוסטון: „עכשיו אני מועמד לנשיאות ומחובתי לפנות אל העם האמריקני ולהסביר לו, מדוע אני רוצה להנהיגו."

הוא לא מסר פרטים על השינויים שהוא מקווה לחולל בממשל, ואמר „אין אנו זקוקים לכיוונים חדשים רדיקליים, אנו זקוקים למנהיגות חזקה ויציבה."

בוש נחשב לבעל הסיכויים הטובים ביותר לזכות במועמדות המפלגה הרפובליקנית, והוא מוביל ביתרון עצום על חמשת יריביו, בסקרי דעת־הקהל.

בוש אמר, בין היתר, כי יתמיד במדיניותו של רייגן להושטת סיוע למורדים באפגניסטאן ובניקרגואה. (עי"ר)

כורדים פרו־איראנים חטפו שלושה טכנאים איטלקיים בעיראק

מאת אהרון ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא.— שלושה טכנאים איטלקיים, העובדים בעיראק מטעם מיפעלים איטלקיים, נחטפו על־ידי חברי אירגון כורדי פרו־איראני, הנלחם למען שחרור כורדיסטאן מעול עיראק.

החוטפים מתנים את שחרור האיטלקים החטופים בהוצאת צי הפריגאטות ושולות המוקשים האיטלקיות ממימי המפרץ הפרסי.

עובדת החטיפה, שהיתה ידועה למשרד החוץ האיטלקי זה ימים אחדים, נמסרה לעתונות רק אמש. הממשלה האיטלקית חוששת, שהידיעה על החטיפה עלולה לעורר התנגדות של מפלגות האופוזיציה ושל דעת־הקהל לסיורי צי־המלחמה האיטלקי במפרץ.

גם השותפה העיקרית לקואליציה הממשלתית, המפלגה הדמו־נוצרית, מתנגדת למעשה להשתתפות הצי האיטלקי בסיורים במפרץ.

הפגנות של אלפי איטלקים נערכו לפני יומיים ברומא ובמילאנו, ביוזמת המפלגה הקומוניסטית, מפלגת הדמוקרטיה הפרולטרית, הראדיקלים והירוקים, בסיסמה: „החזירו את הצי האיטלקי הביתה."

מחקר רציני של דעת־הקהל הוכיח, ש־52 אחוז מן האיטלקים מתנגדים לסיורי הצי האיטלקי במפרץ ורק 25 אחוז מצדדים בכך.

אקינו תובעת עיתונאי: לא התחבאתי מתחת למיטה בנסיון ההפיכה!

„הביטו מתחת למטה!" – אקינו לצלמים. (אי.פי.)

מאנילה. — נשיאת הפיליפינים, קוראסון אקינו, אמרה, כי היא מוכנה להודות שהיא מתפללת בעיתות משבר, אולם היא תגיש תביעה על לשון הרע נגד לואיס בלטורן, עיתונאי, שכתב, כי התחבאה תחת המיטה, בעת נסיון ההפיכה נגדה.

„הינה, זאת המיטה שלי. אי־אפשר להתחבא תחתיה," אמרה אתמול אקינו, ברוגז רב, לעיתונאים שהוזמנו לחדר־המיטות שלה. ואכן, דפנות המיטה עשויים לוחות עץ המגיעים עד הרצפה.

אקינו, שהודתה כי היא בבהלה ופחדה, סיפרה, כי התעוררה לקול יריות המורדים, שתקפו את ארמון הנשיאות באוגוסט, והתפללה, לאחר שלא הצליחה להתקשר עם מפקדי הצבא. (עי"ר)

אתיופית בת 11 נעדרת

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

יהודית מנשה צוקל, בת 11, המתגוררת ברחוב ברנר 17/15 בחולון, נעדרת מאז יום ו' ה־2.10.87.

הילדה, ממוצא אתיופי, נראתה לאחרונה שישי בבוקר בתחנה המרכזית בתל־אביב, בשובה מן הפנימיה בה היא לומדת בחדרה. היא היתה בדרכה לבית סבה, בחולון. המשטרה מבקשת את עזרת הציבור בחיפושיה אחר הנערה. כל היודע דבר על מקום הימצאה התבקש לפנות לתחנת המשטרה.

פרטיה: גובהה 1.50 מ', מבנה גופה רזה, שערה קצר מקורזל שחור, עיניה חומות, אפה קטן, שפתיה עבות. לבשה חצאית ג'ינס. מדברת עברית ואמהרית.

המשכים

אם לשמונה ילדים

(סוף מעמוד ראשון)

קריאות לאומניות תוך הזדהות עם רצועת עזה ועם „מגיני מסגד אל-אקצה". כן קראו בגנות ביקורו של שולץ בישראל ונגד הכוונה שיבואו לפגוש אותו אישים פלשתינים.

במקום עברה מכונית ישראלית. הם השליכו עליה אבנים וניפצו את שמשותיה ואחת הנוסעות נפצעה. מאוחר יותר עברה לידם מכונית שהחזירה אנשי מינהלה של משמר-הגבול מביתם לבסיסים ברמאללה. אנשי המינהלה לא היו ככל הנראה, מאומנים מספיק לשלוט במצב מעין זה, וירו ב„עוזי" שהיה ברשותם. לא ברור אם הם אשר ירו באל-הינדי, שכן אל המקום נקלעו גם שני חיילים שעברו במקום במקרה.

מג"ב ערך חקירה משלו, ומצ"ח חקירה משלו כדי לברר את הנסיבות המרויקות של התקרית. חוץ מאל-הינדי נפצעו עוד ארבעה, שלושה פצעים קלים ואחד פצעים בינוניים, והם מאושפזים בבתי-חולים שונים.

בגדה המערבית נמשך אתמול אי-השקט במקומות שונים, אבל ההפגנה הסוערת ביותר הייתה ברמאללה. במזרח ירושלים הייתה אתמול שביתת-מסחר מלאה.

בקבוקי תבערה

כתב עתי"ם מוסר, כי בקבוק תבערה הושלך אתמול בערב לעבר אוטובוס קו 61, שהיה בדרכו מירושלים לגוש עציון. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. כוחות הביטחון פתחו בסריקות נרחבות לאיתור החרקים.

בצהריים יצאה קבוצת סטודנטים מאוניברסיטת בית לחם, הקימה מחסום ויידתה אבנים לעבר כלי רכב חולפים. כוח של צה"ל הדף את המתפרעים אל קמפוס האוניברסיטה. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

שני בקבוקי תבערה הושלכו אתמול לפנות ערב לעבר קבוצת מתפללים במערת שמעון הצדיק שבמזרח ירושלים, ליד שכונת שייך ג'ארח, על אם הדרך מהעיר העתיקה להר הצופים. שני הבקבוקים לא התפוצצו ולמתפללים לא נגרם כל נזק.

אי השקט במזרח ירושלים החל בשעות אחר הצהריים, וזאת לאחר שבשעות הבוקר לא היו הפרות סדר מיוחדות, מלבד שביתת המסחר. כוחות הבטחון פתחו בחקירה ונעצרו 15 חשודים.

מחקרו עשוי לסייע

(סוף מעמוד ראשון)

עזרה למלחמה ב„איידס"

חתן הפרס, אמר אתמול, כי עבודתו המסבירה את מהותה של מערכת החיסון האנושית, עשוייה לעזור למדענים המחפשים תרופה למחלת „איידס" הקטלנית.

„לעבודות אלה יש קשר ביניהן, בעליל, אך העבודה שעשינו ושבה אנו ממשיכים, לא נועדה ספציפית לפתור את בעיית האיידס", אמר טונגאווה במסיבת עיתונאים. „אך יתכן מאוד, אפילו קרוב לודאי, שהמידע שאותו אנו משיגים יועיל בהבנת הבעיה של איידס".

מחלת „איידס" נגרמת על-ידי נגיף התוקף את יכולתו של הגוף להילחם בזיהום.

טונגאווה נולד בנאגויה, ביפאן, ורכש את השכלתו הגבוהה באוניברסיטות קיוטו וקליפורניה. הוא עבר בכמה אוניברסיטות אמריקניות, לפני שנתמנה לתפקידו הנוכחי, ב-1981.

בלימות דחייה

טונגאווה מצא מענה לשאלה, כיצד יכולים הגנים להשתנות ולהתאים עצמם כדי לייצר עד מיליארד נוגדנים שונים, שכל אחד מהם מותאם להילחם בזיהום ספציפי.

טונגאווה, היפאני הראשון שזכה בפרס נובל לרפואה, זכה בפריצת-דרך כאשר ערך ניסוי חלוצי ב-1976. הוא הראה, „בניסוי אלגנטי ומשכנע", כיצד נעים חלקים שונים של חומרים גנטיים מתמזגים או אפילו נעלמים כדי ליצור את הנוגדן.

הפוטנציאל של המחקר כולל, בין השאר, בלימת תגובות אצל חולים שאבר זר הושתל בגופם. הרופאים מתקשים להתגבר על מגמת המערכת החיסונית של הגוף לדחות אברים חדשים שהם מבקשים להשתיל.

היום נובל לשלום

פרס נובל לשלום יוענק היום בצהריים באוסלו.

חתן הפרס יזכה בסכום שיא של 370 אלף דולר, והפרס יוענק לו אישית על-ידי מלך נורווגיה, אולאף ה-5, ב-10 בדצמבר.

ששון שולל העברת

(סוף מעמוד ראשון)

לשיווק עצמאי של תוצרת חקלאית.

ששון אמר אתמול לראש הממשלה, יצחק שמיר, כי בשיחותיו בירושלים הושג הסדר בקשר לסימון התוצרת החקלאית מן הגדה המערבית שתיצא לשוק המשותף. ששון הביע תקווה, כי ההסדר יוצא אל הפועל לפי הסיכומים.

ראש הממשלה ביקש מששון לפעול לאישור תהליכי האישור של הפרוטוקול המשלים, המסדיר את סדרי היצוא הישראלי לשוק המשותף, בעקבות הצטרפות ספרד ופורטוגל לקהיליה האירופית, כדי שמגדלי הפרחים יוכלו לייצא את תוצרתם לאירופה לפי הפרוטוקול המשלים כבר מן החודש הבא. ששון הבטיח לפעול להחשת תהליך האישור על-ידי הפרלמנט האירופי, בחודש דצמבר.

7000 יוצאי העיר מוסול שבעיראק התכנסו בטבריה

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

צפוף מאוד היה אתמול בכנס יוצאי העיר מוסול שבעיראק. יוצאי העיר הזאת, כ-7000 במספר, נדחקו אתמול בתוך הגיא בטבריה, כדי להוסיף את יום חגם לשלל חגי עדות, עמים ועדים שהתברכה בהם מדינת ישראל בשנים האחרונות.

יו"ר הוועדה המארגנת של האירוע, עזרא לאנידו, גאה מאוד במפגש שלו. „זהו המפגש ה-11 ברציפות אותו מארגן המכון לחקר יהדות מוסול, הוועד שלנו שם לו למטרה לחקור ולהנציח יהדות מפוארת זו", אומר לאנידו.

לאנידו יודע גם לספר, כי כ-25 אלף יוצאי העיר נמצאים היום בארץ (המספר הכולל במנין גם את יוצאי חלציהם) ובסה"כ מונה יהדות עיראק כ-300 אלף איש.

שושנה ארבלי-אלמוזלינו, שרת-הבריאות, שהיא גם נשיאת ארגון יוצאי מוסול, היתה אורחת הכבוד של האירוע השנתי. גם השר שחל נכח, על אף שהוא יוצא העיר בגדד, אבל מהם הבדלים קטנים אלה ביום חג שכזה. גם שלמה הילל, יו"ר הכנסת, הוזמן, אבל ברגע האחרון נבצר ממנו להופיע.

יוצאי עיראק באופן מסורתי מזוהים עם מפא"י ו„העבודה". לדברי לאנידו הדבר מובן מאליו, משום שהנהגת יהדות עיראק היתה פעילה במפלגה, ואת המפלגה הפעילה והנהיגה מפא"י".

בינתיים שמחים יוצאי עיראק בחגם. הזמר נאג'י מברך בערבית בניב עיראקי ושר בערבית והרמקולים מפוצצים את עור התוף. עשן המנגלים מיתמר מעל תוך גיא והמון חוגגים טובלים בכינרת ו„מרביצים" שיפורים. יום חג היה אתמול ליוצאי העיר מוסול שבעיראק.

ת"א טובעת בזבל: נהגי התברואה לא יאפשרו לקבלנים הפרטיים לעבוד

אזרחים יוכלו לפנות אשפה לחירייה במכוניותיהם, תמורת תשלום מהעירייה

„נמשיך להפריע לקבלני פינוי האשפה הפרטיים לעבוד, אולם לא נמנע מתושבי העיר לפנות את האשפה בעצמם" אמרו אתמול ראשי ועד נהגי התברואה בתל אביב, במסיבת עיתונאים.

אנשי הוועד סיפרו, ששלשום העבירו את הנוסח המתוקן שלהם, להסכם העבודה החדש שהגישה להם העירייה במוצאי שבת. ראש העיר אמור לבדוק אם הנוסח הזה מקובל עליו.

הם דורשים, שהטיפול בענייניהם יוחזר לידי ועד נהגי התברואה. כמו כן הם טוענים שבהסכם אותו הוציאה העירייה הם נדרשים לנקות את סביבת פחי האשפה ולהתפקד כפקחי ניקיון. בתיקון שלהם לחוזה הם מסכימים לסעיף זה, אולם דורשים לקבל על כך תוספת כספית מיוחדת.

לדבריהם, ראש העיר הבטיח שלא יפטר נהגים, אולם לאחר שאחרים מהם יצאו לגימלאות לא יגויסו אחרים תחתם, ונטל העבודה על כל נהג יהיה גדול יותר. במסמך המתוקן דורשים הנהגים, שקביעת האזורים החדשה תתוכנן על ידי מומחים, שיעבדו בשיתוף פעולה עם הוועד שלהם.

הם אף הציגו מסמך, המעיד לדעתם, שכמות האשפה שפונתה מהעיר, ממרץ 83' עד אפריל 84', הסתכמה בכ-222 אלפי טונות, בעוד שבתקופה המקבילה בשנה האחרונה, פונו כ-297 אלפי טונות, וזאת בלי ששכרם יועלה בתקופה זו.

בתגובה מסר דובר העירייה, בני כהן, שעד אתמול אחה"צ לא קיבלה העירייה את המסמך המתוקן מהנהגים, והוא ראה את המסמך רק לאחר שהוצג לו על ידי עיתונאים. הוא הדגיש שבמסמך המתוקן דורש ועד נהגי התברואה להעלות את שכרם של נהגי המכולות בין אחוזים, בשעה שמשכורתם של נהגים אלו היא הגבוהה ביותר, ונעה בין 2,000 ל-4,000 שקל בחודש. לדבריו, מסמך זה נועד אך ורק ליחסי ציבור ואין שום סיכוי שהוא יתקבל.

הדובר מסר שאתמול התחילו אזרחים לפנות בעצמם את האשפה למזבלת חירייה, במכוניותיהם הפרטיות. לאותם אזרחים, תחזיר העירייה כספים בהתאם למשקל האשפה שהובילו. הסכום יכול לעלות על 100 שקל להובלה. הוא גם ציין היום תימשך חלוקת שקיות האשפה לאזרחים, במוקדי חלוקה חדשים בכיכרות העיר.

בינתיים ממשיכות ערימות האשפה לתפוח ברחובות העיר, אתמול היתה פעילות הקבלנים הפרטיים מצומצמת ביותר, ואף העזרה של כמה אזרחים ברכביהם הפרטיים לא תרמה רבות לשיפור המצב הבלתי נסבל.

(עתים)

20 אלף צעדו אתמול לירושלים

ישעיהו גביש, מנוחה קצרה בדרך לירושלים (צילום: בועז לניר)

יותר מ-20 אלף צועדים השתתפו אתמול בצעדת העלייה לרגל לירושלים, שאורגנו מרכז הפועל ועיריית ירושלים (ראה ידיעה גם ב„עמוד אחורי").

כבר בשש בבוקר החלו אלפי הצועדים לעלות לבירה, בשני מסלולים. המסלול הארוך מגס הרים לירושלים, שאורכו 22 ק"מ והמסלול הקטן, ממעיין סטף עד ירושלים, שאורכו 12 ק"מ.

מתוך אלפי הצועדים, צעדו 22 קבוצות מאורגנות בצעדה תחרותית. הזוכים בצעדה התחרותית נקבעו על ידי קריטריונים של צעידה יפה, מוראל והופעה נאה. במקום הראשון בקבוצה המעורבת של נשים וגברים זכתה קבוצת בנק לאומי. במקום הראשון בקבוצות לגברים זכו עובדי רפא"ל — הרשות לפיתוח אמצעי לחימה ובין הנשים זכו עובדות חברת החשמל.

הקבוצות הגדולות ביותר היו של התעשייה הצבאית שהעלתה לירושלים 3,000 איש, קופ"ח שיתפה בצעדה 1,500 איש וגם כור הצעידה 1,500 איש.

בראש קבוצת כור צעד המנכ"ל ישעיהו גביש. לצעדה הגיעו במיוחד גם שתי קבוצות מגרמניה ומהולנד. במשלחת של קבוצת „אולפן עקיבא" מנתניה צעדו גם שני פקידים בכירים ממצרים, הלומדים עברית באולפן.

לאחר שהסתיימה הצעדה, יצאו האלפים למצעד הסיום המסורתי במרכז ירושלים, כשאליהם מצטרפים גם אלפי אנשי „השגרירות הנוצרית הבינלאומית". במצעד הססגוני, בלטו במיוחד קבוצות של נוצרים בתלבושות לאומיות, ביניהם קבוצה מפאקיסטן, קבוצות ממדינות אפריקה ואף נציג בודד מפולין.

מאות שוטרים ואנשי משמר הגבול שמרו על הסדר. המשטרה הפעילה שני מסוקים שסיירו מעל לנתיב הצעדה. (עתים)

קופי ניסיון לחקר האיידס

האג. — 20 קופי שימפנזה, שרוכזו במרכז למחקר רפואי בהולנד, יהיו מוקד של מאמץ אירופי משותף לגילוי תרופה למחלת ה„איידס".

הפרוייקט הוקם בעקבות החלטת שרי השוק המשותף האירופי להקציב 5.5 מיליון דולר בשנה הנוכחית למרכז המחקר בהולנד, כדי לפתוח במחקר מקיף וביצוע ניסיונות שונים למציאת חיסון נגד המחלה.

„השימפנזים מתאימים מאוד לחקר מחלת האיידס, מאחר שזה בעלי-החיים היחידים שניתן להדביקם בווירוס האיידס, ותוקף בני-אדם," אמר מנהל מכון המחקר, הוב שלקנס.

אולם שלא כבני-אדם, לא חלו השימפנזים הנושאים את נגיף המחלה ולא ניכרו בהם תופעות שליליות. (עיר)

הקופים הרוסים בספסו את הנחיתה

מוסקווה. — תא החלל הסובייטי, שהטיס שני קופים, נחת אתמול במזרח סיביר, במרחק אלפי קילומטרים מאתר הנחיתה שנקבע מראש.

סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית „טאס" מסרה, כי התא נחת באזור העיר מירני, ברפובליקה האוטונומית היאקוטית, שאינו האתר שנקבע מראש לנחיתה. תא החלל היה אמור לנחות בקזאחסטאן, במרכז אסיה. (עיר)

● רמטכ"ל צבא היבשה של בראזיל, גנראל פרנאנדו ואלנטה פאמפלונה, (64), נהרג ביום א' בעת צניחה במסגרת אליפות העולם בצניחה — מסרה תחנת הטלוויזיה „גלובו".

הקצין הבודק לא מצא שום רקע לאומני להכאת הערבים בחיפה ביום הכיפורים

„בריונות לשמה של ערבים ויהודים כאחד" ● תורני מוקד המשטרה התרשלו, ויועמדו לדין משמעתי

מאת קובי מנדל
כתב „על המשמר"

„הכאת הערבים בליל יום הכיפורים, סמוך לאכסניית הנוער כפר סמיר שבמבואות חיפה, לא היתה על רקע לאומני".

כך קבע סגן ניצב דני רמתי, קצין אג"ם במשטרת מרחב העמקים, שמונה לבדוק את התנהגות משטרת חיפה בפרשה.

בדו"ח שהגיש בסוף השבוע לפיקוד המחוז הצפוני, קבע סגן ניצב רמתי, כי התקיפה היתה בריונות לשמה, מצד הערבים ומצד בני הנוער מטירת הכרמל כאחד.

עוד קבע, כי קצין הסיור במשטרת חיפה, פקד ריהאן חניסאס, ושני רס"רים תורני המוקד בליל יום הכיפורים, התרשלו במילוי תפקידם בכך שלא פעלו בהתאם לנהלים ולהנחיות, כנדרש באירוע מסוג זה.

על השלושה היה לדווח לגורמי הפיקוד במשטרת חיפה על הארוע, כדי שאלה יוכלו להנחות את השוטרים כיצד לנהוג. כמו כן לא בוצעו מעצרים של חשודים בהשתתפות באירוע, והחקירה החלה רק במוצאי יום הכיפורים.

ממלא מקום מפקד המחוז, תת ניצב מאיר שרה, אישר את מסקנות הבדיקה והורה להעמיד את הקצין ושני הרס"רים לדין משמעתי.

לבנוני נהרג ו-2 נפצעו בפיגוע ברצועת הביטחון

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

אזרח לבנוני נהרג ושניים נפצעו בהתפוצצות שני מטעני צד ברצועת הביטחון, אתמול, סמוך לשעה 10 בבוקר, כחמישה ק"מ מצפון מערב לבינת ג'בייל. הנפגעים שנסעו בשני כלי רכב אזרחיים הועברו לבית החולים של כוחות לאחד בבינת ג'בייל.

גורמים בדרום לבנון מסרו, שמדובר בציר מרכזי, המשמש לא רק את כוחות צה"ל וצד"ל באזור, אלא גם תושבים מקומיים.

בערב הגעתו לארץ, חזר גאולין לג'ז בבית ליסין

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

[illegible]

מצרים תספק נשק ל„פתח" ולכוחות הנוצריים בלבנון

ביירות. — מצרים החליטה לספק נשק וציוד צבאי לארגון „פתח" ולכוחות הנוצריים בלבנון — מוסרת תנועת „אמל" השיעית.

ההחלטה באה בעקבות מגעים שהתקיימו בקאהיר בין מנהיגים מ„פתח" לבין כרים בקראדוני, נציג הכוחות הנוצריים.

נודע, כי עיסקת הנשק כוללת נשק קל בינוני וכבד, וכמויות של ציוד קרב, שכבר הגיעו לנמל ג'וניה ואוחסנו במחסני הכוחות הנוצריים. (עים)

הודו הצניחה תגבורות לחצי-האי ג'אפנה, נגד המורדים הטאמילים

אב מבכה את בתו, אחת מעשרה סינהאלזים שנהרגו בהתקפה של מורדים טאמילים על הכפר גנטלאו, בצפון מזרח סרי לאנקה. (צילום: אי.פי.)

קולומבו. — חיילים של צבא הודו הוצנחו אתמול לחצי האי ג'פנה, כדי לסייע לכוחות הקרקע בקרבות שהם מנהלים מבית-לבית נגד המורדים הטאמילים — מסר רדיו סרילאנקה.

מקורות צבאיים אמרו, כי חיל-המשלוח ההודי מפעיל ארטילריה כבדה וטנקים נגד הלוחמים הטאמיליים, המגלים התנגדות עיקשת במעוזיהם בחצי האי, שתושביו טאמילים בעיקרם.

דובר צבאי בסרילנקה מסר, כי בקרבות, הנמשכים כבר ארבעה ימים, נהרגו 250 לוחמי גרילה טאמיליים וכמספר הזה נישבו. אבידות הצבא ההודי הן תשעה הרוגים ו-67 פצועים. (עי"ר, עי"צ)

מובארק יגן על כווית

קאהיר. — נשיא מצרים, חוסני מובארק, שהושבע אתמול לנשיא לתקופת כהונה שניה של שש שנים, הצהיר בפומבי, כי הוא מוכן להגן על כווית, הנתונה בסכנה נוכח המלחמה המתנהלת במפרץ הפרסי.

הוא ציין, כי כווית היא המדינה הלא-לוחמת הסובלת יותר מכל מדינה אחרת, מהמלחמה במפרץ.

„אנו מתייצבים לימין כווית, עם כל רגשותינו ועם כל היכולת שלנו, כדי לאפשר לה להגן על ריבונותה ועל בטחון בני עמה" — אמר מובארק, בנאום לאחר שהושבע.

מאות אלפי הומוסכסואלים ולסביות הפגינו בוושינגטון

וושינגטון. — יותר מ-200 אלף הומוסכסואלים ולסביות צעדו ביום א' ברחובות וושינגטון, בדרישה לשיוויון זכויות מלא והתחייבות מצד הממשל להקדיש כספים ואמצעים רבים יותר למלחמה במחלת האיידס, שגרמה למות אלפים מהם.

המפגינים דרשו, בין היתר, ביטול כל הפלייה המתבססת על נטייה מינית וביטול חוקים, שלפיהם מעשה-סדום בין מבוגרים נחשב לפשע, חוקים הנהוגים בכמה ממדינות ארה"ב.

המפגינים דרשו גם הכרה רשמית בנישואי הומוסכסואלים והגדלת התקציבים לחקר מחלת האיידס.

המשטרה מסרה, כי בהפגנה השתתפו 200 אלף אנשים, אולם מארגני ההפגנה טענו, כי מספרם הגיע ל-500 אלף. בלטו בהפגנה חולי איידס, שבאו על כיסאות-גלגלים והוסעו על-ידי חבריהם לאורך מסע ההפגנה.

בעת ההפגנה שרר מזג-אוויר חורפי, רוחות עזות נשבו וירד גשם לפרקים, אולם הצועדים נראו במצב-רוח טוב וההפגנה עברה ללא תקריות אלימות. (עי"ר, עי"צ)

הפגנת ההומוסכסואלים בוושינגטון. (צילום: אי.פי.)

הסטודנטים היהודים דורשים להעניש פושעי מלחמה בבריטניה

מאת דפנה ורדי,
כתבת „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — ארגון הסטודנטים היהודיים בבריטניה הכריז אתמול בלונדון על פתיחת מערכה נגד מדיניותה של בריטניה, שאינה נוקטת בצעדים משפטיים נגד אזרחים שהגיעו לבריטניה אחרי מלחמת-העולם השנייה ומואשמים בפשעי-מלחמה.

הסטודנטים מרכזים את מאבקם סביב אנטאנאס גייכאס, כורה-פחם בגימלאות, שהגיע לבריטניה מליטא אחרי מלחמת-העולם השנייה ומתגורר כיום בסקוטלנד. הוא היה בין אלה שהואשמו על-ידי מכון ויזנטל בלוס-אנג'לס בפשעי-מלחמה וברצח המוני יהודים בליטא. שמו היה כלול ברשימה של 17 ליטאים ואוקראינים, שאנשי המכון מסרו לראש ממשלת בריטניה ולשר המשפטים של ישראל.

הסטודנטים היהודיים מתכננים לחלק בקמפוסים ברחבי בריטניה גלויות ממוענות אל שר הפנים, ובהן דרישה, שממשלת בריטניה „תנקוט בכל הצעדים הדרושים כדי להבטיח את העמדתם לדין" של אלה המואשמים בפשעי-מלחמה ומתגוררים בבריטניה.

לפי החוק הבריטי, אין כיום אפשרות להעמיד לדין פושעי-מלחמה שפעלו מחוץ לבריטניה, ואין דרך להסגיר אותם לישראל או לבריה"מ, שכבר ביקשה את הסגרתו של גייכאס.

אי-אפשר לתבוע אדם לדין על פשע שנעשה מחוץ לבריטניה, ואילו הסכם ההסגרה עם ישראל מבוסס על תנאי, שלפיו יוסגרו אנשים רק אם הפשע נעשה בבריטניה או בישראל. אין כל הסכם הסגרה בין בריטניה לבריה"מ, אך שלטונות מוסקווה הבהירו באחרונה, כי יהיו מוכנים לאפשר לעד-ראייה לפשעיו של גייכאס לבוא לבריטניה כדי למסור עדות, בתקווה שזו תסייע להעמדתו לדין או להסגרתו.

רצח מנהיג מפלגת השמאל עורר מהומות בקולומביה

בוגוטה. — תקריות אלימות פרצו אתמול בבוגוטה בין מפגינים לבין המשטרה, לאחר רצח מנהיג מפלגת השמאל בקולומביה, חיימה פארדו ליאל, ביום א'.

תגבורות צבא הוחשו לעיר הבירה והתפרשו סביב ארמון הנשיא ובנייני ממשלה אחרים. תחנת הרדיו של בוגוטה הודיעה, כי במהומות נפצעו מספר מפגינים ושוטרים.

פארדו ליאל, שצבר חצי מיליון קולות בבחירות האחרונות לנשיאות, שבהן היה מועמד מטעם מפלגתו, „האיחוד הפטריוטי", נורה מן המארב בידי טרוריסטים בלתי-מזוהים, בעת שחזר במכוניתו מחווה קטנה שבבעלותו, 80 ק"מ מערבית לבוגוטה.

אלווארוס סאלאזאר, מנהיג מפלגת „האיחוד הפטריוטי" בבוגוטה, אמר לכתב „רויטר": „אנו קוראים לתושבים לצאת לרחובות ולהגן על הזכות לחיות למען הדמוקרטיה."

נשיא קולומביה, וירג'יליו בארקו, גינה את רצח ליאל ואמר, כי השלטונות יעשו הכל כדי לגלות את הרוצחים ולהעניש.

פארדו ליאל, בן 48, מרצה באוניברסיטה ושופט, היה הקורבן האחרון בגל של רציחות פוליטיות, שזיעזע את קולומביה בחודשים האחרונים. (עי"ר)

אברי גופו של בן ה-8 נתרמו לשישה בני אדם

מאת אהרן ניר, כתבנו באיטליה

אשה שוודית, אווה שרלוט רמברג, נפגעה בתאונת דרכים באיטליה שבה נהרגו בעלה ושתי בנותיה. בנה, פרדריק, בן השמונה נפצע אנושות, הועבר לבית חולים ומת כעבור ימים מספר.

האם השכולה החליטה לנדב אברים מגופת בנה לזקוקים להם. באישורה, הוצאו האברים מגופת הילד ומטוסים של הצבא הועסקו להטיסם לבתי-חולים בגנואה, ברומא, בפאדובה, במילאנו ובסיינה.

ליבו של הילד הולם עתה באופן סדיר בחזהו של ילד בן 10 מטורינו. הכבד שלו הושתל בגופה של אשה בת 40, אם לשני ילדים. כליה אחת הוענקה לנער בן 16 וכליה שנייה לילד אחר.

קרניות עיניו של פרדריק החזירו את כושר הראייה בעת לאיכר ולנער.

האם אמרה לרופאים: „גם בעלי, לו נשאר בחיים, היה נוהג כך. שוחחנו על כך לפעמים בביתנו בשטוקהולם."

ג'נרל מוטורס לא תסגור מפעלים

שיקאגו. — החברה הענקית לייצור כלי-רכב, „ג'נרל מוטורס", התחייבה לא לסגור מפעלים שלה בשלוש השנים הבאות, במסגרת הסכם-השכר החדש, שנחתם עם האיגוד המקצועי של עובדי המכוניות.

ראשי האיגוד המקצועי אמרו, כי „ג'י. אם." הסכימה גם לשפר את תנאי פרישת העובדים לגימלאות.

האיגוד התחייב להמנע משביתות, כל עוד ההסכם בתוקפו. (עי"ר)

מות הפוליטיקאי הגרמני — התקף לב או רצח?

קיל, גרמניה המערבית. — אובה בארשל, הפוליטיקאי המערב-גרמני, מת כנראה מהתקף-לב, בחדרו בבית-מלון בז'נווה — נאמר בהודעת ממשלת שלזוויג-הולשטיין, שפורסמה אתמול. ההודעה הסתמכה על דו"ח שהוכן על-ידי משטרת ז'נווה, בעקבות בדיקת הגופה.

גופתו של בארשל, שנחשב עד-לחודש שעבר כוכב עולה במפלגה הנוצרית-הדמוקרטית של הקאנצלר הלמוט קוהל, נמצא ביום א', בלבוש מלא, בתוך אמבטיה מלאה מים בחדרו בבית-מלון מפואר בז'נווה. דיווחים ראשונים, שפורסמו אתמול בגרמניה המערבית, העלו את ההשערה, שבארשל התאבד.

השערוריה שבה היה בארשל מעורב פרצה בחודש שעבר, זמן קצר לפני הבחירות, כאשר אחד מעוזריו לשעבר לענייני עתונות טען כי קיבל ממנו הוראות לגייס אנשים שיעקבו אחר חיי המין של מועמד הסוציאל-דמוקרטים, ביורן אנגהולם.

בארשל עמד להעיד היום לפני ועדה פרלמנטרית, הבודקת את הפרשה.

אחיו של בארשל טוען, כי אובה בארשל נרצח.

„אינני יכול להעלות על דעתי שהוא מת מהתקף-לב. מה הוא עשה, לבוש ושוכב על גבו באמבטיה מלאה מים", אמר האח.

כאשר נשאל, אם הוא סבור שאחיו נרצח, השיב: „כן, נכון". (עי"ר)

מזג אוויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 13 עד 25, רמת-הגולן 15 עד 27, נהריה 17 עד 27, צפת 13 עד 26, חיפה 19 עד 28, טבריה 18 עד 30, נצרת 16 עד 28, עפולה 15 עד 31, שומרון 15 עד 28, תל-אביב 20 עד 28, נמל תעופה בן-גוריון 17 עד 28, ירדן 19 עד 32, עזה 19 עד 32, באר-שבע 17 עד 29, אילת 20 עד 33. (עתים)

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי זובין מהטה

קונצרט חגיגי
במלאת 30 שנה להיכל התרבות
בחסות הגב' זיוה להט
זובין מהטה
מנצח
מאוריציו פוליני
פסנתרן
בתכנית:
שריף — אקדמות למועד
שומאן — קונצ'רטו לפסנתר
מאהלר — סימפוניה מס' 1
תל-אביב, היכל התרבות ע"ש פרדריק ר. מאן
יום א' 18 באוקטובר 1987, בשעה 21.00

כרטיסים בקופת התזמורת בהיכל התרבות כל יום בשעות 10-13, 17-19. בימי ו' וערבי חג 10-13 בלבד ובסוכנות „קסטל", אבן גבירול 153, טל' 03-444725. בחיפה, במשרד התזמורת, בית הקרנות, הרצל 16, בימים א', ב', ד', ה', בשעות 10-13, ביום ג' בשעות 16-18, בימי ו' וערבי חג 10-12 בלבד. בירושלים, במשרד „בימות", רח' שמאי 8 בימים א'-ה' בשעות 9-13, 16-19. בימי ו' וערבי חג 9-13 בלבד. לפנויי התזמורת ונהנה לפני תלוש 101

למשקי הדרום והנגב
שלוחות ברכותינו לביסוס השלום
ליצירה ופיתוח הארץ — בפרוס שנת תשמ"ח

תיקוני טרקטורים מלגזות ומכוניות
Sugico CLARK GM Ford
אשקלון, אזור התעשיה
טל' 051-23811 ● 051-24431

לקיבוצי השומר הצעיר
ולכל בית ישראל
ברכת שנה טובה ומבורכת
TermoKor תרמוקור
קירור והנדסה בע"מ
מייבשי אוויר דחוס לתעשייה —
לשימוש במערכות פניאומטיות
[illegible]
טל' 5882431 — 808218

על היום

13.10.87

כל־בו הדוד סם

כל־בו שלום, פרוייקט ענק בקנה מידה ישראלי בשנות ה־60 — מחליף בעלים ■ המטרה – תחרות עם מרכזי קניות חדשים, בכדי להישאר על המפה

מאת אודי נחשון

הישראלים המכבלים־קונים־מתנפלים לא פוסחים בימים אלה של חול המועד על כלבו שלום. בשבוע שעבר נודע, כי הכלבו עתיד להחליף בעלים בקרוב ונראה, כי פני הבעלים החדשים, קבוצת משקיעים מארה"ב ומישראל, להרחבת הרשת.

חברת „וולפסון קלור מאיר", שמחזיקה שני שלישים מההון בכלבו שלום, ביקשה זה מיספר חודשים למכור את הכלבו, אף־על־פי שלאחרונה הראתה החברה שיפור מסויים ברווחיות. חוגים מסחריים טוענים, כי הרקע להחלטה למכור את הכלבו קשור למחלוקת בין מנהלו שי מאיר, לבעלי החברה — האחים שלום ומרדכי (אביו של שי) מאיר. שי מאיר, טוענים אותם חוגים, לחץ להרחבת הרשת ואילו אביו ודודו ביקשו למתן את הפעילות.

במסגרת זו הועבר לאחרונה הסופרמרקט, שצמוד לכלבו בתל־אביב, לניהולה של רשת הקו־אופ. מניות כלבו שלום נמכרו ב־5.1 מיליון דולר, כולל כל הציוד והזכויות של בתי הכלבו. השווי המתואם של המניות שימכרו היה בסוף מארס 87' כ־530 אלף ש"ח בלבד. הקבוצה שרכשה את הכלבו תשלם דמי שכירות בסך־700 אלף דולר לשנה בשנתיים הקרובות, ולאחר מכן תשלם 850 אלף דולר לשנה או 3.5 אחוזים מהמכירות — הגבוה מבין השניים. ההסכם העקרוני כפוף לאישור הדירקטוריונים של הצדדים.

בראש קבוצת הרוכשים נמצא איש העסקים האמריקני מרווין גולטלנג, המיוצג בארץ על־ידי אפרים ריינר, לשעבר יו"ר הדירקטוריון של בנק הפועלים ויו"ר חברת ההשקעות „אמפל". לגולטלנג מיספר שותפים אמריקנים וישראלים ובראשם דוד קוליץ, באמצעות חברת „אלול". בשיחה עם „על המשמר" סירב קוליץ למסור פרטים על העיסקה בנימוק, כי היא עדיין לא אושרה פורמלית. אולם נראה, כי קבוצת הרוכשים תשקיע כספים נוספים בהרחבת הרשת ועשוי להיפתח עידן חדש בתחרות בין בתי הכלבו הגדולים, בעיקר עם „המשביר לצרכן" וה„שקם".

חברת „וולפסון קלור מאיר" דיווחה, כי בתמורה שתקבל מהמכירה תשמש להרחבת עסקיה האחרים. הפרוייקט היוקרתי ביותר שבו עוסקת החברה עתה הם מגדלי וולפסון בירושלים, והחברה גם עסוקה בפרוייקטים גדולים של בנייה בארה"ב.

סמל בחיי המסחר

האחים מאיר בנו את מגדל שלום בתחילת שנות ה־60, ובאותם ימים היה זה פרוייקט ענק בקנה מידה ישראלי. כל־בו שלום היה עם היפתחו לסמל העידן הבינלאומי, בחיי המסחר בארץ. אולם בשנים האחרונות, עם פתיחת מרכזי הקניות הגדולים, כמו הדיזנגוף סנטר והקניון, נלקח מכל־בו שלום זוהרו וחלה ירידה בתנועת הקונים, בשלוש הקומות שלו.

שי מאיר, שקיבל את ניהול הכלבו בתחילת שנות ה־70, הבין כי אם כרצונו להישאר על מפת אחרי הקניות, עליו להשקיע יותר בתחרות עם מרכזי הקניות החדשים. אבל כאמור, האחים מאיר לא התלהבו מהרעיון.

בחוגים מסחריים מתקשים להעריך מהו הפוטנציאל לפיתוח נוסף של בתי כל־בו בישראל. מצד אחד ישנה הערכה, כי גל הצריכה הגואה עדיין לא הגיע לשיאו ויש מקום להקמת מרכזי קניות נוספים. מצד אחר יש הטוענים, כי הענף הזה כבר הגיע לרוויה ואין כל בסיס כלכלי להמשך הרחבתו. בינתיים נותר להמתין ולראות כיצד יפעלו הרוכשים החדשים. ברשתות הכל־בו המתחרות מעריכים, כי הם ינצלו את הכספים הזה שלהם לנטות לצרף את כל־בו שלום לרשת גדולה בחו"ל, ואולי זה יהיה המרשם להקפצת היקף המכירות שלו.

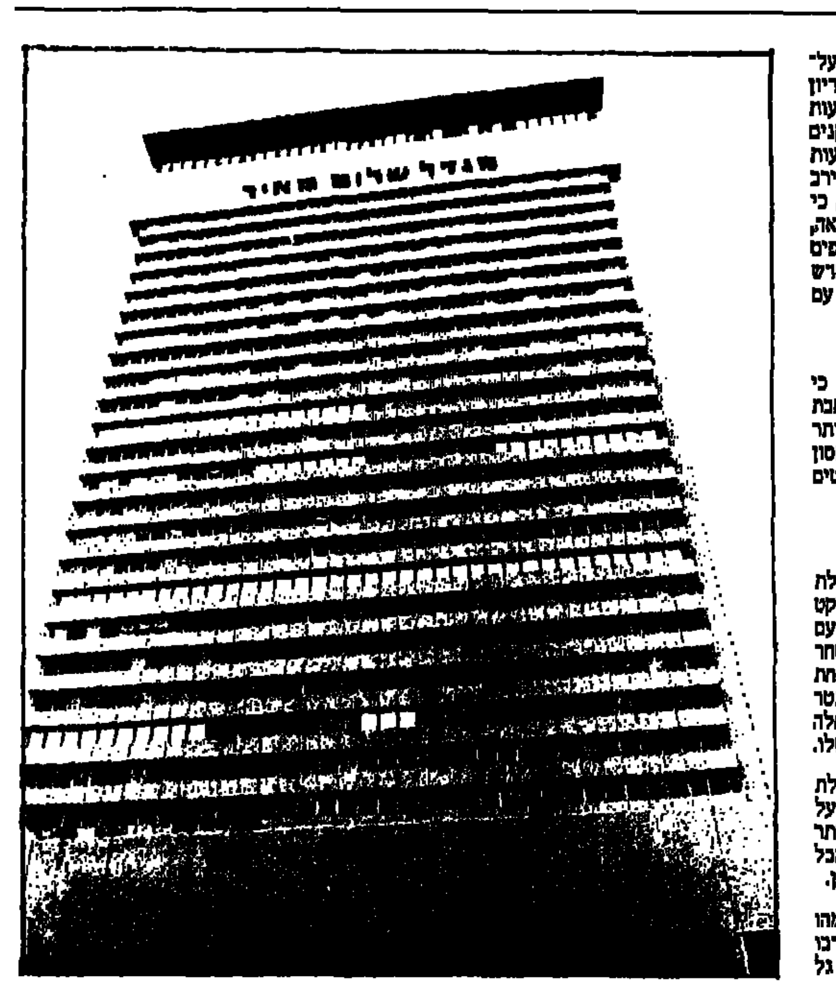

● שלום לבעלים החדשים – הוויכוח המשפחתי הסתיים בפשרה: מכרו למישהו אחר

בג"ץ בלי חוקה

מאת חיים מרגלית

„אני שמח על אומץ הלב ועל גדולות הרוח של שלושה משופטי בית־המשפט העליון, שפסקו כי אסור היה לחברי־הכנסת להסיר את חסינותו של חבר־הכנסת מוחמד מיעארי".

חיים כהן, שופט עליון לשעבר תומך באופן ברור בהחלטת בית־המשפט. „השופטים פסקו כי מיעארי מילא את תפקידו כחבר־כנסת ובמסגרת פעולתו וכך היה צריך לפסוק — הוא מוסיף.

עורך־דין ידוע, אחד המומחים הבולטים לבג"ץ, שביקש להישאר בעילום שם, אומר: „הריבון במדינת ישראל הוא הכנסת, ואפילו היו יושבים בה 120 חברי בינה, והיו מחליטים שלאזרחי ישראל אסור להתעטש, זה היה תופס. למדינה הזאת אין חוקה ובלי חוקה אין לשופטים העליונים על מה להסתמך". פסיקתם בעניין ח"כ מוחמד מיעארי, אף כי לדעתו האישית היא צודקת אין לה ואסור שתהיה לה אחיזה, שכן היא הופכת את השופטים העליונים בעלים על החלטות הכנסת והיא זה סותר את תוקף־יסוד לפיהם מתנהלת המדינה.

השופטים העליונים לדברי אותו עורך דין הם אישים יוצאים מן הכלל, מעל למקובל בהרבה מדינות בעולם, וכל דמוקראט אמיתי יכול להיות גאה כי אלה שופטיו, עם זאת יש סכנה בפסיקה אמשר למנות שופטים עליונים אחרים ואז, אנא אנו באים?

חיים כהן. אני שמח

על הפרץ

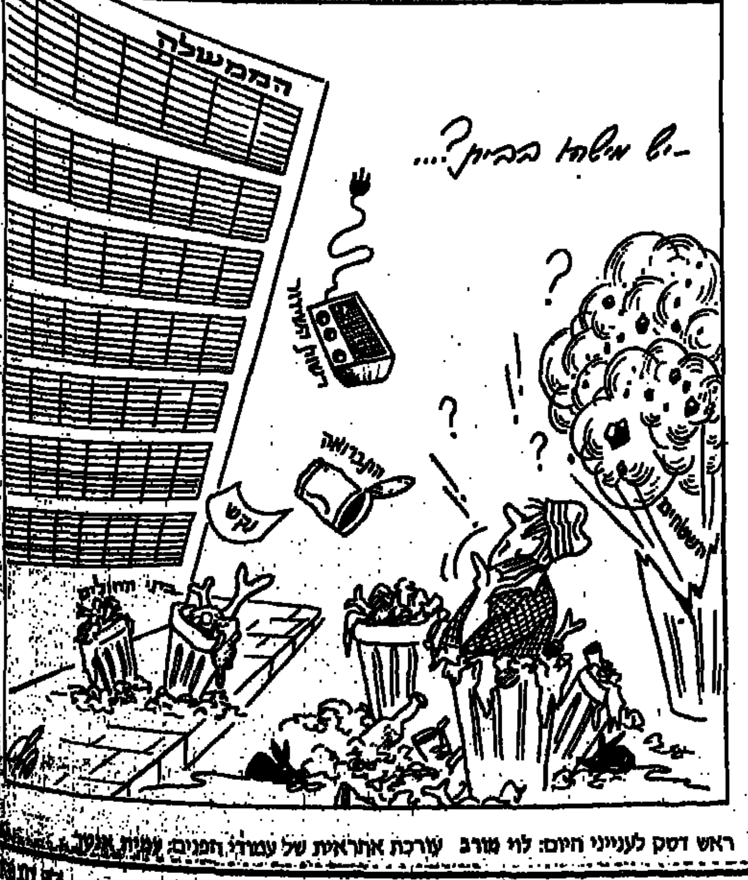

תורות להישרדותנו

על הג'ודו־קראטה־ג'יאוגיצו, הידברות, ו„שני סלים" — להבטחת הקיום במדינת ישראל

מאת אריה פלגי

מושג יהודי מאוד, ההישרדות הזאת. המלה שימושית וחיונית יותר בלשוננו מאשר בשפתם של עמים אחרים. „אתה נשרד, משמע אתה קיים", וזוהי לא רק פרפרזה ציונית בשבילנו, אלא אמת־חיים בסיסית שמשמעותה העמיקה אותנו בכל תולדותינו. גם במדינתנו העצמאית, גם לאחר ארבעים שנות קוממה וכמובן גם בגלויותינו, שם רבים יותר ויותר נסוגים מתמיכתם החד־משמעית במרכזיותה של ישראל, בדרך להישרדות יהודית.

שלוש דוגמאות ממחישות שלוש תורות הישרדות שונות. שתיים עלו בעקבות אירועים קשים ליד רמת השרון ובצומת מגידו ובשלישית דובר הרבה בעקבות פרשת פולארד.

אני מודה: לפני היחלצות הגבורה של הנער רופי הורוביץ מידי תוקפיו ליד רמת השרון, לא ידעתי שקיימת תורת־הישרדות מעשית כל־כך. המלה הזאת לא התלבשה לי — אפילו לאחר הסידרה המבהילה בטלוויזיה — על אימונים ותרגילי כושר. אם לאחר שמשרד החינוך פירסם, שהוא שוקל לאמץ תורה זו ולהנהיג את הוראתה בבתי־הספר, אני חושש שצעירים יתפתו למחשבה שאם כולנו נתהלך עם תגורות דאן מ־1 עד 7, הבטחנו את קיומנו הלאומי. השיטה אמנם טובה — אבל טובה יותר, כך פורסם, מג'ודו, קראטה או ג'יאוגיצו (מה זהו), היא שילוב של שלושתם. אבל לדאבון הלב ולגורל הבושה, לא כולנו נהיה מסוגלים לקנות את התורה הזאת, אם מפאת נתונים פיזיים לא מתאימים, אם מפאת חסרון כיס או פשוט בשל גיל מתקדם. ואף אם מחנכים את הלומדים אותה — לפי דברי המדריך תנאה, צדוק שמואלי — גם לערכים, לחשיבות הרגל ל„להיות פייטרים", לאי כיישנות, ללב יהודי, גם משתדלים להרחיק מכל זה את הערבים, כדבריו — אין בטחון שיוכלו לזקק אותה מן הצליל האלים והגזעני, העלול להתגבר לא רק על התועף הפוטנציאלי אלא גם על ראייה רחבה יותר — נאמר בלי בושה — גם אידאולוגית גם מוסשטת של קיומנו. שיטה יש כאן גם הגנה אישית לבנויים לכך — יש, אבל תורה שלימה להישרדות רחוקה מזה.

תורה אחרת משתמעת מדברי אלמנתו של אלכסנדר אורד, איש קיבוץ רמות מנשה, שנרצח בראש השנה בצומת מגידו. האלמנה מבלך אמרה למשלחת נכבדים ערביים שבאה לנחמה, שלמרות האסון שנחת עליה אין לה ספק, כי אין דרך אחרת לדו־קיום יהודי־ערבי, כלומר להמעטת הסכנות להישנות מקרים כאלה, אלא חיפוש הידברות ובקשת שלום.

דברים אציליים. אמנם בטווח הקצר אין בהם הגנה על חיי אף אחד מאיתנו, אבל לטווח רחוק, בתור השקפה ואמונה המפעילות מעשים — אין להם שום תחליף אחר.

אין סתירה בין שתי התורות, תאמרו. צריך להיות חזקים וגם לשאוף להבנה ולשלום. המהדרין יוסיפו: היותנו חזקים היא גם הערובה לרכישת ההבנה של אויבנו את קיומנו. זה נכון בתנאי, שתרגילי הכושר שלנו, בהם אויב־הדמה יהיה מן הסתם ערבי, יתלוו באופן בלתי־פוסק בלימוד תורת הדמוקרטיה, כיבוד האדם ואחוות עמים. שילוב לא פשוט. הפעלתו המתמדת, המוצלחת היא משימה אפשרית רק לעם סגולה. וזהו מושג המתקרב כל יום יותר אל תחום המליצה ומתרחק מעולם המציאות.

אבל יש עוד תורת הישרדות. היא שמורה ליהודי הגולה, שמעתי אותה בפעם הראשונה מיהודי דגול, מנחום גולדמן. היא עלתה ביתר־שאת בעקבות הוויכוחים שהתלקחו לא במקרה בעקבות פרשת פולארד. תורה זו אומרת, אם לסכמה בפשטות, שאסור לשים את גורל העם היהודי „בסל אחד". צריך לשמור באופן מודע על הגולה, בצד מדינת ישראל.

בתורה זו אם תאומץ, אם תוגשם — טמונה יותר סכנה לקיומו של העם היהודי מאשר בתורות האחרות המפורשות או הנרמזות מן האירועים שמנינו קודם־לכן היא אומרת, שהסכנה הקיומית לישראל לא תחדל לעולם: העם בישראל לעולם לא יישב לבטח על אדמתו. הכחדתנו או גרושנו הם „חלופה" אפשרית למצב הקיים. המלחמות לא פוסקות, הטרור לא חדל, לא אימונים אישיים, כלומר לא כוח, לא חזון של הבנה בין עמים, לא שילוב של שניהם — יש בהם מטרה ראויה באופן חד־משמעי. במלים פשוטות — לא כתנועת שחרור לאומי, יהודי. כי הרי איזו מן תנועת שחרור זו, שלא דוגלת כשאיפה סופית בהבטחת הקיום הלאומי כיצד אפשר לקדם תנועה כזאת אם חלקי עם רציניים ביניהם אוהדי הציונות, מתפלגים בקביעת היעד הסופי הרי אין זה מקרה, ששום תנועת שחרור לאומית לא דגלה במצע של „שני סלים". אם כי היושר מחייב להוסיף ששום עם גם לא התמחה כהישרדות כתנאי גולה כמו העם היהודי. אבל המחיר היה כל־כך גבוה, שהפתרון הציוני זכה לבסוף לבכורה כדי להבטיח קיום לאומי גם במחיר של סכנות עולות ויורדות, בינתיים, לקיומם של יהודים.

תורת ההישרדות של הגולה היהודית, היא תורה של ממש. לא שיטת תרגול אלא השקפה הולכת ומתכססת, שיש לה מצע, ביטוי בכשאונים, הוגים ומנהיגים. וגם — המוני מגשימים. לא רק מתוך אינרציה אלא גם באופן פעיל כפי שאנחנו רואים בעניין הוויכוח על סיווג הפליטים, שמוענק, על אף התנגדות ישראלית, על אף הנזק לעלייה, לנושרים מברה"מ, יש לה סיוע שקט מן האדם ברמות יורדים. היא גורעת מישראל כוח של ממש, למעשה את הכוח החשוב ביותר, הבסיסי ביותר — את העולם כנוח, את התושבים היהודים הפוטנציאליים. את צידקת הציונות, למרות הקשיים בהגשמתה.

קופסה שחורה

קצר בתקשורת

עיתונאי רשות השידור וההנהלה מתכוננים לשביתה ממושכת. המאבק אינו רק על תוספות שכר אלא גם על עצמאות הרשות ואירגונה מחדש

מאת אתי רונאל

דרישתם של עיתונאי רשות־השידור להצמיד את שכרם לשכר העיתונות־הכתובה אינה נובעת רק מרצון להעלאת שכרם — כך הסביר אתמול יועץ מטה־השביתה העיתונאי גדעון עשת. השאלה היא עקרונית: רשות השידור הוקמה כמחלקה בתוך משרד־ההסברה, ועובדיה נחשבו כעובדי־מדינה.

הכנסת, שהכירה בצורך להבטיח את עצמאותו של כלי־התקשורת האלקטרוני היחיד במדינה, חוקקה את החוק, הקובע שרשות־השידור תהפוך לגוף עצמאי הכפוף להנהלה ציבורית. אז הוכר גם העיקרון של הצמדת שכר עיתונאי הרשות לסולם־השכר של העיתונות הכתובה, ומנכ"ל רשות־השידור הצטרף לאיגוד המו"לים שניהל את המשא ומתן על הסכמי השכר בעיתונות. עתה בא משרד־האוצר ומבקש להחזיר את הגלגל אחורה ולהפוך את עיתונאי הרשות לעובדי־מדינה.

אולי יש כאן גם עניין פוליטי? „לא" — עונה עשת — „אינני חושב שיש כאן עניין פוליטי. אבל ניכרת היסטריה מסויימת כלפי העיתונאים. וזו באה לידי ביטוי בהודעות האוצר והנהלת רשות־השידור, ש„אין מנהלים מו"מ עם שובתים". השביתה, שהוכרזה כדין במיסגרת סיכסוך־עבודה, שנמשך כבר כחצי שנה, היא הליך חוקי במדינת־ישראל. ואינני מבין מהי העילה לסירוב לנהל איתנו משא־ומתן."

לטענת העיתונאים, שהנהלת רשות־השידור מכירה בצידקתה, חלה שחיקה ניכרת בשכרם, הנע כיום בין 600־1300 שקלים בחודש. האוצר, שהנהלת־הרשות איננה יכולה לפעול ללא אישורו, למרות שתקציבה מנוהל באופן עצמאי (כל ההכנסות מתבססות על פירסומת ותשלום אגרת־הטלוויזיה והרדיו), מסרב לאשר את התוספת בשיעור של 17.5% אחוז שדורשים העיתונאים. לטענת האוצר אם יועלו משכורותיהם של 700 העיתונאים העובדים ברשות־השידור, ידרשו תוספת דומה גם הטכנאים ו־1500 העובדים האחרים ברשות. במקרה שכזה יעלה החלק של השכר בתקציב־הרשות מ־52 אחוז כיום ליותר מ־70 אחוז, וכמה ישאר מ־23 האחוזים המיועדים להפקה ולשידור?

דובר מטה־השביתה, צבי גורן, אמר, כי עיתונאי־הרשות אינם אחראים להצמדת שכרם של הטכנאים והעובדים המינהליים של רשות־השידור לשכר העיתונאים. „אנחנו העיתונאים איננו שייכים להסתדרות, ולא היינו גם צד למשא־ומתן עימה. ולכן אי־אפשר לבוא ולדרוש מאיתנו להצטרף להסכם־השכר במשק הציבורי, או לקבל את האחריות על הצמדת שכרם של הסקטורים האחרים ברשות לשכרנו".

אשר להצעתו של מנכ"ל רשות־השידור, אורי פורת, להכיר בייחודם של עיתונאי־הרשות בתמורה להתייעלות שתכלול, כפי הנראה, גם פיטורי עובדים, אמר הדובר: „איננו מתנגדים לאירגונה מחדש של רשות־השידור, אלא שלמיטב ידיעתי לא קיבלה הנהלת רשות־השידור שום תוכנית, שהוגשה לה עד כה, למרות שהדיבורים על הצורך בתוכנית כזו נשמעים כבר 18 שנה. לכן, אי־אפשר לטעון שהעובדים הם שסרבו לקבל את ההצעה לייעול. מה גם שאם מנכ"ל הרשות או משנהו מוציאים נוהלים ואינם מקפידים על ביצועם, או שאחד ממנהלי המדיה מסרב לקבלם — הדבר איננו באחריותנו. יש לנו מבקרת פנימית, שנוטרלה על ידי הנהלת רשות־השידור — האם זוהי אשמת העובדים? *אם רוצה ההנהלה לפתור את הבעיות ביותר — מה* טוב. אבל בתכתיבים שום דבר לא ילד".

נכון לשעת כתיבתן של שורות אלו נמצאת שביתת העיתונאים ברשות־השידור בעיצומה. שום פתרון איננו מסתמן באופק.

היצ'קוק מתחת למפית רקומה

מאת צביה בן־שלום

אין טלוויזיה? יש כבלים ויש גם וידיאו!

בימים טרופים אלה, של כמעט דממה אלחוטית הפכו כמה מחברי הטובים ביותר לעבריינים. אנשים ישרים דווקא, בדרך כלל מסתרים אפילו לרמות את מס ההכנסה, אבל מי מסוגל לעמוד בפיתוי של 4 סרטים בשקל? נשמע כמו קריאות רוכלים בשוק הכרמל והכוונה בסך הכל לכבלים.

מסתבר, שבשכונות ובערי שדה (כולל ערי הלווין של תל־אביב רבתי) מסתובבים אנשי הכבלים, מצלצלים בדלת, אומרים יפה ערב טוב וסליחה ומציעים חיבור. 70 ש"ח בחודש הראשון כולל התקנה, אחר־כך 30 ש"ח לחודש, יוצא שקל כיום וכתמורה אתה מקבל 4 סרטים, לפחות. מתחילים בשש, שעה של סרטי ילדים, אחר־כך לכל המשפחה, אחר־כך, בין 9 ל־9.30 הפסקה, כי בימי כתיקונם יש הרשות ואז עוד שני סרטים. נועלים בשתיים אחרי חצות, בלי פסוקו ובלי התקוות.

לא, אין הם מקרינים סרטים כחולים, כי מרבית המינויים מתנגדים. רק לפעמים, אחרי שתיים בלילה, למעוניינים מודיעים מראש, בטלפון. אם אתם כן ברשום למניגו. פעמים בשבוע מקרינים את התוכנית ל־3־4 ימים, מי שרוצה לראות סרט מסויים רושם לפניו את מועד הקרנתו. כל האחרים יכולים סתם להסתכל איך שבא. ארבעה סרטים בשקל.

הסרטים הם סרטי וידיאו רגילים, מוקרנים ביחד עם האזהרה הקבועה, שאין להקרינם במקומות פומביים או לצרכים מסחריים. לאף אחד זה לא מזיז. מי שעובר על חוקי המדינה יכול בלב שקט לרמות גם את תעשיית הווידיאו. בין הסרטים משודרים פרסומות, כי לא על המינויים יחיה בעל הכבלים. זה הזמן לגשת למקרר, לעשות פיפי, לכסות את הילד — כמו בשידורי הערוץ הממלכתי.

המעניין הוא, שכמה מידידי הטובים ביותר, שהתפתו והתחברו לכבלים, אינם מתלהבים מהסרטים בטלוויזיה. קולנוע — כן, בסרט סינמסקופ, אבל לשבת מול המסך, לראות את אימות היצ'קוק מתחת למפית רקומה — לא מכובד. הם התחברו לכבלים, כי הרגיז אותם שכופים עליהם דממה. עכשיו נותנים לסרטים לרוץ, פרט לסרט או שניים שעניין אותם וצפו בו.

הזמינו אותי להצטרף, אבל סירבתי. גם לא הלכתי לשכנים לראות וידיאו. אני נעולה על לבנון, משפרת את האנגלית שלי. רואה כל יום שניים־שלושה סרטי פעולה וסיינס פיקשן וביניהם, בכיף, את מועדון ה־700, הטפה מיסיונרית פר־אקסלנס. בהנאה סדיסטית אני חושבת על מיכה ינון, שכל־כך שש להשבית את הטלוויזיה. בבקשה — עם ישראל התגבר על צרות גדולות מאלה.

בודדים באפילה

מאת חיה יוסף

יצחק גרוניץ, בן 83, גר בפרדס כץ בדירה של חדר וחצי בקומת קרקע. פעם בחודש אני מבקרת אצלו. הוא היה חבר של אבי ז"ל. הם באו מאותו הכפר בפולניה ואבא, לפני מותו אמר לי: לגרוניץ אין איש בעולם, וגרוניץ כזה קשות. לא אוהב שמטפלים בו ולא אוהב רחמנות. אבל הוא בעל מוח חריף. הוא צריך שיהיה לו עם מי לדבר.

לגרוניץ יש קצת כסף, כמה מאות שקלים. חלק שילומים מגרמניה וחלק מהביטוח הלאומי. זה מספיק לו לאוכל, מיסי עיריה, בגדים ואפילו פעם בשבוע באה אליו עוזרת לשעתיים, שוטפת את הרצפות ומנקה את המקלחת והמטבח. אחות סיעודית מטלפנת כל כמה ימים, וגרוניץ אומר לה: אני בסדר. כשאבי עוד היה בחיים הוא ביקר אצל גרוניץ כל יום חמישי. הם שתו כוס תה, אכלו צנימים ושיחקו דמקה או דומינו. וכמובן, דיברו. בשעה 9 בערב אבא הלך הביתה וגרוניץ הלך לישון. הבנתם נכון, אז לא היתה טלוויזיה. אחרי מותו של אבא, מלאתי את בקשתו וביקרתי אצל גרוניץ. הייתי יושבת איתו רק שעה קצרה. מה היה לי לדבר עם איש זקן וערירי? עד שרכש לו טלוויזיה. המסך הכחול פתח לגרוניץ שער לחיים חדשים. בבוקר למד (ב„לימודית") אנגלית וחשבון, נהנה משיעורי התעמלות ואפילו התחיל לעסוק בגזירת נייר לפי ההוראות של המורה למלאכה. גרוניץ התחיל לשוחח עם המכשיר. הוא התווכח עם מרצים, ובשידורי הספורט היה לו שיג ושיח קולני עם החלטות השופטים. גרוניץ כמעט לא יצא מביתו, אבל העולם נכנס אליו הביתה, וגרוניץ היה מאושר.

בערב חג הסוכות באתי אליו, לראות מה שלומו. גרוניץ ישב על כורסתו לפני המסך האפל. „החיים שלי נעצרו", הוא אמר. „אני לא מכור למסך הקטן, אבל הטלוויזיה נותנת לי תוכן ועניין. כשיורד החושך, אני נסגר בבית, על החלונות יש לי סורגים, הדלת נעולה בכמה מנעולים. פעמיים פרצו הביתה ופעם נשדדתי בטיול לפנות־ערב. את בני היחיד איבדתי במלחמת השחרור ואשתי לא יכלה לשאת את הכאב. כמה שנים אחרי נפילתו של הבן האהוב גם היא הלכה לעולמה. כל השנים שחייתי לבד ניסיתי לעבוד, שלא רק ארוויח את לחמי אלא שאוכל גם לעזור להקים את המדינה — ותראי מה קרה עכשיו. את המעט שהמדינה חייבת לתת לי, קצת בידור ביום חג גם את זה לוקחים ממני, ובטח גם מעוד אלפי בודדים כמוני".

אלגרה: חוצפה

אלגרה עלתה לישראל, מטופלת בשבעה ילדים. בארץ נולדו לה עוד ארבעה. אלגרה עבדה לפרנסתה בבתים רבי־קומות. שם ניקתה את חדרי המדרגות. היום אלגרה כבר לא עובדת. הילדים והנכדים דואגים לה. היא יושבת בבית ומהבוקר עד מאוחר בערב, שומעת רדיו. היא כועסת: „חוצפה גדולה, לא מוסרי. איך אפשר להשאיר אותנו בלי קול ובלי תמונה? ומה נעשה בערבים? הימים לא נגמרים והבית ריק ועצוב".

„לא נולדת עם טלוויזיה", אמרתי. „נכון", אמרה אלגרה, „אבל אחרי שנתנו והתרגלנו — לדבר הנפלא הזה, אסור להם לקחת. למה לא משלמים לאנשי הרדיו והטלוויזיה כדי שימשיכו בתוכניות שלהם?"

אוביקט למחקר

מאת אלישבע איילון

בכל שביתה פותחים מחדש אותם סימפטומים גלויים, בנאליים, מה עושה הציבור בלי רדיו וטלוויזיה? מחקר ארכאי על השפעות, ההשלכות, הפוזיטיבי והנגטיבי שבמסך האפל.

את הפיגורות הטלוויזיוניות אתה מוצא בבית העיתונאים בבתי קפה. הם עוברים תהליך של התראיינות, כי עבורם הקיום משמע הדיבור, המירקע, המקרופון.

ד"ר דינה גורן, מומחית בתקשורת, מקווה שחוקרים שעוסקים בצד האמפירי של התקשורת משכילים בימים אלה לנצל הזדמנות, ולבדוק את השימושים והצרכים שזו ממלאת. זה מקרה קלאסי, שמאפשר בדיקת כל האספקטים. היחודי שבשביתה הנוכחית הוא החג, שהשאיר תושבים ללא הרשות וללא עתונים, אולם החסך: הושלם דרך גלי צה"ל, „קול אמריקה" והבי.בי.סי, שם שמעתי על אירועי „רמאללה האחרונים".

לדעתה של ד"ר גורן, תפוצת העתונות לא עלתה, כי הרגל לא משנים ביום־יומיים. ויש הפעם הרבה תחליפים ברמות הערוץ השני, כבלים פירטים וכמובן הווידאו. חוץ מזה עם ישראל השתגע. הרשתות הגדולות מוצפות באנשים, גם סתם חנויות פקוקות רוב הזמן.

ומה הלאה? איזה גורל בלי טלוויזיה?

„אני לא מאמינה. בלי קשר לאירוע, אני מצפה שאנשים יתבעו את חידושם של השידורים. עלול גם להיות שמישהו יפנה לבג"צ, שהרי למשלם האגרה, עולה כל יום משבת מעל לשקל".

המולת החג, והפסטיבלים מנעו גישה ישירה לרוב הדמויות התקשורתיות ובכל זאת על קצה הטלפון אמר ירדן לונדון: „אני מרגיש כמו כל פועל. מחד גיסא הרבה הכנות לתכניות משתבשות בגלל השביתה, מאידך גיסא נדמה לי שקצת מאוחר, וזה עצוב." וכבית סוקולוב על כוס קפה נפול פנים איתן אורין „עצוב שגורלים מאלה, שהטלוויזיה זה כל עולמם, את התענוג. אבל החברים העתונאים מרגישים מתוסכלים לא פחות. בעיקר עתונאי הרשות שבידם חומר, שמצריך פרסום בזמן אמיתי. לי זה בוער בעצמותי, ונראה כדבר החשוב מכל. למרות זאת אני סבור שהקייס של השביתה הפעם צודק מתמיד. אם לא אעבוד חודשיים ארעב ללחם, או שאמצא עבודות חילופיות".

צלחת במקום אנטנה

עוד שבוע עבר ואת אלכסיס וקריסטל ואותנו השאירו בביקתה בוערת ועם וודי וקיטון אפילו לא התחלנו את הרומן ■ נכון, יש חלופות. סוף סוף גם מבקרת טלוויזיה מושבתת (בעל כורחה) יכולה לבקר חברים

מאת דורית גפן

הפנקס פתוח, אבל היד לא רושמת. דפי הערות ריקים, רק שורות ישנות על שני הסרטים של „מבט שני": „אמריקני במוסקבה", „מגלים את בריה"מ".

קשה היה שלא להתרשם מהמבצע של טובי הכתבים האמריקניים. דן ראת'ר, דיאנה סוייאר, אד ברדלי ואחרים, לפתוח „צוהר" אל המתרחש בימים אלה בבריה"מ. אי־אפשר היה גם שלא להבחין במידת הפתיחות של הסובייטים כלפי האמריקנים. נכון, זה נראה מעט מרי ומאוחר מרי לעומת הפתיחות וחופש הביטוי המוכרים לנו מהמערב, אך הרי אין לשפוט את מה שראינו בשני הסרטים הללו באמות המידה שלנו, אלא באלה של הרוסים, ומבחינה זו לפחות זהו שינוי של ממש.

וישנן השורות הנלהבות על הופעתה של ברברה סטרייסנד, במופע פרטי בביתה. אחת ויחידה. הגדולה מכולן. אהבה ישנה הנמשכת למעלה מ־20 שנה, וכל פעם ניצתת מחדש. כמה טוב שהקלטתי אותה בקלטת. שידורים חוזרים פרטיים. לשמוע ולראות אותה זו חוויה בלתי נשכחת, שמותירה תמיד טעם של עוד ועוד.

שביתה בטלוויזיה. לא נעים לראות מסך אפל. לא נעים, אבל לא נורא. זו לא הפעם הראשונה. יש חלופות, אם כי לא תמיד כאלו שעונות על הרפלקסים שלנו. איך אפשר לעבור עוד שבוע מבלי לדעת מה קרה בביקתה הבוערת של סטיב קרינגטון שם ננטשו בחרדה נוראה את קריסטל ואלכסיס. איך הן יינצלו מהשרפה הנוראה היאך ימצאו איזה מטמן? מי ישמע את זעקותיה של קריסטל שבועיים ארוכים ללא כל רמז מה קורה שם — זהו באמת עונש קשה מרי, אבל נתגבר, וכי יש ברירה אחרת?

מילא, את הדודאים, שהבטיחו לנו לתת כמתנה ליום הולדת השלושים של הצמד, אפשר באמת לדחות. הם בוודאי יתנגנו גם את יובל ה־40 וה־50. יהיו עוד הזדמנויות. עד שתסתיים השביתה יחזרו כבר כל הישראלים שצילמו חיים נגל בשדה־התעופה — ל„מבט שני". הם לפחות יוכלו לראות את עצמם. כמה פעמים כבר זה יוצא לבני־אדם להופיע בתוכנית טלוויזיה ממש כמו איש חשוב. והרומן „שלי עם אנני". מי שלא ראה בקולנוע יכול לשאול את הסרט בספריית הווידיאו. בינתיים וודי אלן הרי גמר עם דיאן קיטון ויש לו כבר רומן מושך עם חנה, סליחה, עם מאיה פארו, וארסמר אפילו בן. תהיה בריתו מה שבטוח שתהיה בעיה: אבא יהודי, אמא לא, והכלל השניים לא נשואים. סיפור מסובך לרבנים.

ראש באדמה

מה עושה מבקר טלוויזיה בעת שביתה. קשה, קשה מאוד. יש הרגלים קבועים, שקשה להיפטר מהם ללא הודעה מוקדמת. סתם כך מהיום להיום. לפתע מגלה המבקר, שהוא קצת מתוכנת לשעות ולתוכניות, לסימפטיות ולאנטיפטיות ואקראיות שלו, שאותן הוא מנסה להסתיר בין השורות השבועיות שלו. לא לחשוף יותר מרי.

יש גם יתרונות. תארו לעצמכם לראות במוצאי־שבת את ההפסד הצורב של מכבי־חיפה לבית"ר תל־אביב. גם ככה אני הולכת עם הראש באדמה. מקום שני... מהסוף בליגה הלאומית. מי היה מאמין. לראות את המבט מלא הרחמים של החברים ממדור הספורט, שנמנעים מלהזכיר במחיצתי את שמה של מכבי־חיפה. לא רוצים לדרוך על הפצעים. לפחות יש לי כמה קלטות מן הימים הגדולים של האליפות. עכשיו יש ערבים פנויים ואפשר לראות את „הירוקים" בגדולתם. לשמוע את שאגות האוהדים, „אימפריה אימפריה". היום זה אפילו לא רעש, כך חלפה תהילת עולם. הקלטות הישנות עוצרות לשעה קלה את הזמן ואת הבושה. נעים להיזכר.

מצבו של מבקר טלוויזיה מושבתת קשה משל עובד טלוויזיה שובת. אין לו את הזכות של בחירה חופשית. אנוס, שובת בעל־כורחו. לו לפחות היה מכריז על שביתה משלו. נכון, אפשר להתנחם בסולידריות עם עמיתים, אבל זה לא אותו הדבר. לא צריך להזיל דמעה. טלוויזיומן לא נשאר רעב. יש ירדן. ועם קצת עזרה מחברים אפשר אפילו לחשוב גם על איזו „צלחת" על הגג, ולהביא את אמריקה הביתה. הספרן בחנות הקלטות כבר מכיר את העדיפויות שלו. הוא מכין ערימה של סרטים, חבי־זהבי. יודע ספרן נפש מבקר טלוויזיה מושבת.

החיים הם לא רק טלוויזיה. קל לשנן זאת בעת שביתה, ולצאת בשקט בערבים לידידים: בלי נקיפות מצפון. גם ערימת הספרים ליד המיטה מתחילה לאבד גובה, ויש זמן לקרוא בעתונים גם את המדורים שתמיד דילגנו עליהם.

לא נורא לראות טלוויזיה אפלה, אבל אולי שמעתם במקרה מתי מסתיימת השביתה?

הפרכת המוזות

ועדה רב־מקצועית בחנה את מצב החינוך האמנותי והמליצה. ההמלצות לא עוררו מחלוקת ואף לא התייחסות. במצב הנוכחי השראה אפשרית של המורים או התלמידים נידונה להתנדף

לפני עשרים ושמונה חודשים (7.6.85) הניחה מנהלת הטיבה המוסיקה של „קול ישראל", מיכל זמורה־כהן על שולחנו של שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, דו"ח על מצב החינוך האמנותי. מיכל זמורה־כהן עמדה בראש ועדה רב־מקצועית, שבחנה את מצב האמנות החזותית, המוסיקה, המחול, הקולנוע והטלוויזיה, והתיאטרון. במשך שנה וחצי ישבו ועדות משנה והכינו דו"ח מפורט בכל תחום.

הדו"ח לא החמיא למשרד החינוך: למשרד חסרה מדיניות. החינוך האמנותי אינו אלא מעשה טלאים. המוסיקה והאמנות החזותית זכו, אמנם, להכרה במקצוע בתוך מערכת החינוך, ואולם המחול, הטלוויזיה, הקולנוע, והתיאטרון הם יתומים. במשרד החינוך לא קיים גורם מוסמך, אשר מופקד על החינוך לאמנויות בכללותו. ההמלצות העיקריות של ועדת מיכל זמורה־כהן מתייחסות לכל הגילים: בגיל הרך ובחינוך היסודי יש לחשוף את הילדים להתנסות יצירתית. בחטיבת הביניים יש לאפשר לכל תלמיד לבחור תחום אמנותי אחד לפחות בתחום והתמחותו. בחטיבה העליונה יש לאפשר לכל תלמיד לבחור באחד ממקצועות האמנות, כמקצוע בחירה לבגרות. כדי להגיע ליעדים אלה צריך המשרד להשלים את תוכניות הלימודים, להרחיב את הכשרת המורים והשתלמותם, ולקבוע ממונה על החינוך לאמנויות במזכירות הפדגוגית, ומפקח מרכז לכל מקצוע.

שר החינוך והתרבות יצחק נבון הבטיח ללמוד את הדו"ח ולהעניק תשומת לב ראוייה למקומו של החינוך האמנותי במערכת החינוך. איש לא חלק על המלצות הדו"ח, אבל איש גם לא התייחס אליהן. בניגוד להתקדמות, שהתחוללה בעקבות דו"ח ועדת דבורצקי על החינוך המדעי או בעקבות דו"ח נסים עצמון על הוראת הערבית, לא קרה מאומה בעקבות הדו"ח על החינוך האמנותי.

טענות בעילום שם

כמה מורים מוכנים לדבר, בתנאי שלא אפרסם את שמותיהם. בתקופה שבה מצמצמים משרות, מוטב לא להתגרות במפקחים. המצב הולך ורע. אין תקנים. אין חדרי אמנות. כאשר אנו מבקשים מן הילדים להביא בלוק ציור ותפיסת צבעים, לא כולם מביאים. מי שאיננו מביא כלי עבודה, מוכרח להפריע. חדר האמנות חיוני, משום שבעבודה אמנותית מלכלכים. דרוש כיור, אבל אין. בבתי־ספר, שבהם ישנו חדר אמנות — „כיף" לעבוד. אם לא גומרים היום את הציור או הפיסול, גומרים בשבוע הבא. אנחנו מלמדים שעה בשבוע בכיתה בת ארבעים. במקרה הטוב מחלקים את הכיתה לשניים. אנחנו זקוקים לשעתיים רצופות. במקרים הבודדים שבהם ניתנות שעתיים רצופות לחצי כיתה, ויש חדר אמנות, חשים הילדים, כי הם נכנסים לעולם אחר. בחדר ישנם חימר, גבס, נחושת, כלי פיסול, ניירות. הילדים מתחילים להגיע להישגים אמיתיים.

בדרך כלל קונים הילדים את חומרי העבודה. במקרים בודדים משתתף בית־הספר בהוצאות לרכישת חומרים. באחד מבתי־הספר הפך המנהל את חדר האמנות לחדר מחשבים. בעיני המנהלים נחשבים המורים לאמנות למקשטים. בניגוד לטיפול בהכנת הנקרא, בלשון ובחשבון, אין טיפול פדגוגי בצרכי המורים לאמנות. חסרים מדריכים, מורים בכירים, מרכזי מקצוע. אין השתלמויות עם אמנים, שיעניקו השראה. משרד החינוך אינו מוציא לאור חוברות הדרכה, פרי רעיונות ונסיונות בשדה. ישנם עיתונים פנימיים של מורים לאנגלית, לספרות, לאזרחות, למקרא, לאנגלית. אין בטאון למורים לאמנות. המורים זקוקים להשתלמות מתמדת, תוך כדי עבודה בנושאים אמנותיים ישירים ובתחומים הקשורים בתוכנית הלימודים. איך להכין תגיזו? איך לבנות נושא אינטגרטיבי של ספרות, הסטוריה, אמנות? לכך אין למערכת החינוכית תשובה.

המורה בוועדת קישוט

ברומא פריס ולונדון רואה הילד פסלים בכל קרן רחוב. בישראל הוא רואה פחי אשפה ו„צפרדעים". בכיתות רבות שורדים עזובה, לכלוך והזנחה. המורה לאמנות מסוגל להדריך מורים כוללים כיצד לקשט כיתה, אבל משרד החינוך איננו נותן שעות לקישוט. לעומת זאת דורשים המחנכים המנהלים מן המורה לאמנות, כי יכין תפאורות להצגות, יקשט כיתה, ילמד לצייר, לפסל, לעבוד בעץ, ובנחושת, בקרמיקה. המפקח איננו מגיע לבית־הספר. המנהל רוצה, שנהיה שמרטפים ומקשטים. בינינו ובין עצמנו אנחנו יודעים, שלא איכפת לו, אפילו אם נעסוק במחול אירובי, ובלבד שהכל ייעשה בשקט.

החוליגניות גוברת. במקום לתעל את מרצם ואת תוקפנותם לעיסוק אמנותי תרבותי, שופכים הילדים את זעמם על בניין בית־הספר. במגרש המשחקים זורקים קרעי עיתונים ושקיות ניילון. בשנים האחרונות נעלמו פינות הירק. בחטיבות הביניים זועמים בני הנוער המתבגרים, משום שאין קשר בין החיים לבין הלימודים. בני הנוער רוצים לדעת כיצד לתקן חשמל, אופנוע, מכונות, ברז מקולקל. הם משתוקקים לחינוך מיני וחברתי. הם רוצים לדעת איך ללמוד. אבל בית־הספר הישראלי המצוי מלמד אותם הסטוריה, ספרות, מתמטיקה, בכמויות בלתי אפשריות. בשיעור לאמנות יכולים התלמידים להתפרק: „תעזוב אותי, אני לא רוצה ללמוד". „בת זונה, תעופי מן המרצוף שלי". „יא־מאניאקית, מה קרה לך שאת מבקשת ממנו להביא ניירות וצבעים?"

אין מי שיתגרה במוזות

לילדים דרוש חדר מגוחה מן המורים. מי שעייף ונשבר לו, צריך להיכנס לחדר עיון, לחדר משחקים, או לספרייה: לקרוא, לכתוב, לצייר, להאזין למוסיקה. לחדר כזה יש להכניס מטיפון, טייפ עם אוזניות, ספרים. אולי בחדר תרבות, הם לפחות יציצו בספר שירה לא מתוך חובת הלימוד לקראת בחינת הבגרות. ישנם בתי־ספר תיכוניים, שבהם מגלים תלמידים שנאה תהומית למורים, למנהל, לממסד. „אני לא בראש של המורה", אומר נער בגילוי לב, „מה שיש למורה בראש זה להספיק. מורה באה לבית־הספר רק כדי לעשות את השעות שלה".

המחויבות של המורה לאמנות היא למנהל ולמפקח, לא לתלמידים. יש מנהלים שאיכפת להם, שמעודדים, שנותנים אמצעים חומריים, כלי עבודה, וגיבוי. הצרה של המערכת היא שמורה טוב ומורה רע „נהנים" מאותה תמורה כספית ומאותו מעמד. במקרים רבים אין מדובר בכסף, אלא ביחס. בעיני התלמידים ברוב בתי־הספר, במיוחד בעל־יסודיים, נתפס בית־הספר כמקום, שלא נעים לחיות בו, כמוסד מנוכר למוריו ולתלמידיו. כוחות המורים והתלמידים אינם מנוצלים, משום שהכל מוכתב להם מלמעלה — המקצועות, תוכנית הלימודים, והמירוץ אחר ההישגים. בית־הספר של היום הוא מוסד, שאין בו מוסיקה, מחול, דרמה, חקלאות. אין מה שיתסיס את הדמיון. אין מי שיתגרה במוזות.

מגמה לשיפור

בית־ספר „משתלב" הוא בית־ספר שבו גדול, יחסית, שיעור החלשים. בית־ספר „משלב" הוא בית־ספר שבו גדול, יחסית, שיעור החזקים. גאולים א' הוא „משתלב", מנשה אלישר ורחביה הם „משלבים". בוגרי כיתות ו' משלושת בתי־ספר אלה נפגשים בחטיבת הביניים של הגמנסיה העברית ברחביה. מה ניתן לעשות כדי לחזק את החלשים ולאפשר אינטגרציה טובה יותר בחטיבת הביניים?

בתשמ"ז הועבר בגאולים א' (וכן ב„גוטמלה" וב„יד המורה") „קורס לשיפור תהליכי החשיבה". בתשמ"ח יועבר קורס זה בחמישה בתי־ספר יסודיים בירושלים. בראשית השנה החולפת פנה מנהל מחלקת החינוך העירונית, מיכאל גל, למכון „קידום", שהתמחה בשש השנים האחרונות בהכנת סטודנטים לבחינות כניסה פסיכומטריות לאוניברסיטאות. מיכאל גל ביקש, כי המכון יסייע לשיפור תהליכי החשיבה של תלמידי בתי־ספר, שבהם גבוה הוא שיעור טעוני הטיפוח. אנשי המכון, ובראשם ארנן יקותיאלי הכינו קורס מודולרי לגילאי 10־12 (כיתות ה־ו). הקורס עסק בשלושה תחומים: צורות וסמלים, כושר מילולי והבנה לוגית.

מחירו של קורס בן 22 שיעורים, ב־11 פגישות בנות שעה וחצי, הוא 55 דולר לתלמיד. הלימודים ניתנים בקבוצות הומוגניות בנות 15 תלמידים. כל תלמיד מקבל גם חוברות וחומרי עבודה בהיקף של 200 עמודים בערך, ומחירם כלול במחיר הקורס. המדריכים הם סטודנטים מתחומי החינוך והפסיכולוגיה. השיעורים נערכים בשעות אחר־הצהריים.

במהלך הקורס נבחן כל תלמיד פעמיים ב„בחינות מתכונת". למעשה אלה הם מעין מבחני מישכל (איי. קיו), הדומים למבחני „הדסה" או מילתא. ההתנסות בקורס „קידום" לשיפור תהליכי החשיבה, תסייע לתלמיד להיבחן בעתיד בבחינות אמת לבתי־ספר תיכוניים, ליחידות מובחרות בצה"ל לאוניברסיטאות ולמקומות עבודה.

בתחום החשיבה הצורנית מתרגלים התלמידים שאלות כגון מציאת היוצא דופן, אנלוגיות, והתאמת סמלים. בתחום העשרת הכושר המילולי עוסקים התלמידים בתרגילים של דיוק בהבנת משמעות המלים, הקשרים ביניהן, ומבני המשפט כמו: זהות או ניגוד, אנלוגיות מלוליות, השלמת משפטים. בתחום ההבנה הלוגית עוסקים התלמידים בסילוגיזמים, סידרות מיספרים, וכן קריאת נתונים, הבנת דיאגרמות וגרפים. ניתן להוסיף לחומר זה גם דפים העוסקים בהכנה מתימטית.

מנהלת גאולים א', ערה בן־צבי, ציינה בסיפוק את ההישגים. אך כדי שהילדים והוריהם יישאו באחריות יהיה צורך בתשמ"ח לגבות מהם סכום מסויים, ולא להיות סמוכים על שולחן העירייה בלבד. מבחינה לימודית, הנתון החשוב ביותר ב„קורס לשיפור דרכי החשיבה" הוא שהילדים החלשים ביותר בתחום החשיבה הלוגית הם אלה שהתקדמו במידה הניכרת ביותר.

פריחת המקהלה

ממשרד החינוך מגיבים על טענות המורים לאמנות: למרות הקיצוצים פורחות מקהלות ותזמורות, ומוזיאונים מלאים בני נוער

מדוע לא בוצע הדו"ח מיכל זמורה־כהן על החינוך האמנותי? בשנתיים האחרונות ניסיתי לשוחח על נושא זה עם המפקח המרכז על הוראת הציור והאמנות, משה טמיר. סיפרתי לו שמורים מן השדה מותחים ביקורת קשה עליו, ועל משרד החינוך. אמרתי לו שאפרסם את הדברים, ולא הייתי רוצה להשאירם ללא תגובתו המוסמכת. פעמים אחדות סירב משה טמיר לשוחח איתי על נושא זה.

הפניתי את השאלה ליו"ר המזכירות הפדגוגית דוד פור והוא השיב: „הדו"ח לא מומש משום שמימושו היה כרוך בתוספת משאבים. כל זה קרה בתקופה של קיצוצים קשים בשעות ההוראה. ועם זאת לא ירדה רמת הפעילות של החינוך האמנותי בבתי־הספר, בתחומים שבהם מטפל המשרד באמנות חזותית ובמוסיקה. למרות הקיצוצים פורחות מקהלות ותזמורות. המוזיאונים מלאים בני נוער. בכמה בתי ספר על־יסודיים ומכללות למורים מתנהלת פעילות אמנותית רחבה ומעמיקה.

לא הכל תלוי בכסף. בתי־ספר, המכבדים את עצמם, אינם יכולים להתקיים ללא פעילות אמנותית. הם מארגנים תערוכות, הצגות תיאטרון, מקהלה, חוג דרמטי. אי־אפשר לומר באופן כוללני, שלא קיצצו שעות ולא צומצמו מקצועות. אני מקווה שתשמ"ח תהיה שנת הקיצוצים האחרונה.

השגנו מדריך למורים בהיקף של משרה אחת בתחום החינוך לתיאטרון, הלגה קלר, מרצה באוניברסיטת תל־אביב הסכימה להקדיש יום בשבוע להדרכת מורים. ד"ר אליעזר מרכוס, מנהל בית־הספר להשתלמות עובדי הוראה בכירים, התגייס להדרכת המורים בתחומי הצפייה בטלוויזיה ובתיאטרון.

לא נכונה הטענה, כי נעלמו מקצועות האמנות. נכון שהמקצועות נפגעו. לא פחת מיספר המקהלות והתזמורות. המוכשרים מבטאים את עצמם בלימוד מוגבר של אמנות, ומגישים רסיטלים במסגרת בחינת הבגרות. אם לא יהיה קיצוץ נוסף, יוכל משרד החינוך להעניק בשנה הבאה תנופה לחינוך האמנותי. ובכל מקום, אין לשכוח שמתנהלת פעילות בלתי־פורמלית ענפה בקרב ילדים ובני נוער במיסגרות של אירגונים ורשויות מקומיות".

מתבצרים בנוקשותם

במשך שנים רבות היתה השאיפה לשלום אלמנט בסיסי במדיניותן של ממשלות ישראל. ראשי ממשלות החל מבן־גוריון ואילך חזרו והודיעו על נכונותם להיפגש עם כל מנהיג ערבי, בכל מקום ובכל זמן. באותה תקופה, היו אלה הערבים שנקטו עמדה סרבנית והשמיעו את ה„לאווים" של חרטום.

בימינו התהפך הגלגל. מן העולם הערבי נשמעות זמירות חדשות: בז'נבה אמר יאסר ערפאת: „אני רוצה לשאת ולתת עם אויבי — עם אלה שבהם לחמתי שנים רבות — כדי להגיע לשלום צודק וכולל." דברים אלה אמר מנהיג אש"ף לא בסתר, כי אם באולם ובו 1,500 איש ומצלמות טלוויזיה מכל העולם. בכך למעשה ביטל ערפאת את האמנה הפלשתינית וקרע אותה לגזרים, שהרי אמנה זו אוסרת במפורש על מו"מ עם „האויב הציוני".

מנהיגי ישראל לא עמדו באתגר. דווקא בשעה שחלום דורות עשוי להתגשם, ולפנינו נפתחה סוף־סוף הדרך לשלום, דווקא בשעה זו בחרו יצחק שמיר ושמעון פרס להתבצר בעמדותיהם הנוקשות, ולדחות את ידו המושטת של מנהיג העם הפלשתיני.

מאיה טרכטנברג, גבעת שמואל

הריבית וההסתדרות

על הריבית הרצחנית במשק דובר הרבה. רק באחרונה החלו להורידה, ולא די הצורך לדעת רבים. והנה בנק הפועלים פתח בהעלאת הריבית למפקידים ובל"ל גם בהעלאת ריבית החובה. וזה כשבראש בנק הפועלים עומדים פרופ' איתן ברגלס, מי שהיה ראש אגף התקציבים במשרד האוצר וצובר פרסים בכלכלה, ועמירם סיוון, לשעבר מנכ"ל משרד האוצר ואיש בעל רגישות לבעיות חברתיות. ואיפה ההסתדרות, שהיא נגד הריבית הרצחנית (הרס החקלאות והתעשייה), נגד האינפלציה, בעד צמיחה וכו'?

י. שיין, גבעתיים

לא רק להיזהר

אריה פלגי סיים את רשימתו ב־29.9.87, בעקבות רצח אלכסנדר ארד ז"ל בצומת מגידו, במלים „צריך להיזהר". נכון, צריך להיזהר, אבל צריך גם ללמוד הגנה עצמית. ואני מתכוון באופן כללי לכל מי שמסוגל לעשות זאת. יש ללמד הגנה עצמית בבתי הספר, בצבא, בעיר, בעיירה, במושב ובקיבוץ, בצורה המתאימה לכל גיל. צריך לא רק להיזהר אלא ללמוד, ולדעת להתגונן.

שלמה בן־שלום, סער

מנויים ועצבים

התיאטרון הלאומי שלנו „הבימה" מתברך, ובצדק, במפעל המנויים אשר לפי פירסומם מקיף רבבות חברים. אך רא עקא, את הבדיסים להצגות ממליצה „הבימה" להזמין טלפונית, לפי מספר הטלפון המיועד לכך והפועל כביכול בשעות 08.00־20.00 ברציפות. כידוע, חלק גדול מהמנויים הם תושבים מחוץ לתל־אביב. מנסיוני, להשיג קשר עם הטלפון למנויים היא פשוט משימה בלתי אפשרית. נסיתי בכל שעות היום, בבזבוז זמן ועצבים, והכל לריק. משיחותי עם ידידים וחברים אשר גם הם בעלי מנויים כמוני הסתבר לי כי הנ"ל איננו מנת חלקי בלבד, רבים מהם אף אמרו לי כי הם שוקלים לחפש דרך להשתחרר מ„תענוג" זה.

לדעתי, על הנהלת הבימה לאפשר לרבבות מנוייה לא רק להצטרף למפעל מבורך זה, אלא להקל עליה את הסדר קבלת הכרטיסים בפחות התרגזויות ועצבים.

שמריהו קרבי, הרצליה

מדינה בתוך מדינה

ב„על המשמר" מיום 5.10.87 הובאו דברי שושנה כאייר, יו"ר ארגון המורים העל־יסודיים במסיבת עיתונאים בקשר לאי־ביצוע האינטגרציה בחינוך הדתי. חן־חן לה על כך. היא היטיבה להסביר שהאשכנזים מהשכבות המבוססות, והתלמידים הטובים, עוברים ברובם בסיום ביה"ס היסודי לישיבות ולאולפנות סלקטיביות ומחמירות. בבתי הספר המקיפים והעיוניים נשארים לרוב טעוני הטיפוח, החלשים ובעיקר עדות המזרח. שורש הרע הינו בכך, שישנם כמדינה למעשה שני משרדי חינוך, האחד לדתיים והשני לשאינם דתיים [illegible]

„מדינה בתוך מדינה". אביה ומחוללה של „האנומליה" הזאת הוא דוד בן־גוריון, שמטעמים של נוחות קואליציונית התיר למפד"ל לעשות בחינוך הדתי כבתוך שלו הפרטית. מכאן יובן איך בחינוך הדתי פועלים בניגוד לאינטגרציה, שהינה חוק המדינה. על רקע זה יובנו גם תופעות אחרות שקרו רק באחרונה:

שמנהל החינוך הדתי, יעקב הדני, ננזף קשות בכתב ע"י שר החינוך, על כך שמסר מסמכים של המשרד למי שלא היה מוסמך לקבלם; שמר הדני, במכתב לראש עיריית חיפה, ציין על־פי מה שפורסם בעיתונות כי „בחיפה יש גזענות אנטי דתית", שרק גרינבויים, מפקח ארצי באגף לחינוך דתי, ציין בתכנית הדריו „כניסה תופשית" כי „אינטגרציה אמיתית הינה בישיבות ובאולפנות". כל בר־בי רב יודע, שקביעה זו משוללת יסוד וחסרת שחר.

כל התופעות הנ"ל נובעות מתחושה של אני ואפסי עוד, והכל מותר לראשי החינוך הדתי. הפתרון הרדיקאלי הינו, ביטול המצב הקיים של מדינה בתוך מדינה, ויפה שעה אחת קודם.

ב. שבת, מנהל ביה"ס המקיף הדתי, אשדוד

מהו אתגר

לפני ימים מספר, ביום חיל השריון, אמר מפקד החיל שהסורים מתכוננים למלחמה ואנחנו לא עומדים בחיבוק ידיים ונעמוד ב„אתגר".

אינני רואה בעמידה במלחמה אתגר. יותר נכון הייתי רוצה לראות כאתגר את הפנייה לכיוון חיובי.

אתגר חיובי הוא לקום ולהגיע לשלום ולא רק לעמוד בכוח הכוח.

דני כץ, שער הגולן

משערי ברלין לאסון צ'רנוביל

הוריו של שמחה גרינשפן היו עניים מרודים, ושמחה וחמש אחיותיו ידעו מחסור. כיתר ילדי העיירה למד ב„חדר". גם סבו, הרב דמתא, התפרנס בדוחק, אך התורה שהקנה לנכדו היתה גרושה. במלאת לשמחה 13 שנה הצטרף לקומסומול והחל ללמוד בבית־ספר צבאי. הסב ביקש ממנו שימשיך להניח תפילין מדי בוקר, והנכד נענה לבקשה, ובסתר הניח תפילין. שמחה הצטיין בלימודיו, חבריו בבית הספר כינוהו סניה. בעל ראש היהודי. מפעם לפעם ביקר בבית הסבא ושם לו שהוא ממשיך למלא בצנעה את בקשתו.

במרוצת השנים היה סניה למפקד גדוד. במלחמת העולם השנייה לחם בראש גדוד בוולגוגרד. פעמיים נפצע ובסוף המלחמה פצעיו ביקש להחזירו לגדוד, שנמנה עם כובשי ברלין. בתום המלחמה סיפר לאחיותיו, שבאחד מקרבות הדמים נפלו אחד אחר של חיילי הגדוד והוא לבדו נותר מחיה בשעת הקרב, אמר, התייצב לצידו סבו, [illegible] מריבניצה, וסוכך עליו, והיתה מגינו [illegible] אלפי פצצות האויב.

לאחר המלחמה התגורר עם אשתו [illegible] ידועת שם, בקייב. לא פעם טילפן [illegible] הסבא, שנמנה עם ראשוני העלייה [illegible] וגם התכתב איתו. באחד המכתבים [illegible] היתה לי הזכות שעמדתי בראש [illegible] בין אלה שכבשו את ברלין. בנו של [illegible] לו שגם הוא גאה על כך, אך גם [illegible] הזכות להיות בין משחררי ירושלים [illegible] הוא, שאתה היית בין הכובשים [illegible] הייתי בין המשחררים, כתב [illegible] שהשם שנתנו לך הוריך היה [illegible] שם זה נאה יותר מהשם סניה.

לאחר אסון הכור בצ'רנוביל [illegible] בסרטן, כמו רבים אחרים, [illegible] חודשים הלך לעולמו. יום לפני [illegible] לאשתו ואמר לה: טאניצ'קה, [illegible] אליך לא לקבור אותי, כי אם [illegible] ולקיים קשר עם בנו של הסבא [illegible] טאניצ'קה, המשטר הסובייטי נתן לי [illegible] והוא לקח אותם ממני, אמר וסיים [illegible] רוסית עסיסית...

מנחם טובין, תל־אביב

רוצה להתכתב

אני מחפשת חברות (ים) לעט בישראל, אפשר — דוברי גרמנית. שמי [illegible] אוסטהוף, ילידת 1973, תלמידה [illegible] תחביבי: איסוף בולים, מסעות, צילום, קריאה. שפותי גרמנית, אנגלית.

REGINE OSTHOFF
REHMANN STASSE
5100 AACHEN
BUNDESREPU BLIK
DEUTSCHLAND

טירון אסף מרוצה

כפי שפורסם השבוע בכלי התקשורת החליט הפרקליט הצבאי הראשי להשעות מתפקידו ולהעמיד לדין את מפקד פלוגת טירונים בבה"ד 4 לאחר שטירטר את חייליו עד כדי סיכון חיים.

התקשורת מרבה בחודשים האחרונים לפרסם בהבלטה תלונות של חיילים והורים על התנהגות בלתי הולמת של מפקדים, וצה"ל אכן נידרש לנושא, במגמה לבער אותו כליל. ייתכן מאוד שהתמונה, אותה מציגים כלי־התקשורת, היא קשה ומדירה שינה מעיניהם של הורים ושל נוער בטרם גיוס. לאיזון התמונה מובא להלן מכתב, שכתבו למפקד הבסיס, לרמטכ"ל ולראש אכ"א מרגלית ומיכאל לב, הוריו של הטירון אסף:

שלום רב,

ביום 27.7.87 גויס לצה"ל בננו הצעיר אסף לב. היה זה מאורע חשוב בשבילו ככל צעיר המגיע לגיל 18. בשבילנו, ההורים, היה זה יום פרידה קשה, כאשר ליווינו את אסף ללשכת הגיוס ונפרדנו ממנו. צעירים רבים כמותו, שהקיפו אותנו, נראו מתרוחים ואלו הוריהם המלווים מאוד חרדים לבלתי נודע.

גם אני עמדתי שם ברגשות מעורבים של אם השולחת את בנה לטירונות, (כשאסף בני הרביעי וכולם שירתו בצה"ל). בדמיוני, המלעט בסיפורים ותיאורים שונים ומשונים, אני רואה את אסף ויתר חבריו הטירונים מופעל ללא הפוגה, מטורטר ומותש וזאת על־ידי אנשי צבא, שכל מאוויהם לאלף ולשבור את רוחו (רוחם) וכך ליצור חייל טוב וממושמע. מכתבות מרושעות בעיתונים, ממקרים חריגים של טירונים, מחוסר הזרמת מידע להורים, העתידים לשלוח את בניהם לצבא, האווירה אצל רבים מההורים אינה אוהדת וחבל.

חלפו כמה ימים, אסף חזר מהבקו"ם מצוייד מכף רגל ועד ראש, כשהבשורה בפיו: „הטירונות שלי במחנה אדם". שמחנו בשמחתו וקיווינו לטובה. אסף חזר הביתה ביום ו' הראשון לטירונות (גיום אוגוסט) עייף ויגע, אבל מרוצה ובמצב רוח טוב. הוא גם ידע לתאר כיצד מתייחסים במחנה שלכם אל הטירון. אמנם המייכים נוקשים, דורשים, אבל מתחת למעטה הנוקשות יש גם יחס חם של הבנה והקשבה. וכך במשך כל תקופת הטירונות אנו מרגישים שנוצר חייל, שאיננו ממורמר, שאינו מרגיש מטורטר ושהוריו יכולים לישון בשקט ולהרגיש שהוא בידיים טובות ובטוחות.

סיטואציה נוספת הרשימה אותי מאוד ואישרה את דעתי על היחס החיובי של סגל המחנה. בטקס סיום הטירונות, כשהורים וידידים רבים התגודדו ומילאו את הרחבה, סיים המפקד במשפט קצר ושולי וכך אמר: „חיילים, שהוריהם לא הגיעו, יבואו בתום הטקס ויתרכזו לידי ואנו נבלה ביחד".

ולסיום מכתבי המסורט רוצים אנו, הוריו של אסף, להודות לך, מפקד הבסיס, ולסגל שלך על תקופת הטירונות (שהיא תחילתו של שירות בצה"ל), שעברה בשלום ובהבנה, גם לצעירים שלא תמיד עמדו בכל הדרישות והלחצים. אנו מודים על שהשכלת להכשיר צוות מיומן וטוב שיאפשר לנו, ההורים, להתגאות באמצעותו בצה"ל.

בברכה
מרגלית ומיכאל לב

מתכתב

מה זמן „מפציץ" הרמטכ"ל לשעבר, רא"ל רפאל איתן את לשכת הרמטכ"ל במכתבים. הנושא חוזר על עצמו פעם אחר פעם ועניינו משמעת והופעת חיילים. רפול כותב אחת לתקופה לדן שומרון, כי בנוסעו בכביש זה וזה הבחין בחייל ללא כובע, או בחייל בנעלי התעמלות וכו'.

בלשכת הרמטכ"ל לא יודעים מה לעשות עם המכתבים הללו. קשה להגיע לטיפול „פרטני" עם חייל לא מושמע בטרמפיאדה בגליל העליון. עושים מאמצים, אבל קשה לעקוב. ואולי מצפה רפול שכמותו כך גם שומרון יפתח במרדפים בחוצות הערים אחר חייל עבריין ללא כומתה או עם כפתור לא רכוס. כדאי שרפול יפסיק להעסיק את פקידות הדואר, בלשכת הרמטכ"ל או לחילופין שיעביר את המסר שלו בחמשירים, כפי שרק הוא יודע לעשות.

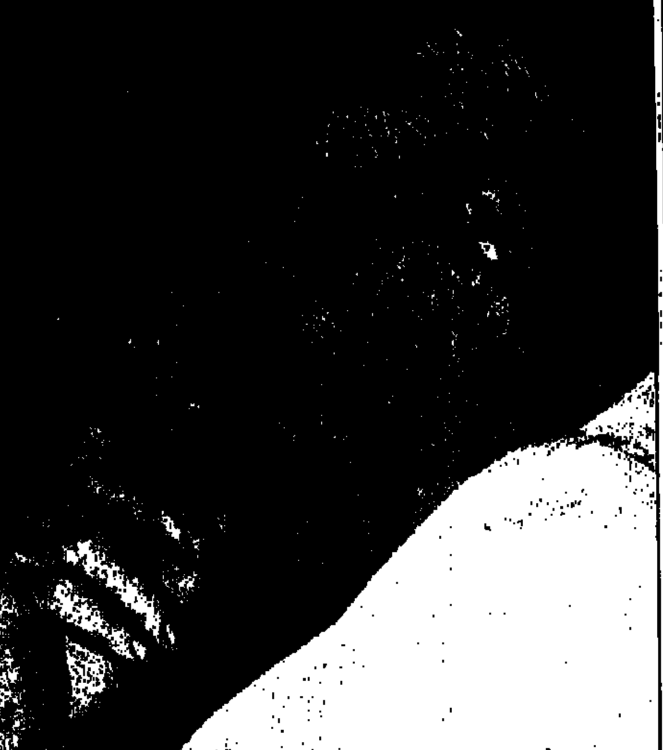

התרסקות. הגורם העיקרי הוא הגורם האנושי

מלכודת התיחכום

התאונות האוויריות במהלך השנים מעסיקות מאוד את מפקדת חיל האוויר. ההתמודדות והשאיפה לצמצמן למינימום הינן עניין של יום יום, המוטמע היטב בכל מפקד טייסת וטייס.

בחיל האוויר פועלות שתי מחלקות, באופן אינטנסיבי, בתחום זה. מחלקת ההדרכה, שחלק גדול מפעולתה מוקדש לבלימת התאונות ולשינון דרכים להיחלצות ממצבים בדרך לתאונה אווירית ומבק"א (מינהל בטיחות ובקרת איכות) הגוף המופקד על מחקרים, הטמעת הנושא בחיל האוויר ועל חקר תאונות ולמידתן לצורך הפקת לקחים.

התאונה האווירית, בה נספה סרן גיל עברי, לא היתה תאונה חריגה. פרסומה בתקשורת נובע אך ורק מהעובדה, שמדובר בבנו של קצין בכיר ומפקד חיל האוויר בעבר. אבל לצערנו, תאונה זו היא לא היחידה. עוד תאונות קורות בחיל האוויר אחת לכמה זמן.

ראש מבק"א בחיל האוויר אלוף משנה ג' מציג כיום גרף המורה על ירידה בכמות תאונות האוויר בחיל באחוז ניכר, בשנים האחרונות, בעיקר הודות לפעולה נמרצת של מפקדי החיל האחרונים: עמוס לפידות ודוד עברי.

תאונות אוויריות, אומרים בחיל האוויר נגרמות ולא קורות... ממש כמו בכביש, חלקן נגרמות בגלל הטייס או צוות המטוס.

בעולם התעופה הגורם העיקרי לתאונות כיום, הוא הגורם האנושי. המטוס נעשה משוכלל ואמין יותר. השינויים הטכניים מתחוללים בקצב גבוה מאוד ובני האדם, הטייסים, מתקשים להדביק את הקצב. גורמים לתאונה אווירית, הקשורה לטייס ולצוות, נובעים בחלקם מרמת הטיסה ויכולת הביצוע, מהניסיון הטיסתי, שרכש הטייס, ומיכולתו לקבל החלטות בזמן מצוקה. כמו כן חשובים למניעת תאונה הכרת המטוס ומערכותיו ומימוש נהלי החרום.

גורמים נוספים המתייחסים לטייס הינם כושרו הפיזיולוגי ומצבו הנפשי. חיל האוויר נוהג לבדוק באופן קפדני כל טייס אחת לתקופה. בטייסות מקפידים על בריאות, כושר גופני ורעננות של טייסים, מי שלא ישן בלילה לא יטוס בבוקר ולהפך.

טייס הנתון במצבי דחק מקורקע, באם דווח על כך כמובן, או אם מפקדו הבחין בשינוי בהתנהגותו. מחקר בחיל האוויר קבע, כי טייס שהתגרש למשל, לא יכול לטוס שבועיים בשל מצבו הנפשי.

בחיל האוויר אומרים, כי חשוב שהמטוס המתקדם של היום יהיה ידידותי לטייס המוביל אותו. מלאכת ההטסה כיום קלה יותר, אולם לטייס קשה יותר בשל תיחכום המערכות ועומס תפקידיו בתא הטייס. הסטת העין לשבריר שניה.

„התאונות הטכניות" מהוות כיום חלק מסך התאונות בחיל האוויר. בעיה עקרית שאננות, וחוסר תשומת לב של הטייס או הקצין הטכני ואיש האחזקה.

יצרני המטוסים בעולם מודעים כיום לבעיות הטכניות של המטוסים ומציידים כמעט כל מערכת במערכות גיבוי לשעת חירום. כך למשל, במטוס האף־16 קיימת מערכת חשמל עם חמישה גיבויים שונים.

יחד עם זאת למנוע, המהווה רכיב מרכזי במטוס, אין תחליף ותקלה במנוע באזורים מסויימים עשויה להסתיים כאסון. בחיל האוויר אומרים, כי המטוסים כיום אמינים יותר מבעבר, וכי יש מודעות ומשמעת ברזל בתחום זה של פוטנציאל לתאונה טכנית. לא אחת מקורקע מטוס בגלל מפתח או מברג שלא נמצא במקומו וקיים חשש, כי נשכח על־ידי אחד המכונאים בתוך המנוע או בגוף המטוס.

גורם נוסף הוא גורם הסביבה — מזג אוויר קשה, טיסות לילה, אובך, עננים והבעיה הקשה והמוכרת — הציפורים. בתחום זה משקיע חיל האוויר מחשבה רבה ויחד עם החברה להגנת הטבע מצליח להתמודד עם מכת הציפורים.

בחיל האוויר מסווגים את התאונות לחמש קטגוריות עקריות: כניסה נשלטת אל הקרקע, בשל מצב „ורטיגו" (אובדן התמצאות מרחבית), אובדני ההכרה וכו'. התנגשות באוויר בין שני מטוסים או יותר בשל צפיפות תעבורה, תכנון נתיבים לקוי וטיסות במבנה מכונס. וכמוכן: אובדן שליטה במטוס וכניסה למצב סחרור, תאונות בנחיתה ובהמראה ומעבר על מיגבלות המטוס.

בחיל האוויר מנסים לפצח ולחקור כל תאונה וללמוד את גורמיה. תיק חקירה גדול מופץ בחיל האוויר ללימוד ושינון המסקנות וההמלצות. בעזרת מודדים שנקבעו מנסה החיל לאתר טייסים ומטוסים המועדים לפורענות ומצבים טכניים ופיזיולוגיים שעשויים לגרום לתאונה, אולם הקטל בשמיים נמשך, אם כי אצלנו פחות מחילות אוויר אחרים.

דב־טורי ● ספר חדש

רס"ר נבוכים לצעיר המתגייס

השירות הצבאי הממושך של שלוש השנים הינו חוויה בסיסית של כל צעירה וצעיר בישראל ודווקא לחוויה הזאת, המוטמנת בחובה סיכון נפשי, התמודדות במצבי לחץ, חיי קבוצה, ממקרים ופקודות ומעבר קשה אל הבגרות, נראה, כי הצעיר הישראלי ניגש ללא הכנה מוקדמת ראויה.

רבים הגופים והחילות בצה"ל המנסים למכור את עצמם לצעירים תוך הסברת היתרונות במסלול השירות שהם מציעים, והתחרות ביניהם רבה. אולם עד עתה לא נמצא גורם מרכזי שיסביר, ינחה, יפרש ויציג לנער המתבגר את התמונה בשלמותה, בטרם הגיוס. מה צפוי לו, מה מציעים החילות, על חיי היומיום ועוד פרטי פרטים.

שני כתבים צבאיים חיים רביה ועמנואל רוזן עמלו במשך שלוש השנים האחרונות על הכנתו וכתיבתו של מורה הנבוכים לצעיר המתגייס.

הספר — „לקראת גיוס — מדריך למתגייס ולחייל" (הוצאת כתר, 258 עמ') נולד מסדרת כתבות של חיים רביה, העוסקות באפשרויות השונות העומדות בפני המתגייס. הוצאת „כתר", שהבחינה בפוטנציאל המסחרי הגלום בספר כזה, פנתה לחיים רביה ולעמנואל רוזן, שבעזרת דובר צה"ל ושלטונות הצבא החליטו לשתף פעולה, והציעה להם לכתוב מדריך מקיף בנושא זה.

רוב הספר מבוסס על עשרות פגישות עם מפקדי בסיסי טירונים, מפקדי פלוגות, מג"דים, מפקדי חטיבות, בסיסי הדרכה של החילות, רופאים צבאיים, פסיכולוגים וקציני חיל ראשיים, שנידבו מידע מפורט בתחומם. הספר מסביר בפירוט את אורך מסעות הסיכום הטירונות והחילות, על היציאות הביתה, על המשקל שיועמס על כתפו של הטירון והחייל ועד לאחרון הפרטים הקטנים, אך החשובים.

בפתח הספר מוסבר תהליך הגיוס החל מהצו הראשון, דרך המיון, השיבוץ, קביעת הפרופיל הרפואי והקב"א (קבוצות איכות). בהמשך מוצגים תרגילים שונים לשיפור הכושר הגופני, בטרם גיוס ונושאים שונים הדרושים לשם הכנה פיסית ונפשית ערב הגיוס. למעלה ממחצית עמודי הספר מוקדשים לתיאור שיטתי של מסלולי החילות השונים. דרישות קבלה, מסלולי קידום קצונה ועילות מבצעיות של החיל. לאותה הרצינות שלה זוכה קורס הטייס זוכה גם חיל התחזוקה. הספר מסרט גם תהליכי קבלה למסלולים פופולאריים כמו גלי־צה"ל, „במחנה", עתודה אקדמאית וכו'.

שני כותבי הספר, חיים רביה ועמנואל רוזן, מכירים היטב את הצבא ומסלוליו. רביה שימש בעבר ככתב צבאי של גלי צה"ל ושל העתון „חדשות" וכיום משמש כמזכיר מערכת החדשות של גלי־צה"ל. עמנואל רוזן, בעבר כתבו הצבאי של „במחנה" וכיום כתב „מעריב". השניים השכילו לכתוב את הספר בשפה קלילה מאוד ולעיתים אפילו מדי; קלילה וזאת לצורך העברת כמות בלתי נדלית של עובדות יבשות ואף משעממות, שבלעדיהן קשה מאוד להציג לקורא את התמונה השלמה על תהליכי המיון, הגיוס וכו'. המחברים השתדלו, שלא להסתיר מפני הנער הצעיר (והוריו) את הקטעים הקשים של הצבא והסבירו אותם כ„חוויה מסוג אחר".

הספר „לקראת גיוס" מלווה בקטעים משעשעים רבים ובניפוץ „אגדות" אין ספור על הצבא. כך למשל מסבירים המחברים, כי אין צורך לדעת לשחות, כדי להתקבל לקומנדו הימי. מלמדים כיצד לכבס בתנאי שדה, כיצד לתפור כפתור, וכיצד לנצל כל דקה אפשרית בטירונות, כדי לנמנם. כמו כן מוצעים תפריטים לארוחות על בסיס מנות הקרב „החמישיות", שמנפק צה"ל וכו'.

קיצורו של דבר — ספר חובה לכל נער המתגייס לצה"ל.

את ספרם החליטו רביה ורוזן להקדיש לזכרו של תת־אלוף גדעון מחניימי ז"ל. „פשוט אהבתי את האיש הזה וכאב לי שהוא נפטר", מסביר חיים רביה.

מופתע

אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, הופתע בשבוע שעבר כששמע במהדורת החדשות בגל"צ על סיום תפקידו של תא"ל שייקה ארז, ראש המינהל האזרחי ברצועת עזה, ועל מעברו לתפקיד דומה בשטחים. אלוף פיקוד הדרום כועס על ההפתעה שהכינו לו ובצדק. מן הראוי שבעניין כזה יעדכנו קודם את אלוף הפיקוד ורק אחר כך את התקשורת. צה"ל כנראה יפיק לקחים מן האירוע.

קנדה, ירושלים

חסידים באאוטרמונט: עימות בין המסורת לתרבות האורבנית

מאת גלעד דותן, טורונטו

שבועון־החדשות של קנדה, „המקלנס", מוסר בגיליונו האחרון על מוקד מתיחות חדש במונטריאול. ברובע אאוטרמונט, הממוקם במרחק של 15 דקות נסיעה מה„סיטי", המרכז־המיסחרי של העיר, מתגורר חלק הגון מהעילית דוברת הצרפתית של קוויבק, לרבות ראש־הממשלה של קוויבק, רובר בוראסה.

ברובע זה נימצא גם מרכזה העיקרי של קהילת־החסידים בעיר השניה בגודלה במדינה, קהילה המונה כ־6000 נפש. ראשיתה באו לאחר מלחמת־העולם השניה, וכדרך חסידים בקודש הפגינו שלוש תכונות המוכרות היטב גם בארץ: מגורים זה בסמוך לזה, נטיה ליצור קהילה השואפת לתלות מיזערית בחברה שמסביבה, וריבוי טבעי מהיר ביותר.

גידולה, חיזוקה וסגירותה של קהילת־החסידים, לא הוסיפו אהדה כלפיה ברחובות אאוטרמונט. אומר מנהל מכון־המחקר ליחסים בין אתניים בעיר: „אין ספק שמסתמנת מתיחות חברתית. על שני הצדדים ללבן בצוותא את הבעיות, כי שניהם לא יזוזו מכאן".

באוגוסט 1985 הרגיזו חסידים לא מעטים מתושבי הרובע, כשתבעו להעביר במועצה־המקומית המנהלת את ענייניו, חוק־עזר עירוני שיאסור לבישת בגדי־ים בעשרת הפארקים שבתחומיה. קנדים משני המינים, מנצלים את הפארקים לשיזוף בחודשי הקייץ. חוק־העזר הועבר, אולם בית־המישפט העליון של קוויבק נענה לעתירה שהוגשה בגינו, ופסק שהחוק נוגד את החוקה הקנדית.

החסידים הצטיינו בהתנהגות מאופקת ברשות הרבים, אבל בנובמבר 1986 חל שינוי מן הקצה אל הקצה. הרב טייטלבאום, בא מניו־יורק למסע התעוררות בן שבוע, והקהילה הפגינה את חסידותה כי רבה. נערכו מסיבות רעשניות כל לילה, נישאו בחוצות נאומים נרגשים, הוקמו מיגדלי־תאורה ורקודים. אלפי חסידים מרחבי קנדה באו בנשיהם, טפיהם, אוטובוסיהם ומכוניותיהם לרובע. תושבים נרגזים הציפו את המועצה בתלונות, ועיתון השכונה התמרמר שאבות אאוטרמונט לא נקפו אצבע, מחשש שיאשימו אותם בגזענות.

איך אוכלים את זה

המאמר לא הויז לחסידים מכל וכל. דוד שטרן, מפעילי החסידים, אמר: „כתבו עלינו כאילו שאנו אזרחים מדרגה שניה. כשהאמפיפיור היה כאן אף אחד לא פתח את הפה". ביוזמת הליגה לזכויות־האדם שליד בני־ברית, המוסד המקביל לליגה נגד־השמצה של בני־ברית בארה"ב, נערכה לפני חודשים מעטים פגישה, בין נציגי החסידים לתושביו הפרנקופונים של רובע אאוטרמונט.

נציגי הרובע טענו שהחסידים מנתקים את עצמם בכוונה מהנעשה בו, מתעלמים מחוקי־העזר העירוניים, ומנורמות ההתנהגות המקובלות בקנדה על־ידי בני אדם מן היישוב. החסידים לא טמנו את ידם בצלחת. הם השיבו שתושבי המקום לא נכנסים להבין אותם ואת בעיותיהם המיוחדות. העיתון המקומי נרתם למסע הסברה. על פני שלושה עמודים קיבלה העילית של דוברי־הצרפתית במחוז, קורס מזורז על תנועת החסידות וערכיה. חסידי חב"ד בארץ הם הקבוצה הדתית־קיצונית היחידה הנהנית מאהדה גם בקרב לא דתיים, בגלל מאמציה „לגייר" את כל עם ישראל. בקנדה הם חיים כמעט כמדינה בתוך מדינה, ולגויים לא כל כך קל להבין את זה...

„יגואר" למען יגואר

סכנת הכחדה מאיימת על היגואר — מלך החיות בחצי־הכדור המערבי. חברת־המכוניות „יגואר" הקרויה על שמו, מתגייסת להצלתו. „יגואר" למען יגואר

מלך־החיות בעולם החדש איננו האריה — בחצי־הכדור המערבי אין אריות, אלא בגני־החיות. זהו, ללא עוררין, הגדול במשפחת החתולים — היגואר. איזור מחייתו גדול מאוד: מדרום־ארה"ב עד פאטאגוניה שבארגנטינה.

היגואר ניחן במהירות, עוצמה, זריזות, אינטליגנציה, ומכתינתם של ההולכים על שתיים — יופי חיצוני נדיר. לא בכדי נקראת על שמו חברת־המכוניות הבריטית המייצרת מכוניות־ספורט, והוא הדין לגבי נעליים קלות ושורת מוצרים אחרים. איזור מגוריו של התולי־הכר הגדול הוא ביערות, בהם הוא מוצא די והותר טרף למחייתו. יופיו של היגואר היה מאז ומתמיד לעוכריו. הוא לא חיפש את חברת בני האדם, אולם הציידים חיפשו אותו. גרוע מזה: גידול האוכלוסיה המהיר באמריקה־הצפונית, „המרכזית והדרומית ובירוא היערות גרמו לירידה דרמטית במיספר היגוארים.

באספית־הסניף הקנדי של הקרן־העולמית להגנת החי שנערכה לפני שנה וחצי בטורונטו, קבעו המומחים, כי היונק המפורסם ביותר של חצי־הכדור המערבי, נמצא על־סף הכחדה מוחלטת. בקצב הנוכחי של כריתת היער הטבעי, הוא ייעלם לגמרי עד סוף המאה, — תוך קצת למעלה מעשור!

תוך פרק זמן קצר הוקמה עמותה בינלאומית להצלת היגואר. תחילה אותרה שמורת הטבע הראשונה בעולם למענו במדינת בליז, הונדוראס הבריטית. בבליז, חיים אומנם, רק כ־150 אלף איש, אבל ביערות העד שלאורך הים־הקאריבי לחופו היא שוכנת, מסתובבים כ־500 יגוארים. זהו הריכוז הגדול ביותר בעולם של יגוארים. מספרם המדויק של הטורפים הללו אינו ידוע. היגואר חי, כאמור, במעבה היער, ופעילותו העיקרית בשעות הלילה.

השמורה הוקמה: תרומה כספית, של הסוכן הראשי של מכוניות־יגואר בקנדה. חיים בה כחמישים יגוארים. גם הסוכן בארה"ב וחברת המכוניות בבריטניה, הבטיחו לתרום למימון משכורתם של פקחי־השמורה. לפקחים מחכה תפקיד קשה: האינדיאנים משבט המאיה, מתנגדים להגבלות שהוטלו על פעילותם בשטח. בירוא היערות על ידם ועל־ידי חברות המעוניינות בעצים, מאלץ את היגואר להימלט לפינות נידחות ביער. כתוצאה מכך קשה לחתול הגדול למצוא בני־זוג לרביה, ויש צמצום מדאיג במספר הצאצאים הבאים לעולם.

המאבק להצלת היגואר נמצא רק בראשיתו. אומרת זאולוגית מטורונטו, הפעילה בנושא: „אם נכונה האמונה העממית שהחתול חי תשע פעמים, היגואר חי עכשיו בפעם התשיעית".

גלעד דותן

פרסומים שגויים על שכר ותפוקה

בנק ישראל פירסם, בסקירתו האחרונה על ההתפתחויות הכלכליות, נתונים על תפוקה ושכר. כפי שהערתי במקום זה בזמנו, נתוני התפוקה התפרסמו על בסיס 1983, בעוד שנתוני השכר התפרסמו על בסיס 1982. כתוצאה מההפרש, הנתונים לא היו בני־השוואה.

בנוסף לכך, נתוני התפוקה נלקחו ממדדי התעשייה בלבד ונתוני השכר שיקפו את הסקטור העסקי בכללותו. הנזק הנובע מפירסום זה בא לידי ביטוי כאשר העיתון „מעריב" פירסם, על בסיס נתונים אלה, תרשים בראש גיליון חגיגי שהוקדש לנושא הצמיחה. עורכי „מעריב" לא היו מודעים לבעייתיות של הנושא ופירסמו בתום־לב את התרשים, בציינם כי נתון אחד מתבסס על שנת 1983 והנתון השני על שנה קודמת. „מעריב" הוסיף שגיאה על הטעות המקורית של בנק ישראל, והחליף את שני המשתנים בסימול, כנראה בתום לב.

מדד שכר ריאלי ותפוקה 86־87

תאריך	תפוקה	תפוקה	שכר ריאלי
1/86	(100=1983)	(100=1982)	(100=1982)
2	106.1	108.3	99.0
	106.2	108.4	103.7
3	109.0	111.3	104.3
4	109.2	111.5	106.9
1/87	113.1	115.5	103.2
אפריל	111.2	135.5	110.0
מאי	111.3	113.6	109.4

לאור הנזק העשוי להיגרם לתהליך קבלת החלטות, ועל מנת למנוע הטעית הציבור בתחום זה, מצאנו לנכון לפרסם את התרשים מחדש, על בסיס נתונים בני־השוואה, ולתקן גם את השגוי שנפרסם ב„מעריב" מיום 23.9.

צבי טימור

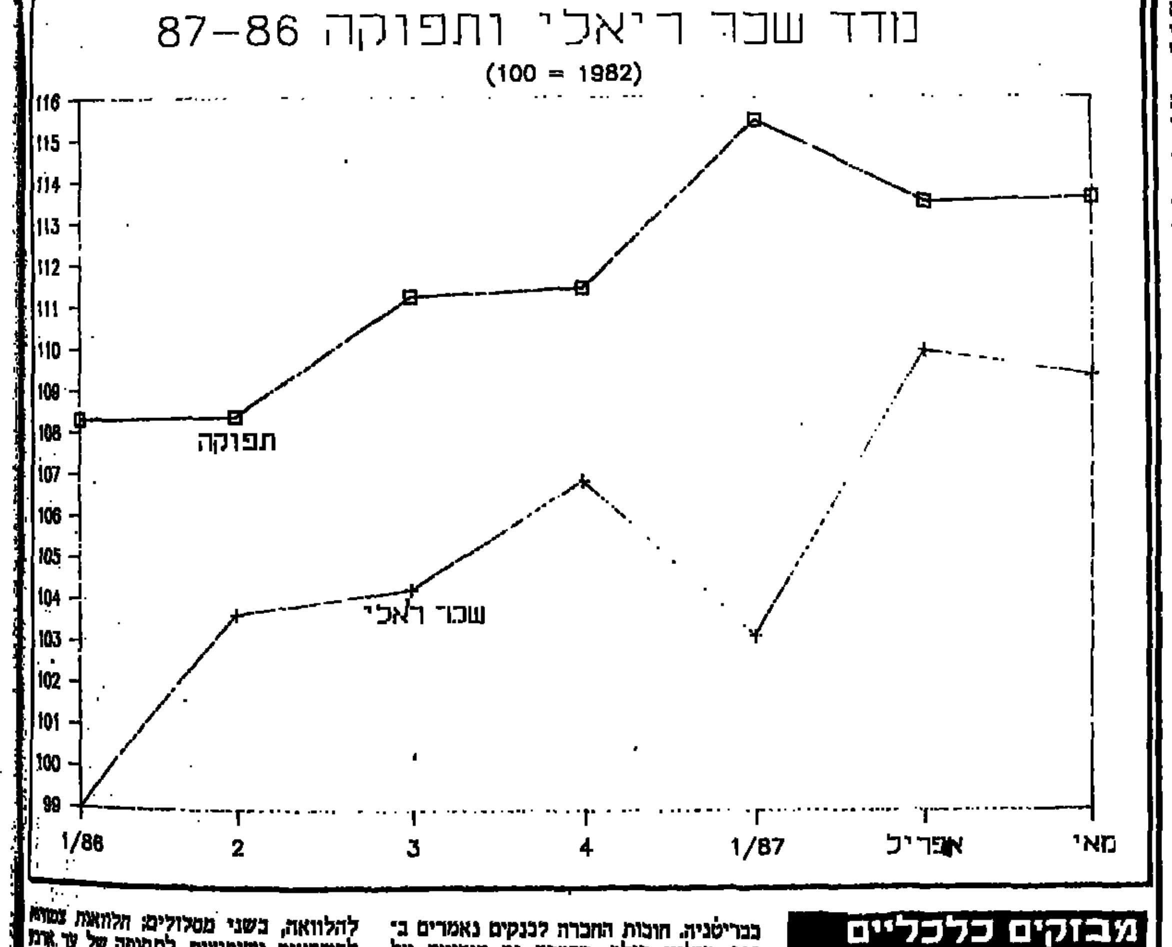

מבזקים כלכליים

פחות ביקוש לעובדים

בחודשים ינואר־ספטמבר 87 חלה ירידה של כ־31 אחוז בביקוש לכוח אדם בענף המחשבים באמצעות מודעות „דרושים", לעומת התקופה המקבילה אשתקד — כך עולה מסקר של חברת „לירן סקרים". הירידות החריפות היו במקצועות הבכירים יותר, כמו מהנדסי מחשבים, מהנדסי תוכנה ומנתחי מערכות בכירים וזוטרים. בענף המחשבים מסבירים את הירידה בהאטה שפקדה את הענף, בעיקר בפרוייקטים חדשים, בהם נדרש כוח אדם ברמה גבוהה. התברר, כי חברות מחשבים נוטות כיום להחליף עובדים יקרים בעובדים זולים, על־ידי הכשרת בוגרי אוניברסיטאות.

גולן מוכר

חברת הסרטים „קנון" של מנחם גולן ויורם גלובוס, מכרה בסוף השבוע שעבר נכסי נדל"ן בשווי 300 מיליון דולר, כדי להקל על מצוקת העזבות בה היא נתונה. הנכסים שנמכרו כוללים את המטה הראשי של החברה בלוס־אנג'לס, רשת תיאטרונים ובתי־קולנוע באירופה ואולפן הסרטים „אלסטרי" בבריטניה. חובות החברה לבנקים נאמדים בכ־200 מיליון דולר. החברה גם הודיעה על ביטול הסכם שנחתם בדצמבר 86 עם חברת „וורנר קומוניקיישנס", לפיו היא רשאית להשקיע ברשת התיאטרונים האירופים של „קנון" או לרכוש 50 אחוז ממנה.

מלחמת הרשתות

אתמול התחדש סיבוב נוסף במלחמת האשראי בין רשתות השיווק, והקונים יכולים לקבל עתה אשראי עד ה־1 בינואר 88. רשת הקו־אופ נותנת אשראי עד ה־2 בדצמבר על כל קנייה מעל 50 ש"ח בסופרמרקטים, ועל כל קנייה מעל 100 ש"ח בהיפרים. רשת השופרסל תנובה נותנת אשראי עד ה־1 בדצמבר על כל קנייה מעל 75 ש"ח בחנויות הגדולות, ועל קנייה מעל 50 ש"ח בחנויות הקטנות. הקונים ב„רב־מכר" במוצאי־שבת יהנו מאשראי עד ה־1 בינואר 88 על כל קנייה מעל 100 ש"ח.

חבילה לסוחרים

בנק הפועלים מפעיל חבילת מימון חדשה לסוחרים, במסגרת הסדר שגובש עם התאחדות הסוחרים. סוחרים יוכלו לקבל הלוואות בסכומים של עד 50 אלף ש"ח להלוואה, בשני מסלולים: הלוואות צמודה להשקעות ושיפוצים, לתקופה של עד ארבע שנים, בריבית שנתית צמודה של 9.6 אחוזים. הלוואות לא צמודות למימון הון חוזר, לתקופה של עד שנתיים, בריבית „פריים" + 15 אחוזים לחודש. בהלוואות במסלול הצמוד ניתן להגיע להסדר של דחייה של עד שנתיים בפרעון קרן ההלוואה, כאשר במשך תקופה זו תשולם ריבית בלבד. במסגרת ההסדר בין הבנק להתאחדות הסוחרים יוצע לחברים להצטרף לקופת הגמל „פלס", המבטיחה תשואה של 4.5 אחוזים לפחות, לתקופה של שש שנים, ללא קשר להתפתחויות בשוק ההון.

משווק „אוליבטי"

המשביר המרכזי חתם על הסכם עם החברה האיטלקית „אוליבטי", לשיווק ציוד משרדי של מוצריה בהתיישבות העובדת. מעריכים, כי היקף המכירות של המשביר יגיע ל־5־3 מיליון דולר. המשביר ישווק ציוד מיכון משרדי, כולל מכונות כתיבה ומכונות חישוב, ואת כל המיקרו־מחשבים של „אוליבטי". בבניין המרכזי של המשביר בתל אביב יופעל אולם תצוגה למוצרי החברה ובעתיד מתוכנן שהמשביר ישווק את מוצרי „אוליבטי" גם לסניפי „המשביר לצרכן".

מיליארדרי כל העולם

מאת חנה איש־הורביץ

עיתון העסקים היוקרתי „פורבס" פירסם רשימה של 96 האנשים והמשפחות העשירים ביותר בעולם החיים מחוץ לארה"ב. ברשימה כלולים 69 יחידים ו־27 משפחות שיש להם יותר ממיליארד דולר.

הקבוצה הלאומית הגדולה ביותר היא היפאנית: „פורבס" חשף 24 מיליארדרים יפניים, בכללם שניים שיש להם יותר מ־10 מיליארד דולר. אחרי יפאן באה מערב־גרמניה, עם 13 מיליארדרים. בבריטניה 7, בהונג־קונג ובקנדה 6 מיליארדרים בכל אחת. באיטליה ובערב הסעודית 5, בשווייץ 4, בטאיוואן ובצרפת 3, באוסטרליה, שוודיה ודרום־קוריאה 2. ומיליארדר אחד בכל אחת מהארצות — אינדונסיה, הולנד, כוויית, סינגאפור, ספרד, מקסיקו והודו.

ומה עם ישראל? כמעט שהיינו כלולים ברשימה, עם מיליארדר אחד, אבל „פורבס" מצא, שאין הוא מיליארדר כלל (ראה מסגרת). יהודים יש ברשימה, בתוכם מספר פרצופים מוכרים.

הרוטשילדים מחאלב

ספרא אומר, „פורבס", „משמעותו בערבית צהוב, צבע הזהב, תואר מתאים לאחים ספרא — אדמונד, יוסף ומואיז, שצברו אחת מהאימפריות הבנקאיות הגדולות ביותר בעולם".

מוצאה של משפחת ספרא מהעיר חאלב שבסוריה. האחים המפורסמים גדלו בלבנון, אך בגלל גילויי אנטישמיות ברחו ממנה בשנות ה־50' לברזיל. אדמונד עבר ב־1965 לז'נבה, ייסד שם בנק לפיתוח המסחר, בו הופקדו בעיקר פקדונות של מהגרים יהודים. ב־1984 מכר את הבנק ל„אמריקן אקספרס", בסכום של 550 מיליון דולר במניות, וכך נעשה בעל המניות הגדול ביותר של החברה, שלאחר מכן פרש ממנה בעקבות מחלוקת מרירה. ב־1966 ייסד אדמונד גם את ה„ריפבליק נשיונל בנק אוף ניו־יורק", שעד מהרה היה לבנק ה־18 בגודלו בארה"ב.

המשפחה מקפידה על סודיות בניהול עסקיה ולא ידוע כיצד בדיוק מחולקים הנכסים בין האחים. לדעת משקיפים, אדמונד הוא העשיר ביותר ואחריו בא יוסף. מכל מקום, נכסי המשפחה עולים על 1.5 מיליארד דולר. ריפבליק בנק נמצא בקשרים עם ארנסט יפת, היו"ר לשעבר של בנק לאומי, ובשעתו נפוצו שמועות כי הבנק עומד להעסיק את יפת כיועצו. בראשית השנה הנוכחית הצהיר דובר ה„ריפבליק בנק", כי ניתק את קשריו עם יפת.

האחים רייכמן רכשו את מנהאטן

את הערך הנקי של נכסי האחים רייכמן מקנדה, אנשים דתיים המעורבים בנעשה

צ'רלס ברונפמן

בישראל כתורמים וכמשקיעים, אומר „פורבס" ב־6 מיליארד דולר.

שמואל רייכמן וששת ילדיו ברחו מפני הנאצים מהונגריה למרוקו, ומשם לקנדה בשנת 1950. שלושים שנה לאחר מכן מנהל ראלף, בן 53, את העסק המקורי של יבוא רעפים, פאול (55) ואלברט (57) מנהלים אימפריה עצומה של עסקי מקרקעין, תעשיות ונפט.

בבעלותם הבלבדית נמצאת „אולימפיה ויורק", החברה הגדולה ביותר בעסקי פיתוח מקרקעין בצפון־אמריקה, שהיא בעלת 8.5% משטחי המשרדים היקרים ביותר במנהאטן. שיחק להם מזלם. בשנת 1977, שהיתה תקופת שפל בניו־יורק, הם השקיעו בקניית בניינים במנהאטן 350 מיליון דולר. ערכה של השקעה זו כיום מגיע ל־3 מיליארד דולר. יו"ר־כבוד של מועצת המנהלים של החברה היא חנה, אימם בת ה־88 של האחים.

פרט למקרקעין מחזיקה משפחת רייכמן ב־80% של אביטיבי פרייס, היצרנית הגדולה בעולם של מכונות דפוס. למשפחה גם השקעות גדולות בחברות נפט. בין עיסוקיהם העכשוויים של האחים רייכמן: תכניות לפיתוח המיכלול החדש של מריטון סקוור גארדן בניו־יורק ושל המרכז הפיננסי החדש העומד להיות מוקם בלונדון.

הרייכמנים הם יהודים דתיים, המקפידים לשחרר את עשרת אלפי עובדי הבניין שהם מעסיקים בניו־יורק מדי יום שישי בשעה 2 אחרי־הצהריים, כדי שיוכלו להגיע הביתה בלי לחלל את השבת.

יצרני הוויסקי

כמונטריאול בקנדה איתר „פורבס" עוד משפחה יהודית עתירת נכסים — צ'רלס ברונפמן. העיתון קורא לו „הברונפמן האחר" ומספר שצ'רלס מרוצה מחייו השקטים עם אשתו וילדיו, ממניותיו בחברת סיגרם (יצרנית ויסקי ידועה), שערכן מגיע למיליארד דולר, ומהשקעות נוספות בערך של 300 מיליון דולר.

ולמה צ'רלס הוא ה„ברונפמן האחר" משום שאחיו אדגר, המנהל את הענף האמריקני של סיגרם בניו־יורק, נשיא הקונגרס היהודי העולמי רב־המעללים, היה תמיד הדומיננטי בין השניים. צ'רלס לעומתו ידוע בפעילותו הפילנטרופית ובמעורבותו בספורט — הוא הבעלים העיקריים של קבוצת הבייסבול של מונטריאול. מלבד חלקו בסיגרם יש לצ'רלס

פול רייכמן

גם 19% בחברת התיווך החמישית בגודלה בקנדה, מקלאור יאנג וויאר. יש לו גם חברה לפיתוח מקרקעין, ששווה מיליוני דולרים, לה קרא על־פי ראשי התיבות של שמות ארבעת ילדיו.

בקנדה חיים גם „ברונפמנים פתוחים". אלה הם שני בני הדוד של האחים המפורסמים. היחסים בין ענפי המשפחה אולי אינם לבביים ביותר, לאחר שבשנות ה־60' אילץ סם ברונפמן, אביהם של אדגר וצ'רלס את הדודנים למכור לו את מניותיהם בסיגרם, במחיר הנמוך ממחיר השוק. אבל אין צורך לדאוג לקרובים העניים הללו: היום הם שווים חצי מיליארד דולר, ויש להם שליטה בנכסים שערכם עולה על 75 מיליארד דולר.

בנקאות ופוליטיקה

המרתק ביותר הוא סיפורה של משפחת הבנקאים המומרים מגרמניה, משפחת פון אופנהיים. תהפוכות רבות עברו על המשפחה מאז הקים סלומון אופנהיים, בן 17, בשנת 1789 בעיר קלן, את בנק סלומון אופנהיים.

סלומון היה היהודי הראשון שנבחר לחברות בלשכת המסחר של קלן. בניו, סימון ואברהם, סייעו לשנות את פני הכלכלה הגרמנית במאה ה־19, בהיותם החלוצים בהקמת חברות־מניות. האחים מימנו הקמת מסילות־ברזל בגרמניה וסייעו בכספים לאימפריה האוסטרו־הונגרית ולממשלת רוסיה. בשנת 1868 זיכתה אותם פרוסיה בתואר בארונים.

בתקופת מלחמת העולם השנייה, בימי הרייך השלישי, היו ניניו של סלומון, ולדמר ופרידריך־קארל יהודים רק לרביע. זה הציל את חייהם, אבל לא הציל אותם ממאסר ומהשפלות. ולדמר ופרידריך־קארל נחשדו בהשתתפות בנסיון הקצינים הגרמניים להרוג את היטלר. שמו של הבנק הוסב באותם ימים ונקרא על שמו של שותף גרמני. בשנת 1947 הוחזר לבנק שמו המקורי.

לאחר שחלפה התקופה הנאצית, התאוששה המשפחה והשתתפה בשיקומה של גרמניה. ולדמר ביקר מספר פעמים בארה"ב, כדי להשיג הלוואות עבור התעשייה הגרמנית. רוברט פרדיננד נבחר לחברות בפרלמנט והיה חבר קרוב של הקאנצלר קונראד אדנאואר.

כיום אלפרד פון אופנהיים ומנפרד, דורגנ, נציגי הדור השישי של השושלת, מנהלים את הבנק לצד מגוון גדול של עסקים אחרים. ערכה הנקי של המשפחה כיום — 2.5 מיליארד דולר.

←

העורך הכלכלי: צבי טימור

יורש תעשייני המוות

ארנדט קרופ פון בוהלן אונד הלבאך, היורש היחיד והאחרון של משפחת יצרני הנשק הגרמנית הידועה לשימצה, האיש שסנדקו היה אדולף היטלר ואביו נידון כפושע מלחמה, נפטר אשתקד מהתקף־לב בגיל 48, לאחר חיי תענוגות שניהל בין מאלס־ביץ' לבין אירופה, בלווית ידיד קבוע.

ארנדט קרופ ניער את חוצנו ממשפחתו העשירה ואף סירב לשאת את שמה ולהחזיק ברכושה, שהסתכם בכ־3.5 מיליארד דולר. רק בירושה שהוריש לו אביו, שהפיקה סכום של 900 אלף דולר לשנה, השתמש.

תחילתה של שושלת קרופ ב־1906, כאשר דיפלומאט פרוסי, גוסטאב פון בוהלן אונד הלבאך, נשא לאישה את ברטה, היורשת היחידה של משפחת קרופ. גוסטאב, שכבר אז היה בעל השקפות נאציות נלהבות, ניהל בית־חרושת לנשק ואת תותחי הענק שייצר, בהם השתמשו הגרמנים במלחמת העולם הראשונה להפצצת פאריס, כינה „ברטה הגדולה" על שם אשתו. בימי מלחמת העולם השנייה העסיקו בתי־החרושת לנשק ותחמושת של קרופ עובדי כפייה, בהם נשים וילדים, בתנאים של מחנה ריכוז.

לאחר המלחמה, גוסטאב, שהיה כבר זקן סנילי, נמלט ממשפט, אך בנו אלפרד הורשע כפושע מלחמה ושוחרר מהכלא בשנת 1951, לאחר שריצה 13 שנות מאסר, והחל בשיקום עסקי המשפחה. הוא מצא מנהל שהיה נקי מכל רבב, ברטהולד בייץ שמו, שבתקופת המלחמה היה מפקח בשדות נפט בדרום־מזרח פולין והציל אלפי פולנים ויהודים מידי הנאצים. בייץ שיקם את החברה המשפחתית, הקטין את התלות שלה בתעשיית הפלדה ופיתח תעשייה כבדה, מספנות ומסחר. היום, בגיל 75, הוא עדיין מנהל את חברת קרופ. החברה — משגשגת; המשפחה המייסדת איננה.

ארנדט קרופ
נהנה מהירושה

חדשות המשק

מחלקת המחקר של בנק הפועלים:

התחדש הגרעון בתקציב הממשלתי

בחודשים אוגוסט וספטמבר מסתמנת סטייה ממגמת האיזון התקציבי. הגרעון, כולל תשלומי ריבית, הסתכם בחודשים אלה בכ־10 אחוזים מהתוצר לעומת 2 אחוזים מהתוצר בארבעת החודשים הקודמים ו־6.5 אחוזים תוצר בתקופה המקבילה אשתקד — קובעים כלכלני בנק הפועלים בסקירה חודשית.

להערכתם, לא ברור עדיין אם מסתמן שינוי במגמת הריסון הפיסקאלי, או שמדובר בסטיות חד־פעמיות, לאור מקדמות השכר לפני החגים. עם זאת, הם רואים בכך אות אזהרה לגבי נדבך חשוב של מדיניות הייצוב הכלכלית.

הריסון הפיסקאלי והאיזון בתקציב, כהם הוחל במחצית השנייה של 1985, נמשכו עד לרבע השלישי של 1987. השנה בולט שיפור נוסף, כאשר משקלן של ההוצאות המקומיות של הממשלה במונחי תוצר ירד בשמונת החודשים הראשונים של השנה ל־37 אחוז, לעומת 42 אחוז בתקופה המקבילה אשתקד. במקביל ירדו הכנסות ממסים, מ־46 אחוז ל־42 אחוז תוצר. עם זאת מסתמנת כאמור סטייה מהאיזון בחודשיים האחרונים.

מיתון בפעילות

מסקירת ההתפתחויות הכלכליות בחדשים האחרונים עולה, כי מגמת הגידול בפעילות המקומית התמתנה. הייצור התעשייתי ברבעון השני של השנה ירד ב־2 אחוזים לעומת ברבעון הראשון, אולם הוא עדיין גבוה ב־7.5 אחוזים לעומת התקופה המקבילה ב־86.

צריכת החשמל בתעשייה ממשיכה לגדול מדי חודש, והגיעה לרמה הגבוהה ב־12 אחוז מהרמה הממוצעת ב־12 החודשים הקודמים. היצוא התעשייתי עמד, זה החודש השני, ברמה גבוהה של כחצי מיליארד דולר לחודש — רמה הגבוהה ב־14 אחוז מן הרמה ב־12 החודשים הקודמים.

בתחום התעסוקה נשמרת היציבות. שיעור האבטלה ברבעון השני היה 5.9 אחוזים, לעומת 5.7 אחוזים ברבעון הראשון ולעומת 7.1 אחוזים ב־86. הסכם השכר במגזר הציבורי יגדיל את השכר הממוצע למשרה בסקטור זה בכ־6 אחוזים מאוקטובר. במשכורות הבאה צפויה גם תוספת יוקר בשיעור של כ־86 אחוזים, והשכר בכל השנה צפוי לעלות בשיעור ריאלי של 6.7 אחוזים לעומת 86.

בתחום יבוא מוצרי הצריכה ניכרת ירידה באוגוסט, מרמה של 110 מיליון דולר לחודש לכ־100 מיליון דולר. לדעת כלכלני הבנק, לא ברור אם מדובר בשינוי מגמה או רק בתנודה זמנית. יצוא הסחורות ללא יהלומים גדל ביולי־אוגוסט ב־7 אחוזים לעומת הרבעון השני, ויבוא הסחורות גדל בחודשים אלה בשיעור מתון יותר, של 2 אחוזים. הגרעון המסחרי הצטמצם בתקופה זו ב־8 אחוזים, אך בשמונת החודשים הראשונים של השנה הגרעון המסחרי היה גבוה בכ־45 אחוז ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. אולם בהשוואות ל־86, יש להביא בחשבון שנתוני סחר החוץ הם במונחי דולרים שוטפים. כידוע, הדולר פוחת בשיעור תלול בשנה הקודמת בהשוואה למטבעות האירופיים ולין היפאני.

אורי נחשון

כותנה

השמיטה היכתה פעמיים

שנת השמיטה חלה על כל הגידולים החקלאיים, על הכותנה היא חלה פעמיים. את הכותנה זורעים בחודש שבט, וקוטפים אחרי יום כיפור. בשנה שעברה אסרו הרבנים החרדיים שימוש בגרעיני כותנה לייצור שמן, כי הקטיף היה לאחר ראש השנה. עכשיו הם אסרו שימוש בגרעיני כותנה לייצור שמן כי זרעו אותם כאשר חלה שנת שמיטה. ואם נגרמו נזקים בגלל השמיטה למגדלי הכותנה?

יש נזקים, אומרים במועצת הכותנה. שלושה מפעלים לייצור שמן מגרעיני כותנה „מילובר" השייך למפעלים האזוריים „מילואות", „יצהר" ו„בית־זית". „מילובר" קיבל את היתר הרבנות הראשית וקלט בשנה שעברה את כל גרעיני הכותנה, שכן „יצהר" ו„בית־זית" בגלל מאיומי החרדים וכך גם השנה רק „מילובר" מוכן לקבל גרעינים. בשל היותו מפעל יחיד, קבע „מילובר" מחיר נמוך לגרעינים.

„יצהר" ו„בית־זית" מייבאים מחו"ל שמן כותנה גולמי ומעבדים אותו כאן, וכך מגדילים את הנזק למגדלי הכותנה, על המחירים הנמוכים של כותנה אשתקד נוסף המחיר הנמוך של הגרעינים, שהגדיל את ההפסדים.

חיים מרגלית

ועדת ששינסקי שמעה הצעות

ראשי לשכת המסחר נפגשו אתמול עם חברי הוועדה לרפורמה במיסוי וראשה, פרופ' איתן ששינסקי, והציעו להם הפחתת שיעורי המס על היחיד, כך שסף המס יחל מהכנסה גבוהה של 1000 ש"ח בחודש. היום שיעור המס על שכר זה הוא 30 אחוז. שיעור המס המקסימלי לפי הצעת הלשכה ייגבה מהכנסה הגבוהה מ־4,000 ש"ח לחודש ויעמוד על 40 אחוז. כיום שיעור זה מגיע ל־48 אחוז. הלשכה מציעה להוריד את שיעורי המס על חברות מ־45 אחוז ל־35 אחוז. כן הם מציעים ביטול האפליה בין מגזרי המשק, על־ידי ביטול מס מעסיקים, ביטול שיעורי מס מופחתים על עבודה במשמרות שלדעתם מפלה בין עובדים שכירים לבין עצמאים קטנים, כמו בעלי בתי־מסחר ובתי־מלאכה.

בין הפטורים שהלשכה מציע לבטל — פטורים והקלות במע"מ, שערכם השנתי נאמד בכ־400 מיליון ש"ח בשנה, הקלות במס קנייה ומכס לעולים חדשים ותושבים חוזרים, שערכם נאמד בכ־230 מיליון ש"ח בשנה, ריבית בתכניות חיסכון וקופות גמל למצטרפים חדשים, שערכה נאמד בשנה שעברה בכ־100 מיליון ש"ח, וביטול פטורים בקרנות השתלמות, שערכם נאמד גם הוא בכ־100 מיליון ש"ח. סה"כ הפטורים שהלשכה מבקשת לבטל — מעל למיליארד ש"ח בשנה.

יו"ר הלשכה, דני גילרמן, הוסיף כי מאז הופעלה הרפורמה החלקית בתשלומי מס, בחודש מארס, עלה שיעור הגבייה — לפי חישוב שנתי, עודפי הגבייה יגיעו עד לסוף השנה האזרחית לכ־1.3 מיליארד ש"ח. לדברי גילרמן, יעמוד לרשות המשק להנעת הצמיחה סכום של 2.5 מיליארד ש"ח. לדעתו, רפורמה כזאת תביא להבראת המצב הכלכלי — חברתי.

חברי הוועדה גילו התעניינות בהצעות, להן מתנגדות התאחדות התעשיינים והסתדרות העובדים. גם בלשכה עצמה יש מתנגדים להצעות אלה.

חיים מרגלית

אייזנברג „רק" חצי מיליארדר

את הטייקון שלנו, שאול אייזנברג, לא כללו ברשימת עשירי תבל, אומר עליו ה„פורבס": מתווך עסקות הנשק והפרויקטים הבינלאומיים הענק (שאול אייזנברג) נחשב זה תקופה ארוכה למיליארדר, אבל ערכו האמיתי הוא רק 500 מיליון דולר — 100 מיליון דולר בנכסי נדל"ן בניו־יורק, 150 מיליון בחברות ישראליות ו־250 מיליון דולר בבטחונות ומזומנים בבנקים שוויצריים ובריטיים".

גם את מיודענו עדנאן חאשוגי, אחד מגיבורי „איראנגייט" ועסקות הנשק, בהן היה מעורב תת־אלוף (מיל') אברהם בר־עם, שם ה„פורבס" בקבוצת הנידחים, ומציין כי לאחר התפוצצות עסקיות מביכות לחשים בנקאים ערביים, כי מאזן עסקיו של חאשוגי הוא שלילי.

על משפחת רוטשילד האגדתית אומר העיתון, כי אף שבכללותה היא עשירה, הרי עושרו של כל אחד מענפיה הפזורים של המשפחה, דורות לאחר חמשת האחים המקוריים, מוטל בספק.

חצאית קצרה לחורף ארוך

מקטורן ארוך, חצאית קצרה (ורסצ'ה)

הסתיו הישראלי קצר וכמעט אין צורך בביגוד מיוחד. די להוסיף לבגד הקל של הקיץ אפודה בלי שרוולים, מקטורן קל, או צעיף מצמר. לקראת הגשמים הראשונים שבדרך כלל יורדים אחרי חג הסוכות יש צורך במעילי־גשם או במעילי־רוח קצר וכמובן נעליים סגורות. בגדי מעבר הנהוגים בחו"ל טובים אצלנו לחורף בתוספת מעיל חם וסריגים למיניהם.

כל בתי־האופנה כבר הציגו את הקולקציה לחורף־88 וכבר עסוקים בהכנת בגדי אביב לקיץ־88. ובכן מה חדש החורף? מה השתנה? מה לובשים בחו"ל ובארץ במרכזי האופנה? בעיקרו של דבר אין הרבה זעזועים באופנה. המעצבים עייפים כנראה מן הכמויות העצומות של בד שהיו זקוקים להם לעיצוב הבגדים הזרוקים, הרו או התלת מימדיים. החורף ניתנה מקו ישר, נקי, מחוייט, נשי ומצבעים רגועים.

כאשר יצאו בשנות השלושים עם חצאיות המיני, העולם כולו הזדעזע. היו אפילו יפי־נפש אשר אסרו על לובשות מיני להיכנס למקומות ציבוריים. המיני חוזר שוב אך הפעם לא מביטים בו פעמיים. בקיץ האחרון לבשו הבנות ארוכות הרגליים (וגם אלו שיש להן רגליים לא כל כך יפות) מכנסי כדור רגל קצרצרים אשר גילו לפחות שני־שליש של הישבן, אין פלא איפוא שהחצאית הקצרה ביותר לא תגיע לגובה כמו של המכנסיים. למזלנו החורף בכל זאת יותר קר מאשר הקיץ ועל כן הכניסו למלתחה החורפית גרבי מכנסיים צבעוניות מצמר ניילון ולייקרה.

החורף של שנת־88 יהיה החורף שבו יצעדו עם מיני צמוד לגוף אך ידקקו לכיסוי חם, חולצה או מקטורן ארוכים אשר יגלו מקסימום 10 ס"מ של החצאית. עם המיני נלבש סריגים צמודים לגוף, צבעוניים בחלק העליון כשהצבע הבסיסי הוא כצבעה של החצאית. נראה חצאיות סרוגות ארוכות עד 2/3 החצאית אך לא מתרחבות כמו הטוניקות הרגילות הארוכות והרחבות. חולצת הפולו — הסרוגה בצורת חודים קטנטנים עם צווארון סרוג מטנט, 3 או ארבעה כפתורים, שרוולים מוכנסים ללא כריות על הכתפיים — התארכה ומופיעה עכשיו כשמלה, ולא פעם אוספה בחגורה רחבה.

מקטורן בסיסי

אופנאי העולם רוגלים בלבוש הבסיסי וכדאי לנו לאמץ גישה זו. הפעם הפריט הבסיסי מס' 1 הוא המיקטורן. הוא מופיע באורכים שונים בשינויי גיזרה אך תמיד שומר על המראה האלגנטי־ספורטיבי המחוייט. אבד הכלח על הז'קטים הרחבים בעלי הרשים הארוכים והרחבים, כתף שמוטה ללא כפתורי סגירה שנהגו ללבוש אותם מעל מערכת דו־חלקית רחבה ורוקה. הפעם הז'קט משמש לנו כתוספת לשמלה אלגנטית, חצאית מיני אשר יפה גם לעבודה וגם לשעות הערב וחצאית ארוכה וספורטיבית. השרוולים של הז'קטים מוכנסים, מרופדים, אך לא נשמטים אלא בעלי חזות ישרה וגברית. השרוולים ישרים ויותר לא מקפלים אותם אלא הם מגיעים עד תחילת פרק־היד. בדרך־כלל הגיזרה ישרה, דומה לבלייזר והצבעים הם: שחור, לבן, בז', ירוק־בקבוק או צבעי־אדמה. שונים לגמרי הם המקטורנים אשר מצרפים לשמלה או לחצאית חגיגית. החלק האחורי של הז'קט מודגש ע"י ריפוד לפעמים בצורת כריות מעל

חופשי וארוך (גרשום ברם)

שמלה משובצת מצמר קל (מרטין)

מעיל צמר מתקצר גם הוא (אלנור ברנר)

הישבן או באמצעות קפלים אסימטריים המגיעים כמעט עד למיכפלת חצאית המיני ואם לובשים את הז'קט על חצאית ארוכה עד לברכיים. בדרך כלל החלק הקדמי של המיקטורן קצר יותר מן החלק האחורי. המקטורן נסגר ע"י כפתור אחד וחגורה, ומקטורן ספורטיבי על־ידי שלושה כפתורים שכמותם מצויים על הפתי־השרוול. חצאיות המיני מקושטות הפעם על־ידי קפלים רחבים. קפלים. אלו חוזרים גם בשמלות והשכבות האלו הצמודות לגוף מרגישות, למרות תוספת הבד, את גיזרת גוף האישה. הפרופיל נשאר צר ונשי. דוגמה מצויינת לעיצובים כאלה

מכנסים במיעוט אבל אלגנטיים.

ראינו בקולקציה של ג'יאני ורסצ'ה, מעצב אקלקטי מעניין ויוקרתי אשר נחשב ל„גורו" של עולם האופנה. יצירותיו מוצגות במוזיאונים של ניו־יורק, פאריס, טוקיו, מילאנו, אמסטרדאם ולונדון.

החצאית מתקצרת

החצאיות נחשבות לפריט בסיסי באופנה ולמרות שהן צמודות וישרות הן מעוצבות לאישה העצמאית אשר זקוקה לחופש במקום עבודתה או בשעות הפנאי שלה. צעיר ישראלי אשר פתח זה עתה בוטיק ברחוב גורדון בתל־אביב מכבד את הגיזרה הישרה, אך מוסיף לחצאיות הסיגר או שמלות הפרינצסס את מרחב הצעד. החלק התחתון של הבגד מורחב ע"י קפלים, פסים רחבים גזורים באלכסון המהווים קלוש, או שהוא מוסיף שסע. לשמלת טריקו בצבע תום כהיר הוסיף בר נפנפת (רצועה מעגלית מחוברת בחלק הקדמי של החצאית). החצאית באורך 3/4 מגיעה מאחור כמעט עד לקרסול או מתקצרת מלפנים עד מתחת לברך והנפנפת מוסיפה חן ותנועה ונוחיות והמראה האסימטרי הופך את השמלה לאופנתית ביותר. „אופנת מארטין" מתבססת אף היא על הבגד הדו־חלקי. הז'קטים צמודים בטליה ומתרחבים במותניים ע"י פנסים או על־ידי הכנסת משולשים ונפנפות מאחור. החצאיות אצל „מארטין" באורך שאנל מתחת לברכיים והחצאיות בדרך כלל צמודות מאוד. שמלות הערב של מארטין שחורות או אפורות מקושטות בהרבה מבריקים וכיאה למעצב אופנה מודרנית המחשוף מאחור מגיע לפעמים עד לתחילת הישבן. מלפנים הבגד סגור עד לצוואר.

הטריקו עדיין על המפה

הבדים המקובלים החורף הם סריגי צמר או סריגים מחומרים מלאכותיים־חמים ונוחים לניקוי, סריגים דו־צדדיים חלקים, או מחוספסים בדוגמאות שונות ובצבעים מנוגדים. צמר וויסקוסה הוא המקובל לחליפות ושמלות. הטריקו לא ירד מן המפה, אך משתמשים בסוג דנים עבה יותר. דנים (ג'ינס) יפה לא רק למכנסיים אלא גם למקטורנים חצאיות ואפילו שמלות. הצבעים: הדנים שינה קצת את הצבע, הוא מופיע בדרך־כלל בכחול האופייני שלו שכמעט אף פעם אינו חלק אלא צבוע בסטון־ווש ושחור, ירוק ואפילו ארום כתה. השחור בולט, הרבה שחור לבן, בז' וכחול כהה. כמו כן מקובלים משבצות בסיגנון הסקוטי ופפיטה שחור־לבן. הצבע הסגול מופיע בהרבה בבגדי ערב.

האביזרים הנוספים לבגדים חשובים מאוד. יכולנו לראות חגורות רחבות מגומי בתצוגת אופנה אצל „ראש אינדיאני", חגורות־עור ברוחב בינוני, עם אבזמים ממתכת, צווארונים לבנים ורקומים, צעיפים מתורה או צמר רק, גרבים צבעוניות גרבי־גוף שחורים עם מאיטים, כובעי ברט וצעיפים ארוכים.

הנעליים: שטוחי העקב של הנעליים ליום עשויים בצבעים שקטים אך הנעליים לערב עשויים עקב גבוה בצבע שחור, כסף וזהב בתוספת סרטים ועיטורי־עור צבעוניים. בין הקישוטים המקובלים השנה סרטים שמוסיפים אותם לכל לבוש, לשיער, לצוואר, סביב לקרסוליים ועל החגורות. דרך טובה להסתיר חור או כתם בבגד היא על־ידי הוספת סרט למקום המסויים.

חיה יוסף

שימו לב לחצאית, זה שהולך בארה"ב

חליפת עור של „מימי"

ורסצ'ה לערב, גב חשוף, הרבה אריג בשמלה צמודה

מסעדות כשרות באירופה

כמו מדי שנה מפרסמת גם הפעם חברת „סוויס אייר" מדריך למסעדות כשרות ברחבי אירופה, כולל בתי מלון, שיש להם מסעדות כאלה. במדריך חסרות כמה ארצות כמו אלבניה, בריה"מ, פולין, מונקו, ליכטנשטיין או מזרח גרמניה — אבל למדנו ממנו, שנוכל לקבל ארוחה כשרה במרכז דתי יהודי בפראג, שבהונגריה יש שלוש מסעדות כשרות ובשוודיה וברומניה לא פחות מ־14. לעומת זאת אין מסעדה כשרה ביוון, לא בפורטוגל, לא ביוגוסלביה, לא בתורכיה ולא בנורבגיה. בנורבגיה ישנה חנות למזון כשר, בארצות אחרות — מוסר המדריך את הכתובת של הרב המקומי, אולי יארח. ברחבי בריטניה, אם זה מעניין אתכם, פזורות 22 מסעדות כשרות. בשוויץ — 10, באיטליה — 9, כך גם בבלגיה. בגרמניה (מערבית) — 7. מי שיבקר בגיברלטר, אירלנד או בספרד — אין לו מזה, רק מסעדה כשרה אחת, אבל הבא לצרפת, רבותי, לא ישאר רעב. 49 מסעדות, בכל הרמות, בפאריס, מרסאי, בורדו, ליון, מץ, שטרסבורג, אורליאן...

למסעדות אחרות שמות המעידים על זיקתן ליהדות, כמו תיבת נוח בווינה, שלום בית יין בבורדו, גליל במץ, לה תיקווה בניס, אשל ישראל במילנו, בית הלל וקרימה מלונדון, או יהודה'ס במנצ'סטר. להרבה מאוד מסעדות אין שמות מיוחדים, פשוט מכירים אותן כ„כושר רסטורנט", ויש גם בעלות שמות ניאוטראליים, כמו הגדי הצ'א, לה רוז' בלאנש, ליברטי, או לה ליסה. במדריך (והעותק שלו הוא באנגלית) גם הקדמה של הרב סר עמנואל יעקובוביץ, רבה הראשי של חבר העמים הבריטי ומאמרו, המסביר את חוקי הכשרות. גם רשימת חגי ישראל ותאריכיהם בלוח הכללי בשנת 1987/88 וב־1988/89. וגם תפילת הדרך באווירון, בעברית. „סוויס אייר" רוצה, כנראה, להבטיח את שלום נוסעיה מכל הכיוונים. (צב"ש)

יעוץ פסיכולוגי למכורים לעבודה

מספרים לי על מכון לפסיכולוגיה בשם „רקע", תקשורת בין אישית, התמחות עד כמה שהבינותי מהקומוניקט — סדנאות ל„ביגמיסט הקורפורטיבי", העוסקות בזוגות „המתלבטים ומחפשים דרך חיים, המשלבת באופן מוצלח משפחה וקריירה", כלומר — מקרים שבהם אחד מבני הזוג „נשוי" לעבודתו. הטיפול הוא קבוצתי, המדגיש את החלוקה הנכונה של התפקידים במשפחה, גישור בין האינטרסים השונים, תקשורת משפחתית ושילוב ילדים במערך המשפחה. הסדנאות יונחו ע"י פסיכולוגים ויכללו שלוש פגישות דו־שבועיות, חמש שעות כל פעם. מחיר הסדנה: 400 ש"ח לזוג, 20 ש"ח דמי הרשמה. אני לא מתמצאת במחירים של יעוץ פסיכולוגי, גם לא מתלהבת מטיפול קבוצתי, אבל אני מניחה שמי שעושה קריירה, יכול להרשות לעצמו לשלם 28 ש"ח לשעה תמורת בילוי זוגי בבירבורים ותקווה שיהיה טוב. פרטים נוספים אצל רני כרמל טל. 052.575535.

פסטיבל עולמי לגסטרונומיה

העיר ליון שבצרפת, תארח השנה, בין ה־23 ל־27 לנובמבר, את הפסטיבל העולמי הראשון לגסטרונומיה. ישתתפו בו 1500 אורחים מרחבי תבל, והנהלת הפסטיבל כבר דיווחה על פניות רבות מצד הישראלים. מחברת אייר פרנס, שהיא המוביל הרשמי של הפסטיבל, מוסרים כי התוכנית כוללת חמישה ימים של פעילות עשירה, משעות הבוקר המוקדמות ועד חצות, ובמקביל תערוכת מזון בינלאומית (מוצרים, ציוד, טכנולוגיות). הכל מודולרי, כל משתתף יכול לבחור את האירועים והנושאים המעניינים אותו ולהרכיב לעצמו תוכנית אישית לפי כיסו וטעמו. הפסטיבל הוא פרי יוזמה של פול בוקיז, איש ליון, מבכירי הגסטרונומיה הצרפתית ושל אגודת מקצועות המזון, המונה עשרת אלפים חברים מכל גוני המזון והמטבח. אז איך מצטרפים לחגיגה? עורכים חשבון; דמי הרשמה ליחיד הם 2000 פרנקים (צרפתיים), לזוג — 3600 פר"צ. זה כולל את ערב הפתיחה (23.11), ארבעה מושבי מליאה, כל ההסעות בליון, ואולי עוד משהו. מחירי האירועים השונים נעים בין 100 פר"צ (סיור עם ארוחת בוקר) ל־850 פר"צ (סעודה גאלה אצל פול בוקיז). פלוס מלון, אפשר של 4 כוכבים, תמורת 800 פר"צ ליום (1100 לזוג) או של 3 כוכבים תמורת 340 פר"צ ליום (420 לזוג) ואולי יש באמצע. החלטתם לנסוע? את אירגון הקבוצה היוצאת מישראל לקחה על עצמה סוכנות נסיעות „בון וויאג'" (טל. 03.5103025) ומי שרוצה להיות עצמאי יכול לפנות ישירות למארגנים:

Societe I.C.O
22. Rue de Turbigo
PARIS, 75002.
Telephone: 42.96.81.11. Telex: 216585F

כתמים על שטיח

גם מי שהעדיף להתהלך בימי הקיץ החמים על המרצפות הקרירות, הוציא — לכבוד החגים — את השטיח מהמחבוא ופרש אותו במלא הכבוד על הרצפה. ומה קרה? כבר בסעודת החג נשפך קצת רוטב, ולמחרת, כשבאו אורחים, התווסף כתם קפה. וכשהכל התפזר התגלו כמה מסטיקים דבוקים בצורה איסטרטגית.

לא חייבים מייד למסור לניקוי. אפילו לא להשתמש בחומר מיוחד — ויקר — לניקוי ביתי. יש פטנטים.

● כתם בוץ — ממתינים שיתייבש ומבריקים במברשת קשה, או שואבים בשואב אבק. מחליקים במטלית ספוגה בחומץ.

● כתמי תה וקפה. בשטיח מחומר סינתטי „שואבים" את הכתם בעזרת גזה ספוגה במים קרים. לשטיח של צמר מספיגים את הגזה בחומץ מהול (ביחס של 1:1) בכוהל מפוגל. מיד אחרי הנגיעה בגזה (פעמים אחדות עד שהכתם „נשאב") מייבשים את המקום בנייר סופג או בטישו.

● כתמי שמן — מכסים בטלק ומשאירים ל־24 שעות. אחר כך שואבים את הטלק בשואב. כתם עיקש מכסים בטלק, שמים מעליו ומתחתיו נייר סופג, ונוגעים בעדינות במגהץ חמים. לא לוחצים — רק משיקים את המגהץ בשטיח ומרימים אותו — פעמים אחדות. אחר כך שואבים את הטלק. זה במקרה של שטיח מצמר. שטיחים מחומר סינתטי אין לחמם במגהץ. אם הכתם נשאר — חייבים למסור לניקוי.

● כתמי חלב — מרטיבים במים קרים, סופגים אותם במטלית נקייה, ומייבשים בנייר סופג או טישו.

● כתמי שתן — מייבשים מיד בנייר סופג או בטישו, טובלים במים עם חומץ (1:1), מייבשים בטישו. אפשר לשפוך על המקום כוס מי סודה ולייבש בטישו.

● מסטיקים דבוקים — לא לתלוש, כי בהזדמנות נתלש גם השיער של השטיח. מניחים על כל מסטיק קוביית קרח, וממתינים קצת. כשהשפעת הקור מתחיל המסטיק להתפורר, ואת הפרורים קל לסלק בלי נזק לשטיח.

יפו. מוסיקה דה קאמרה

הרכב בלתי־שגרתי

מחווה לפבלו קזאלס

מאת אורה בן־דרור

„מחווה לפבלו קזאלס", יום א', כנסית סן פטר, 12 צ'לנים בהדרכת עוזי ויזל, ובהשתתפות אוה בן־צבי — סופרן.

מצלול נדיר של 12 צ'לים הידהד בחלל כנסית סן פטר. קונצרט המחווה לפבלו קזאלס, היה מיוחד לא רק בגלל הרכב הכלי הבלתי מקובל, אלא בשל האיכויות המוסיקליות שלו. 12 צ'לנים צעירים, משכו בקשת בטוחה, יצירות מאת גלנגל, גבריאלי, באך, ווילה לובוס. הביטוי האנרגטי והרגישות הגבוהה של החבורה, עמדו להם נוכח הבעייתיות הרבה הכרוכה בנגינה בהרכב לא קונוונציונלי שכזה, ונוכח קירות השיש הגבוהים שיצרו אקוסטיקה כמעט בלתי אפשרית. היתה בערב תחושה של עשייה אמיתית, ואין כל טעם לדון לחובה את בעיות האינטונציה וחוסר הגיבוש, שחלפו לעתים בין משפטי סולו נהדרים ובין רגעים מרגשים. יש לברך את עוזי ויזל, על הרעיון הנהדר ועל הביצוע המסור.

הרמוניות עסיסיות

„ערב קברט", בהשתתפות עזית צבי פסנתר, גילת ירון סופרן, מיכאל מלצר חליל, יוסי לוי כלי־הקשה, וגבריאל וולה — קונטרבאס. יום ב'. בליף. בתוכנית: שיינברג — שירי קברטן, בריטן — שירי קברטן ובולינג — סויטה לחליל, פסנתר, גיז, קונטרבאס ותופים.

שירי הקבארט לשיינברג, שאינם זוכים אצלנו לביצוע תדיר, זכו לפיצוי הולם במועדון כליף ביפו. זמרת הסופרן גילה ירון, העניקה להם את התשומת הלב הראויה, וחשפה באקספרסיביות נחרצה את הקוים המלודיים הכל כך רומנטיים שלו. (לחשוב שמזה צמחה התאוריה של 12 הטונים). בחינניות קראה ירון באוזני הקהל את הטכסט מתורגם לעברית, דבר שהיה יעיל כשלעצמו, (מנע את הרעש הנגרם על־ידי (עילעול בדפים בדרך כלל).

הפסנתר ביצירתו של שינברג מקנה לקו המלודי הרבה יותר מסתם תמיכה, ויש כאן הרמוניות עסיסיות ומפוכחות. הפסנתרנית היתה חדורה בכוונות טובות אך יכלה להתמסר יותר להכנת שעורי הבית. בבריטן הפסנתר היה מלוטש יותר וההגשה היתה הומוגנית וחיננית במוחה.

חבל כי לא כל הקהל שהגיע ידע מה עומד תחת הכותרת „שירי קבארט", דבר שפגם קלות באוירה. (ציפצופים שונים וכו'). לסיום הצטרפו לבמה חליל, קונטרבאס וכלי־הקשה לנגינת יצירה מאת בולינג. — סוכריה, בניחוח צרפתי, שלא היתה עטופה, ואפילו לא היה צורך לקלף ממנה את נייר־הצלופן. ביצוע מעולה עם מיכאל מלצר בחליל, ליצירה שכיף לנגן אותה, אבל פחות מעניין להקשיב ולנסות לגלות בה רבדים חסויים.

מסתבר, שיפו היא הרבה יותר מפיתה עם זעתר ומועדוני־לילה. בימים אלה, שוכנת שם מוזה אחרת, איכותית ותרבותית.

אירוע

בדרך לאמנות המשחק

רב־שיח „אמנות המשחק — אמנות החיים" יתקיים ב„צוותא" בת"א ביום ו' 16.10 בשעה 3.00 אחה"צ. האירוע יתקיים לציון 7 שנים לפטירתו של שחקן „הבימה" ארי קוטאי ז"ל והוא יעסוק בהכשרת השחקן לבמה.

זו השנה השישית ברציפות שמועדון „צוותא" ביוזמת בנו של השחקן, אלכס קוטאי, עורך דיונים בנושאי תיאטרון, המציינים את יום השנה לפטירתו של השחקן ארי קוטאי, ממייסדי התיאטרון העברי ושחקן „הבימה" במשך למעלה מארבעים שנה.

ברב־שיח ישתתפו: חנה מרון, ניסים עזיקרי, נתן דטנר, מישה אשרוב, ניסן נתיב, גרי בילו, ציפי פינס ומיקי וארשביאק. המנחה תהיה העיתונאית עדית נעמן. קטעים מוסיקליים יגישו דורלי חזון (פסנתר) וגילה חסיד (פסנתר ושירה). הכניסה לדיון היא חופשית וללא תשלום.

באותו יום ובאותה שעה ישודר גלי צה"ל את התוכנית שהוקלטה בשנה שעברה בנושא „אבות ובנים על הבמה" בהנחיתו של עודד קוטלר ובהשתתפותם של ישראל ומשה בקר, דודו טופז, דליה פרידלנד ואילה אשרוב, מרדכי ודורי בן־זאב, סניה ומיקי גרין, רות סגל, אילן תורן וליאה קניג, אושר ותמר בוכמן.

מפוף ומשם

מה חדש?

אולימפיאדה מיוחדת בכריסמס

מאת עופר ניר

בחוץ־לארץ כבר שומעים, בכה מרחוק, צלצולי פעמונים. מריחים את חג־המולד. רוח החג שורה על הכל, גם על תעשיית התקליטים, שיודעת היטב כי תקופת סוף־השנה האזרחית היא מכרה־זהב. קונים תקליטים והרבה, ובעיקר כאלה שכל המשפחה יכולה לשבת ולהנות מהם. חברת „איי.אנד.אמ'" (שהיא, אם לא אכפת לכם, דווקא בבעלותם של שני יהודים טובים, ג'רי מוס והרב אלפרט), משלבת את הנחמד עם המועיל ומוציאה לשוק העולמי תקליט־אוסף (שיהיה נחמד מאוד לראותו גם בחנויות שלנו, אפילו שהשירים אינם אומרים הרבה למאזין המקומי), שכל רווחיו קודש לאולימפיאדת המפגרים.

„אולימפיאדה מיוחדת", זה שם התקליט, ומופיעים בו 15 שמות מפורסמים, לא כולם חתומים ב„איי.אנד.אמ'", אבל כולם הסכימו בהתלהבות לשיר שיר־כריסמס האהוב עליהם, או אף לחבר שיר חדש, למען המטרה הטובה שכבר הוזכרה. וכך, למשל, שרה וויטני יוסטון את „האם אתם שומעים מה שאני שומע", שהתפרסם בביצועו של בינג קרוסבי, מדונה שרה את „סנטה בייבי", ששרה, שנים קודם לכן ארתה קיט, ולהקת „יו. 2" הולכת על שיר של פיל ספקטור (עוד יהודי טוב, אבל מה יש להתפלא, שהרי את שיר חג־המולד הידוע וגם המצליח ביותר, „חג־מולד לבן", חיבר אירווין ברלין, בדברית) — „בייבי, שובי הביתה לחג־המולד".

אפילו להקות שהדימוי שלהם לא הכי צחור וטהור, כמו „בון ג'ובי" ו„ראן די.אם.סי", התנדבו למשימה, ואף כתבו שירים מקוריים לצורך העניין. שמות מפורסמים אחרים המשתתפים בתקליט: ברוס ספרינגסטין, בוב סיגר, „האחיות פוינטר", סטינג, ג'ון קוגר מלנקמפ, „הפריטנדרס", בריאן אדמס, אליסון מוייט וסטיבי ניקס.

תביעה עקרונית

פיט ווטרמן, שליש מחבורת הכותבים־מפיקים הנחשבת כיום למצליחה ביותר בפופ האנגלי (יחד עם סטוק ואייטקן), הגיש צו־מניעה נגד חברת התקליטים העצמאית „4 איי.די", כדי שזו תעכב את המשך הפצת הלהיט „הגבר את הקצב" של הרכב ששמו „מ.א.ר.ס". הלהיט הזה, לדבריו, הפר את זכויות־היוצרים שלו, שכן יש בו צלילים אחרים מתוך להיט שכתב עבור השלישיה שלו, בשם „מחסום דרכים".

התביעה, אם היתה מתקבלת, היתה הופכת לפסיקה עקרונית בדבר זכויותיהם של כותבים שקטעים מתוך שירים שלהם מצוטטים, מילולית, או מוסיקלית, בשירים של מבצעים אחרים. לתביעה ותוצאותיה היו יכולות להיות השלכות מרחיקות־לכת על קטעי „ראפ" למיניהם, המרבים לעשות שימוש בטכניקה של שילובי־מוסיקה ממקורות שונים. כתוצאה מצו־המניעה של ווטרמן, נאלצה חברת התקליטים להפסיק את הפצת התקליטון למשך ארבעה ימים, במהלכן, נתקע במקום השני במצעד הבריטי. באותו זמן המשיך להחזיק במקום הראשון הזמר ריק אסטלי בשיר „לעולם לא אוותר עליך" שכתבו... ניחשתם, ווטרמן־סטוק־אייטקן.

בבית־המשפט, החליט ווטרמן, בעצת פרקליטו, לוותר על צו־המניעה. הפרקליט ייעץ לו כך, משום שלא נראה היה שאכן, הופרו זכויות־היוצרים שלו. סופו של הסיפור: השיר של „מ.א.ר.ס" הגיע למקום הראשון, וחברת התקליטים פירסמה התנצלות פומבית בפני הקהל שנמנע ממנו לרכוש את התקליטון משך ארבעה ימים. ווטרמן מעיין, בכל זאת, בהגשת תביעה, וחברת „4 איי.די" אינה מוציאה מכלל אפשרות תביעה נגדית כלפיו על גרימת נזק כספי. אגב, באנגליה אומרים שהסיבה האמיתית להחלטתו של ווטרמן לוותר על צו־המניעה נובעת מכך שגם ידיו אינן נקיות בנושא הפרת זכויות־יוצרים, וגם הוא „משך", פה ושם, מאחרים, לתקליטונים שהפיק. בינתיים, הפסקת־אש.

ויטני יוסטון — משתתפת ב„אולימפיאדה מיוחדת". ההכנסות קודש לאולימפיאדת המפגרים

תקליט

קלף נוסטלגי חזק

„שנות ה־60 העליזות והרומנטיות" (סי.בי.אס)

מאת עופר ניר

בימים הרחוקים ההם, כאשר למילה „עליז" היתה משמעות אחרת, היו השירים שבתקליט הזה להיטי מסיבות־הריקודים של ההורים, או לפחות האחים הבוגרים שלנו, שירים יפים של פעם, שירים מתוקים, שירי צביטה בלב, יש מי ששירי־מולדת, שירי חו־דו ולחנים של אותו מלחין ידוע וטוריה, „עממי" שמו, עושים לו עור ברווז. אני מקבל את התחושה הנעימה הזו תוך כדי האזנה לשירים מאותו סוג, אותה תקופה, כמו אלה הכלולים כאן, בתקליט הזה.

התקליט, כמו כל פיסת־ויניל מנגנת ומזמרת, נחלק לשניים. הצד הראשון הוא הצד הקצבי, מוסיקה לריקודי „שייק", כמו שקראו לזה פעם. הצד השני, אומר ההיגיון, מכסה את השירים השקטים יותר, את ריקודי ה„סלאו" שלנו, את ההצמדות הרכה והמזמוזים הראשונים בחשכת החדר.

זה נפתח, כיאה וכיאות לתקליט המציג להיטים משנות ה־60, עם „הביטלס" ועם אחד הלהיטים הראשונים שלהם „אני רוצה לאחוז בידך". אחריו, שיר יפהפה, אחד מן הניצנים היותר מלבבים של דור הפסיכדליה בפופ, „תנודות טובות" של להקת „נערי החוף". אחריו, גלישה לראשית שנות ה־70 עם הלהיט של שלישיית „כריסטי", הנקרא „נהר צהוב", עוד בצד הזה: להקת „פרשת האהבה" בלהיטה „אהבה נצחית", „המרמלדה" (ששבה וביקרה כאן לפני חדשים אחדים והופיעה בסינרמה) בלהיט הביטלס „אובלדי אובלדה", ג'קי ווילסון המנוח באחד הלהיטים המצליחים ביותר במסגרת הגל הנוסטלגי שעבר לאחרונה על העולם — „ריט פטיט". את הצד הראשון מסיימים שני קטעים של מבצעים מאנגליה. הלן שפירו, יהודיה כשרה כמובן, נערת־פלא מזמרת לשעבר, שרה „חזרה לאושר", ואילו מנוח אחר, פיטר סלרס, מצטרף לסופיה לורן, תכול'א, בשיר חמוד להפליא „אלוהים ישמור" (או כפי העם „בום, בוריבום).

צד שני הוא הצד הרך, ומה מתאים יותר לפתיחה, מן הלהיט הנצחי שהתפרסם בביצועים רבים אבל בארץ, זכור בעיקר בזכות „חיות". הכוונה, כמובן, ל„בית השמש העולה", עדיין אחד מלהיטי הסלואו היפים והמרגשים ביותר. אחריו, עוד שבעה להיטים, ללקק את האצבעות, להקת „הוליס" (וכניגוד לטעות הנפוצה, לא „הקדושים", אלא „האורנים", אם כבר), בלהיטה „הוא אינו כבד, הוא אחי", ששאב את שמו מכרזה של האגודה למען הנכים באנגליה, לולו, הזמרת הג'ינג'ית הקטנה והאנרגטית, בשיר הנושא לסרט „לאדוני באהבה", הצמד פיטר וגורדון (אשר רוזלר, למי שמתעקש לדעת שמות־משפחה) שרים את אחד השירים הידועים והאהובים של פיל ספקטור „להכיר אותו פירושו לאהוב אותו". אם היה לנו „מרמלדה" בצד הראשון, מן הראוי שיהיו „טרמלוס" בצד השני ואכן, הם כאן, בלהיט יפהפה שלהם „שתיקה שווה זהב".

וכמובן, שגם לפרנקופילים מבין המאזינים (והיו רבים כאלה בשנות ה־60), יש מה למצוא בתקליט הזה. ראשית, סלבטורה אדאמו, הזמר הבלגי ממוצא איטלקי, שהתפרסם אצלנו בשם־המשפחה בלבד, והוא שר את „השלג יורד", אחריו, השילוב שאי־אפשר לעמוד בפניו, בין אדית פיאף וה„קומפניון דה־לה־שנסון", בשיר נצחי „שלושת הפעמונים". אחרון חביב, פאוסטו פפטי ונושא הסרט המאוד־רומנטי של קלוד ללוש „גבר ואשה", ו...אופס, איך יכולתי לשכוח את הנעימה המסיימת את הצד הראשון בתקליט, „אפאש" של „הצללים", כנראה מהתרגשות...

תקליט נהדר לכל חובב נוסטלגיה. למרות השם הפלגמטי־ילמרי, מציאה כשרה. לחטוף ולהאזין, להאזין, להאזין, עד שהמחט תלך פייפן, ואז, לקנות חדשה ולהמשיך עם התקליט הזה. יותר טוב מודיאו...

ד"ש מברלין

ילדה רעה

מאת יוסי ונונו

נינה האגן המרדה, לפחות מבחינתי, את מה שיש לה או יותר נכון אין לה להגיד. השטיקים הטיפוסיים שלה שהיו נחמדים בהתחלה ונסבלים בהמשך נמאסו לאחרונה. האגן חיה כבר די הרבה זמן על חורבות הפאנק ואופנות אחרות ומנסה לעשות היוצאת־מהכלל מלאכותיות לכל שעבר זמנו.

לאמיתו של דבר אף פעם לא היה לה מה להגיד. הדיבורים על תקשורת בין־כוכבית ועל מוצאה המיזרח־גרמני וכו' היו קשקושים של מי שנחשבה, לפחות בעיני עצמה, לאמנית חשובה. האגן, תמיד היתה פוזה גם אם פוזה מעניינת בחלקים מסויימים של הקריירה שלה.

בהופעות התקשורתיות שלה בארץ האגן, נראתה כמו הליצן או הבדרן השכונתי. השד יודע מאיפה לקחה את כל המסרים הלא מובנים שהיא דיברה עליהם. בכל אופן אף אחד מלבדה לא לקח אותם יותר מדי ברצינות. העיקר היה שתופיע עם החויה והאורות.

האגן, לא מנסה להפטר מתדמית הילדה הרעה, ואם היא תנסה הקהל לא יאכל את זה. ילדות טובות יש מספיק; היא תמשיך להופיע עם המופע המהמם שלה שהוא כבר לא כל־כך מהמם. עדיין יש לה קהל פה ושם, אולי אפילו היא תוציא עוד תקליט. לי זה לא מפריע. מבחינתי זה היה המופע האחרון שלה שאני רואה, אלא אם כן... מה שבהחלט לא נראה סביר כרגע.

תוצאות אסט־רונומיות בסיבוב הראשון חסר המתח בגביע הכדורסל

הלאומיות עשו חיים

רק בית"ר ת"א התאמצה בגבת – 95:99 ★ מכבי ר"ג לא הופיעה בגן־השלושה

הדרבי התל־אביבי בין קבוצות הפועל ומכבי תל־אביב יהיה במוקד משחקי שמינית־הגמר בגביע־המדינה, ב־23 בנובמבר.

במשחקי אמש לא היו הפתעות וכל הלאומיות — לבד ממכבי רמת־גן — שלא הופיעה נגד הפועל בקעת בית־שאן — עלו לשלב הבא.

משחקי שמינית־הגמר יהיו:

● הפועל נהריה — הפועל ירושלים.
● מכבי פ"ת — מכבי נתניה.
● אליצור נתניה — בית"ר ת"א.
● הפועל ת"א — מכבי ת"א.
● הפועל בקעת בית־שאן — מכבי חיפה.
● הפועל חיפה — אליצור נוה־דוד רמלה.
● מכבי דרום ת"א — הפועל חולון.
● אליצור קרית־אתא — הפועל הגליל־העליון.

קבוצות הליגה הלאומית, בינן לבין עצמן ישחקו ב־23 בנובמבר. משחקים בהן מעורבות קבוצות הליגה הארצית יתקיימו ב־24 בנובמבר.

בושה. מכבי ר"ג לא הופיעה "כדי להרתיע"

מאת יצחק ויסתוף

מקרה יוצא דופן, ארע אמש כשקבוצה לאומית — מכבי רמת־גן — לא הופיעה למשחק הגביע שיועד לה בבקעת בית שאן, עם הקבוצה המקומית הפועל בקעת בית־שאן מהליגה הארצית.

שחקני מכבי ר"ג הופיעו למקום המפגש בכפר המכביה אתמול בשעה 4.30 כפי שנקבע. כאשר התכנסו השחקנים הופיע בפניהם יו"ר המועדון, איתן גבריאלי ומסר כי עקב בעיות תקציביות אין הקבוצה יכולה לצאת לבית שאן, ותחת זאת יערך אימון במגרש כפר המכביה. השחקנים גילו מורת רוח אך התאמנו.

לפני האימון הסביר היו"ר איתן גבריאלי שעיריית ר"ג מסרבת להעניק לקבוצה כספים כפי שהובטחו. "קיבלנו בתחילת העונה 35 אלף ש"ח מעיריית ר"ג, סכום זה הוא חוב מהעונה שעברה. לגבי העונה הנוכחית ראש העיר 100 אלף ש"ח. אנו עדיין מחכים לכסף זה למרות שאין לנו הבטחה בכתב על כך" ציין גבריאלי.

יו"ר מכבי ר"ג מסר כי הוא וקבוצתו מעדיפים לשלם את הקנס בסך 550 ש"ח (תשלום) מכבי מאשר להוציא סכומי כסף גדולים לנסיעה לבית שאן שלכם לא יהיה ביטוי. "זהו צעד שמטרתו להרתיע. העדפנו לבצע צעד חמור בגביע ולא בליגה, כיוון שאם נאלץ לבצע פעולה דומה בליגה אנו צפויים לעונשים".

במבנו בעמק שלמה גלזר מסר כי שחקני בקעת בית שאן ו־200 אוהדים מאוכזבים ציפו 20 דקות לבואה של מכבי ר"ג. צמד השופטים אברהם וייצמן ואורי שדה שרקו לסיום מבלי שהמשחק נערך.

בית"ר ת"א — הפועל איתן גבת (34:57) 95:99

האולם בגבת. 500 צופים. שפטו: אבו־ערב וליבליך.

● קלעו לבית"ר ת"א: סימפסון 34; יעקבי 27; גינזבורג 14; מורו 9; מוסקוביץ 6; הווארד 4; קולהאס 3 וסלינגס 2.

● קלעו לאיתן גבת: ג'קי דוד 19; ינאי 18; אלון שמר 18; שמחוני 16; כהני 16; רוקח 9 ואודין שמר 3. (דן שמי)

מכבי ת"א — הפועל גבעתיים (34:65) 69:127

אולם מכבי ראשל"צ, 1000 צופים. שפטו: זאב טוימן ועמי גלילי.

● קלעו למכבי ת"א: מאגי 33; בארלו 27; ג'מצ'י 23; דניאל 13; סימס 11; ארואסטי 7; ברקוביץ 4; קורנליוס 4; ליפין 3 וכץ 2.

● קלעו להפועל גבעתיים: קאליש 11; ויצנן 11; מיכאל הרמן 11; רב חרמן 8; שיקור 6; בינס 6; חסיד 6; אודי 3; אנטקוליץ 3; זמורה 2 וגיסטר 2. (יוסף חכם)

הפועל ת"א — מכבי ראשל"צ (36:58) 75:108

האולם בראשל"צ, 1200 צופים. שופטים: שי שטריקס ודן בורנשטיין.

● קלעו להפועל ת"א: מרסר 33; טאונס 30; דלול 14; איימוס 8; לאסוף 8; פרישמן 7; גרוביים 4 וולוטיקמן 2.

● קלעו למכבי ראשל"צ: יואל כהן 19; בוסני 13; נאורי 11; ויליס 10; נלסון 8; קפלן 8 וקצרי 6. (יוסף חכם)

הפועל חולון — הפועל באר־שבע (34:74) 66:125

האולם בבית־ספר מקיף באר־שבע. 500 צופים שופטים: משה ביטון ומיכאל פטמורוב.

● קלעו להפועל חולון: דאוטון 34; אורנג' 17; בוגין 17; סרי 15; בורמור 13; מולכו 10; ברזאק 8; אלימלך 6 וויסמן 5.

● קלעו להפועל באר־שבע: ויירמן 17; עדר 13; דרור 11; אוולאי 10; הייניק 9; קלנר 4 ויוסף 2. (אברהם מר־לב)

הפועל ירושלים — מכבי חדרה (84:41) 62:76

אולם מכבי חדרה. 400 צופים. שפטו: שלמה גולן ואלי אריאלי.

● קלעו להפועל ירושלים: האריסון 17; מילר 17; בנט 14; אטלס 12; חזן 9; ועדי בראורי 7.

● קלעו למכבי חדרה: אלון 19; אורי בראורי 19; ריקמן 10; גיסנבוים 4; רוזנברג 4; שמעוני 4 וברסלר 2. (ברוך גלבורג)

מכבי נתניה — הפועל קרית־גת (29:57) 51:119

אליצור רמלה — הפועל גן־שמואל (35:51) 61:87

האולם בגן־שמואל. 200 צופים. שופטים: הובר ורודומיסקי.

קלעו לאליצור רמלה: ויליאמס 31; רימון 16; גנדלמן 15; הובסטר 9; ברזילי 6; מקנני 5; גסים 4; סניור 2; פולק 2; אליהו 2 וחווו 2.

● קלעו להפועל גן־שמואל: כוהלי 20; בנגר 10; אייזנברג 10; סק 5; קורי 4; חרר 4; אוסקר 4 ואליאב 3.

הפועל נהריה — כנרת/עמק־הירדן 66:91

אולם הפועל נהריה. 300 צופים. שפטו: נתן פרי ויונה רוזנטל.

● קלעו לנהריה: ועקנין 28; סופר 19; שטרן 13; שרון 12; גולדשטיין 8; תורג'מן 4; מינסטר 3; קיסילוב 2 וג. כהן 2.

● קלעו לכנרת/ עמק־הירדן: רוזנבלום 16; טייכנר 12; אביעד 12; קם 8; ויגודסקי 7; מורדי 4; רפופורט 2; רבינוביץ 2 וקרקני 2. (יוסף גלזר)

אליצור קרית־אתא — מכבי קרית־מוצקין (49:43) 78:83

אולם כפר־חסידים. 100 צופים. שפטו: שלמה והדמן ומשה בלומנטל.

● קלעו לקרית־אתא: חנן לייב 22; מדר 15; גורטס 14; קטקשווילי 12; וונדל 10; ויימן 6 ומכרג 4.

● קלעו לקרית־מוצקין: אמישה 33; אשכנזי 16; א. פרידמן 12; שביט 10; ר. פרידמן 4; צלנר 2 וקסון 1. (יוסף גלזר)

מכבי פ"ת — הפועל גנן (47:63) 89:118

אולם בית־ספר ברנר בפ"ת. 150 צופים. שופטים: בני מנור ודוד קיינן.

● קלעו למכבי פ"ת: ירדן רוזנברג 24; גולדשמידט 22; דרוקר 19; בן־מרדכי 18; גולן 9; פרימן 9; חמו 8; גזית 7 וברגמן 2.

● קלעו להפועל גנן: עוזרי 29; הררי 17; גינדין 15; סגל 12; ויינר 4; ניר 4; שביט 4; פסח 2 וצור 2. (משה רוזנברג)

מכבי דרום ת"א — א.ס. רמת־השרון (31:39) 73:88

האולם במורשה. 200 צופים. שופטים: משה משיגודה וציון עוזרי.

● קלעו למכבי דרום: עומרי כץ 27; פרלי 19; שטיינברגר 16; כנורי 15; ברנשטיין 6 ובורך 5.

● קלעו לא.ס. רמת־השרון: יצחק כהן 26; אייל לשם 16; רוזנפלד 12; חיי 10; צור 5; ואדרמוב 4. (אברהם אשרוב)

גביע אירופה

להיות עליון בשטוקהולם

מחזיקות

שרות "על המשמר"

הפועל הגליל־העליון תרשום הערב ב־8 (שעון ישראל) הופעה היסטורית מבחינתה משתתמודד בפעם הראשונה בתולדות המועדון במסגרת אירופאית נגד אולוויק שטוקהולם במסגרת משחקי הגביע אירופה למחזיקות גביע.

שחקני הגליל שהגיעו שלשום בערב לשטוקהולם ערכה אתמול שני אימונים, בבוקר ובערב.

בשעות הבוקר התאמנה הקבוצה הישראלית באולם חלופי לאולם המשחק כיוון שאנשי המשק של אולוויק הרכיבו באולם המקורי את רצפת העץ. באימון הבוקר הופתעו אנשי הגליל כשפגשו באימון את כוכב אולוויק אוסוולד צ'מן שבא לבקר את חברו הטוב וויין פרימן, כוכב הגליל, לאחר אמירת שלום ולחיצות יד התבקש צ'מן לעזוב את האולם ולאפשר לשחקני הגליל להתאמן בשקט.

מאמן הקבוצה הישראלית מולי קצורין היה מעודד לאחר אימון הערב כאשר כל שחקני הקבוצה גילו יכולת נאותה כולל וויין פרימן שהגיע לשבדיה עם פגיעה בקרסולו. הגליל תפתח במשחק עם פרימן, מרטין, ליף, הנפלי ופליישר.

מאמן אולוויק, מיודענו אייבן דנקן (אימן בעבר את הפועל חולון), סיפר לישראלים כי משעמם לו בשבדיה, אך הוא מרוצה מקבוצתו. דנקן הביע תקווה כי קבוצתו תגבר על הגליל בהפרש שיאפשר לה להגיע לישראל רגועה. בנוסף לצ'מן משחק זר נוסף באולוויק והוא ההונגרי אטילה סאבו (2.02) והבין לאומיים רונלד ראם (2.06), אולוף יונסון (1.98) וסטפן פרסון (1.93).

משחק לזכור עשרת הרוגי קיבוץ חפציבה

משחק הכדורגל לזכרם של עשרת בני קיבוץ חפציבה, שנספו לפני למעלה משנה בתאונת הדרכים בכביש התענכים יערך היום ב־5 זו השנה השנייה ברציפות בין קבוצות מכבי חיפה ובית"ר ירושלים.

המשחק הוא בחסות מגן ראש הממשלה דוד לוי. ישפוט במשחק צבי שריר שלא שובץ עד כה במשחקי מכבי חיפה מאז שפך המחלוקת של גיל לנדאו.

מכבי חיפה מקווה להתאושש ע"ח וילרבאן

הערב במשחק הראשון בשמינית גמר גביע קוראץ'

מאת יוסף גלזר

להתאושש משני הפסדי מבירות העונה בליגה הלאומית ולנסות לרכוש מקדמה מבטיחה לקראת משחק הגומלין בצרפת — זו תהיה, הערב ב־8, מטרתם של כדורסלני מכבי חיפה במשחקם הראשון בשמינית גמר גביע קוראץ', נגד וילרבאן.

הצרפתים קיימו אמש אימון בהיכל הספורט ברוממה והם מודאגים מכך ששחקנם המתאזרח לולי ריינולד טרם אושר ע"י ראשי פיב"א, כך שנראה כי לא ישותף.

לעומת זאת ישחקו שני שחקני העוד הותיקים נוריס בל וריילי ריין ושלושת הבין־לאומיים הצרפתים אריק בניו, הנחשב לבכיר שחקני צרפת, ויינסון קולה ודמיון מאסה. הצרפתים הגיעו רק עם 9 כדורסלנים, כאשר העשירי הוא מאמנם אלן זיל מגדולי כוכבי העבר הצרפתים.

מאמן מכבי חיפה יוסי הורי, אמר כתום אימון קבוצתו כי "למרות שהליגה חשובה לנו יותר, נשתדל לפחות לזכות בנצחון ואולי גם להשיג מיקדמה מבטיחה".

ארי רוזנברג הפצוע נאלץ לנטוש את האימון אך נראה כי ישותף במהלך המשחק. חיפה תפתח עם גורדון, שפע, שטיינהאואר, בינון ופלאורס.

ישפטו בוריסלב זוטק (יוגוסלביה) ומיכאל בנגמין משוויץ. המשקיף יהיה אברהם זייף מישראל.

הוצ'כים מנעו משופט המשקולות אשרת כניסה

השופט הבין־לאומי בהרמת משקולות, עמנואל גורביץ, נאלץ לוותר על השתתפותו באליפות העולם שנערכה בצ'כיה לאחר שהשלטונות הצ'כים לא העניקו לו אשרת כניסה.

מזכיר ההתאחדות הבין־לאומית תומאס איאן מהונגריה תיאם שהאשרה תמתין לשופט בשגרירות צ'כיה בוינה. לשופט נמסר כי הוא יצטרך להמתין חודש כדי לקבל את האשרה.

כל הנסיונות שנעשו כדי להשיג אשרה מיידית נכשלו וגורביץ נשאר בארץ.

סכוב ראשון בגביע הנשים

מאת יוסף חכם

במשחקי הסיבוב הראשון בגביע המדינה בכדורסל לנשים גברה הפינאליסטית קבוצת הפועל גבעת חיים על מכבי רמת־חן 41:97.

יתר התוצאות: אליצור קרית־אונו־אליצור סלע ראשון־לציון 48:86. הפועל כפר גלעדי — הפועל עמק הירדן 48:53. הפועל תל אביב — הפועל משמר הנגב 0:2 (לא הופעה). הפועל חיפה — לב תל אביב 0:2 (אי הופעה).

בועז מרנשטיין
הפתעת היום

מנסדורף הביס את פאנאטה בפתיחת תחרויות רמת־השרון

מרנשטיין חולל הפתעה – ניצח את נאור בשובר־שוויון

קונורס וגילברט ישחקו היום ★ גליקשטיין ובלום יצטרפו גם הם

טניס

מאת יצחק אשל

הפתעה היתה אתמול בפתיחת טורניר המרס־הגדול בטניס ברמת־השרון כאשר הישראלי הצעיר בועז מרנשטיין גבר על ישראלי אחר, עמית נאור, מבכירי הטניסאים בארץ — 7:5, 3:6, 7:6. המערכה השלישית הוכרעה בשובר־שוויון לזכות מרנשטיין — 7:5.

היום הראשון עמד בסימן הצלחות הטניסאים הישראלים: עמוס מנסדורף, המדורג 3, הכניע את קלאודיו פאנאטה מאיטליה — 6:1, 7:5.

גם שחר פרקיס זכה בנצחון נאה על כריסטיאנסן מדנמרק — 6:3, 6:4.

יתר התוצאות: ואן־בוקל (הולנד) — בתמן (שבדיה), 6:3, 7:5, פופ (מערב־גרמניה) — כאואר (מערב־גרמניה) 3:6, 6:2, 6:3; אריקסון (שבדיה) — ונדהולם (קנדה) 6:2, 6:1; קמפבל (דרום־אפריקה) — נידל (שבדיה) 7:5, 4:6, 7:5; קאסל (בריטניה) — מורינג (מערב גרמניה) 6:3, 6:1.

קונורס וגילברט ישחקו היום

היום השני בתחרויות המרס־השרון ברמת־השרון יעמוד בסימן הופעת המדורגים הראשונים: ג'ימי קונורס נגד מאריס מאיטליה, ב־10 בבוקר (אחריך יצא לירושלים למשחקי־ראווה עם מנסדורף), ובראד גילברט נגד הישראלי הצעיר רביב וירנפלד.

שני ישראלים נוספים שישחקו היום: שלמה גליקשטיין נגד מאסו מארגנטינה וגלעד בלום נגד סטיין מדרום־אפריקה.

התכנית המלאה:

המשחקים במלואם:

איצטדיון מרכזי: 10 — קונורס (ארה"ב) — מאריס (איטליה); 12 — גליקשטיין — מאסו (ארגנטינה); 2 — לוין (דרום אפריקה) — לורנגרן (שבדיה); 4 — וירנפלד — גילברט (ארה"ב).

מגרש 14: 10 — אנגל (שבדיה) — ריקסון (ארה"ב); 12 — בויטל (מערב־גרמניה) — וסטפאהל (גרמניה); 2 — בלום — סטיין (דרום אפריקה).

מגרש 8: 10 — בייטס (בריטניה) — מויר (דרום־אפריקה).

גילברט בא עם תואר

הטניסאי היהודי בריד גילברט יצא לארץ מאריזונה שם זכה בתואר נוסף בקריירה העשירה שלו. גילברט ניצח בגמר הטורניר באריזונה את אליוט טלצר 2:6, 2:6.

אגב, גם טלצר יהודי מארה"ב וגם הוא הופיע בארץ לפני כמה שנים יחד עם קונורס.

400,000 דולר ל...שש מערכות

לונדון. — איוואן לנדל, הטניסאי מס' 1 בדירוג העולמי, שוקל בימים אלה הצעת של מועדון טניס אנגלי לשחק בשורותיו שישה משחקים, כל אחד בן מערכה אחת בלבד, תמורת 250 אלף לישט (כ־400 אלף דולר).

בידיעות שפורסמו בעתונות האנגלית נאמר, כי מדובר במועדון הקרוי "ליינרז" ממחוז קרוידון, המשתתף בליגת הטניס הארצית של בריטניה.

מנהל המועדון, הרף באקסטר, אמר: "אנו מקווים להחתים את לנדל, אך לא הגענו עדיין להסכם."

שר הבטחון, יצחק רבין, אירח אתמול בלשכתו את חברי משלחת הנכים שהשתתפו באולימפיאדת הנכים במוסקבה שנערכה בחודש שעבר. יזהר כהן, בן 25, עיוור, נפצע בלבנון בשנת 1985 וזכה בארבע מדליות־זהב בשחייה תוך כדי קביעת שיאים אירופיים. דוד יעקובוביץ, עיוור בן 39, נפצע באוגוסט 1968, היה רביעי מבין 40 משתתפים במרתון. בתמונה: השר בוחן את מדליות הזהב. תצלום: ישראלי הדרי, ישראל־סאן

ההתאחדות תבדוק "אירועי נתניה"

מאת ראובן חנניה

ההתאחדות לכדורגל תבדוק מה ארע בשבת במגרש מכבי נתניה כששמאות ואולי אלפי בעלי כרטיסים נשארו מחוץ למגרש.

לפי דו"ח המשטרה נכחו באיצטדיון 164 שוטרים שהיו אמורים לשמור על הסדר. בהתאחדות יבדקו אם לא היה מספר רב של שוטרים בתוך תחומי המגרש, ומחוצה לו מעט מדי.

בינתיים הוחלט כי במשחקים אשר אמורים למשוך קהל רב ינפקו כרטיסים עם חתימת המשטרה כדי למנוע הפצה מוגזמת של כרטיסים ולהמנע מזיופים.

ההתאחדות לכדורגל הסמיכה את ועדת ליגה וגביע לפסול במקרה הצורך מגרשים אשר לא עונים על הציפיות והתקנון לגבי אירוח משחקי ליגה. זאת כמובן בעקבות האירועים בשבת האחרונה במשחק הליגה בין מכבי נתניה ובית"ר ירושלים.

ההתאחדות לכדורגל דחתה בישיבתה אתמול, את משחקי הנבחרת שנועדו לחודשים ינואר ופברואר לחודשים אפריל ומאי. זאת כדי לא להפריע להכנות הנבחרת הלאומית המתכוננת למשחקים הקדם אולימפיים.

עוד מישיבת ההתאחדות לכדורגל: קבוצת בית"ר ירושלים קיבלה אישור לארח את אלופת אנגליה קבוצת אברטון ב־3 בחודש הבא. המשחק בין האלופה הישראלית ואלופת אנגליה הוא פרי יוזמה של אייבי נתן. כל ההכנסות ממשחק זה יוקדשו למלחמה בסמים.

הלאומית היום עם העתודה

מאת ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל הלאומית של ישראל תקיים היום אחה"צ בשעה 4 משחק אימון עם נבחרת העתודה. אל הסגל הלאומי צורף שוער מכבי פתח תקוה עומר סביאן. המאמן הלאומי מיליאנקו מיהיץ' הופיע אתמול בפני מזכירות ההתאחדות לכדורגל וסיפר על תכנית המשחקים והאימונים עד למשחקים הקדם אולימפיים בסוף חודש פברואר.

פיקנטריה ישראל פז

דע את היריב

ארבע משבע יריבות הקבוצות הישראליות בגביעי־אירופה בכדורסל השבוע, כבר התמודדו עמנו בעבר. הן מוכרות לנו היטב. כך וילרבאן הצרפתית ואולוויק שטוקהולם, שיתחרו הערב, וכך קאזרטה האיטלקית וסאנאיר אוסטנד הבלגית, שישחקו מחרתיים.

שלוש היריבות הנוספות הן חדשות, הן לא התמודדו עמנו אף פעם: ספורטינג ליסבון, שתשחק מחרתיים (אגב, זו הפעם הראשונה שקבוצה מפורטוגל תופיע בישראל); אינטר ברטיסלבה, שתתמודד בשבוע הבא בשני המשחקים בארץ (ירדנו קבוצות צפויות בעיקר מברנו, אך לא מברטיסלבה) וקבוצת הנשים של שיבנקה היוגוסלבית, שתשחק מחר.

עם ארבע היריבות, המוכרות לנו, נפגשנו בכל המסגרות — גביע האלופות, גביע למחזיקות־גביע וגביע־קוראץ'.

וילרבאן השאירה אותנו מאחור

את מספר המשחקים הגדול ביותר מבין הארבע קיימנו עם וילרבאן הצרפתית, שתשחק הערב ברוממה נגד מכבי חיפה בקוראץ'. לראשונה זה היה בעונת 1970. הפועל ת"א יצגה אז את ישראל בגביע־האלופות. המשחק הראשון היה באיצטדיון בלומפילד הפתוח, בצידו המערבי הורכבה רצפת פארקט. מארק טורנשיין, רמי גוט, דוד קמינסקי, אייבן לישינסקי, גרשון דקל וחבריהם לא הצליחו ליצור יתרון מול אלן ז'יל המצויין, מאמן הקבוצה כיום. הפועל ת"א ניצחה בסל של קמינסקי בסיום — 69:70. ההפרש לא הספיק, כמובן בגומלין, בליון. הצרפתים ניצחו בהפרש גבוה — 61:86, ותקוות הפועל ת"א ירדו לטמיון.

שמונה שנים לאחר־מכן התמודדה מכבי ת"א עם וילרבאן בגביע־האלופות. במשחק הראשון, ביד־אליהו, נאלצה האלופה הישראלית לעמול קשה כדי לנצח — 80:90. לו סילבר, ג'ים בוטרייט, מיקי ברקוביץ, אולסי פרי, בוב פליישר, בוב גריפין, שוקי שוורץ, חנן קרן וחבריהם, נתקלו בקבוצה צרפתית חזקה, בשורותיה בלט האמריקני אוונס (22 נקודות). הוותיק אלן ז'יל עדיין שיחק ותרם 12 נקודות. בקבוצה הופיעו גם האחים הנודעים פיליפ ודניאל ואקה.

בגומלין, בליון, לעיני 12 אלף צופים, גמלה וילרבאן למכבי ת"א — 88:99 — בנקודה יותר מאשר ביד־אליהו. אוונס (21); דורדן (20) וז'יל (18) הצטיינו בוילרבאן.

ב־1985 חזרה וילרבאן למפגש כפול עם הפועל ת"א כבית רבע־הגמר בגביע למחזיקות־גביע. הצרפתים ניצחו בשני המשחקים. באולם כאוסישקין זכתה וילרבאן יתרון של הפועל ת"א במחצית (45:42), לנצחון — 79:83, ובגומלין זכו הצרפתים בקלות — 82:95. האמריקנים בל ודראן, המשחקים גם כיום, והצרפתים דניאל, לארוקים, מונקלר ופסטרים היו טובים ממייק לארגי (קלע 29 נקודות בליון), לאוואן מרסר, ג'ון ויליס, שמואל זיסמן, ווילי סימס, פנחס חוזו וקני לכנובסקי.

בעונה שעברה ניסתה הפועל חולון לחלוף על פני וילרבאן בגביע למחזיקות־גביע. יתרון בן 10 נקודות במשחק הראשון בחולון (76:86) לא הספיק לגומלין בליון — 75:54. שוב היו האמריקנים ראדן וכל כוכבי הקבוצה הצרפתית.

"גנבו" את ויליאמס

אולוויק שטוקהולם, שתארח הערב את הפועל הגליל־העליון בגביע־אירופה למחזיקות־גביע, קיימה בשנים 1973, 1975 ו־1978 משחקים בגביע־האלופות נגד מכבי ת"א. בכל ששת המשחקים היתה ידה של האלופה הישראלית על העליונה.

בשתי הפעמים הראשונות נערכו המשחקים ביד־אליהו. ב־1973 ניצחה מכבי ת"א — 74:103 ו־80:87 (גבי נוימרק קלע במשחק הראשון 27 נקודות); ב־1975 — 72:104 ו־106:125 (במשחק השני קלע טל ברודי 33 נקודות), וב־1978 נאלצה מכבי ת"א להתאמץ יותר — 83:93 בשטוקהולם ו־88:96 ביד־אליהו. כוכבי אולוויק היו האמריקנים מקדונלד ו...ארל ויליאמס, שקלע במשחק הראשון 21 נקודות ובשני — 20. אחרי מיפגשים אלה "גנבו" מכבי ת"א את ויליאמס...

גם עם קאזרטה האיטלקית, יריבת הפועל חיפה מחרתיים, כבר שיחקנו, אולם נראה כי העונה קבוצה איטלקית זו היא כשיאה, כשבשורותיה אחד הקלעים הטובים בעולם כיום, הברזילאי אוסקר שמידט.

ב־1985 נפגשה הפועל ת"א פעמיים ברבע־הגמר עם אינדוסיט קארטה (כיום — סניידרו). בקאזרטה לא יכלו מייק לארגי (38 נקודות), לאוואן מרסר, ווילי סימס, בוב פליישר וחבריהם לערער את בטחון האיטלקים, שניצחו ללא מאמץ — 89:108. אוסקר שמידט, שכבר שיחק בקאזרטה, קלע במשחק זה 29 נקודות. בגומלין בת"א, ללא שמידט, ניצחה הפועל ת"א — 95:98. לארגי (25) ומרסר (22) בלטו בהפועל ת"א, ואילו האמריקני דייוויס היה כוכב קאזרטה (34).

קאזרטה שיחקה שנה קודם־לכן ב־1984: עם הפועל רמת־גן בקוראץ'. במשחק הראשון, ביד־אליהו, השיגה הפועל רמת־גן נצחון־ענק על הקבוצה האיטלקית — 31 הפרש — 72:103. גם אוסקר שמידט (16) וחברו הברזילאי שיל דה־סוזה לא סייעו לאיטלקים, שנחלו תבוסה מכרעת באחד המשחקים המצויינים של הפועל רמת־גן בזירה האירופית. אור גורן (29), סטיב מלוביק (25) ואביגדור מוסקוביץ (20), מוטטו את האיטלקים.

הפועל רמת־גן יצאה לקאזרטה בוטחת בכוחה, אולם לא ידעה כנראה את מנטליות האוהדים האיטלקים שהפכו את האולם בעירם להר־געש. הרמת־גנים לא הבינו מהיכן בא ברד־הסלים. בראש הקולעים לקאזרטה ניצב שמידט (25). התוצאה הסופית, בלתי־מאומנת — 66:108 — 42 הפרש!

מוכרות וחזקות

גם הקבוצה הבלגית, סאנאיר אוסטנד, שתתמודד מחרתיים עם אליצור נתניה בקוראץ', כבר נפגשה עם יריב ישראלי. בעונת 1985 הפתיעה את מכבי ת"א בגביע־האלופות באולמה, כשניצחה הלמה האלופה הישראלית באלופה הבלגית והיכתה אותה שוק־על־ירך — 75:132. כוכבי אותו משחק היו: מיקי ברקוביץ 35; קווין מאגי 29 ולי ג'ונסון 27. אחרי 57 נקודות הפרש נשאלה רק שאלה אחת: כיצד ניצחו הבלגים באוסטנד?

כל ארבע הקבוצות עמן שיחקנו, ואותן אנו מכירים היטב, יהיו היריבות הקשות של הקבוצות הישראליות. הן הרבה יותר מסוכנות מאשר אלה שיופיעו לראשונה בארץ, כמו ספורטינג ליסבון, נגד מכבי ת"א בגביע־האלופות, ואינטר ברטיסלבה, נגד הפועל ת"א, בקוראץ'.

במישור הבין־לאומי לא יכולות הקבוצות הזרות, שיופיעו בארץ, להתגאות בהישגים יוצאי דופן. וילרבאן הצרפתית היתה רק פעם אחת בגמר, ב־1983, בגביע המחזיקות, ונוצחה ע"י סקאבוליני פזארו (111:99), וקאזרטה היתה ב־1986 בגמר קוראץ', והפסידה פעמיים לבאנקו רומא — 84:78 ו־73:72.

איך שלא יהיה — יהיה מעניין.

ברצוני לתקן טעות ברשימתי ביום ראשון: את מכבי ת"א אימן בעונת השיא שלה, 1980, רודי דאמיץ, ולא אייבן דאנקן, מאמן אולוויק כיום.

אברטון – בית"ר ירושלים

"כל ההכנסות מהמשחק בין בית"ר ירושלים לאלופת אנגליה, אברטון, יהיו תרומה להקמת כפר תקווה המוצב ע"י עמותה שבגבעת זה יהיה מקום לגמולה מסמים" — כך אמרו אתמול מארגני המשחק במסיבת עתונאים בתל־אביב.

במסיבת העתונאים סופר כי תחילה היתה כוונה להביא את [illegible] רייג'רס אך אברטון הסכימה לבוא עבור מטרת הסמים וזה שיכנע את המארגנים.

בית"ר ירושלים כבר הודיעה שתשחק בהתנדבות למען מטרת הסמים.

המשחק אמור להתקיים ב־4 בנובמבר. בהתאחדות מבקשים להקדימו ל־3 בחודש בגלל סימפוזיון משטרתי שיערך בשפרעם [illegible]

אליפות אירופה מנקודת מבטו של מאמן נבחרת ישראל:

הצלחת המערב אינה מקרית

בריה"מ זכתה אמנם באליפות אך שאר מדינות המזרח כשלו ★ מוטיבציה גבוהה, יידע מקצועי, תשתית רחבה ומאמצים עשירים קידמו את נבחרות המערב ★ כוכבי בריה"מ לא באו בגלל סכסוך עם המאמן ★ כדורעף עם חמישה מנחיתים

מאת מאיר בין

המערב היכה את המזרח! בסימן זה עמדה אליפות אירופה בכדורעף לגברים, שנערכה בבלגיה. ברית־המועצות סיימה אמנם במקום הראשון, אך שימו לב למקומות הבאים: 2. צרפת; 3. יוון; 4. שבדיה; 5. הולנד. צ'כוסלובקיה, בולגריה, ורומניה נדחקו לאחור.

קומץ מאמנים ישראלים חוו מדי יום בשלושה משחקים, שחלקם נמשכו למעלה משעתיים. מרוב כדורים שריחפו מול עינינו נעשינו לעתים קצת מטושטשים ואיבדנו פרופורציות, אך נהנינו מכדורעף אתלטי, חזק ומהיר. הלוואי אצלנו.

קצרה היריעה מלתאר את הדרמות שליוו את האליפות. ריקודי־השמחה של המנצחים (כמה מהיוונים נגעו מ"הסאלטות" שביצעו לאחר זכייתם במקום השלישי) ודמעות המפסידים (במיוחד נגעו ללב דמעות הענקיות הסובייטיות לאחר הפסדן במשחק־הגמר למזרח־גרמניות).

הכוכבים נשארו בבית

לדרך זינקו 12 נבחרות. נציין את ברית־המועצות, עם ואלרי לוסוב הקטן (התשובה הרוסית לאבישי קרפובסקי...), במקום זייצב הנצחי, וללא החוסם מספר 1 בעולם, סבין (שניהם רבו עם המאמן; כן, זה קורה גם בברית־המועצות), אבל עם הענק יארוסלב אנטונוב בעל השמאלית האדירה מהקו האחורי; אלכסנדר סורוקולט הנתרן ואנדריי קוזנצוב, הצעיר בעל קבלת הכדור הטובה באליפות.

ההולנדים שבהרכבם הראשון שישה שחקנים שגובהם מעל 2 מטר התקדמו מאוד בהדרכת המאמן הישראלי אריה זלינגר, הנוהג לשלב את בנו אביטל במשחק, ברגעים הקשים.

השבדים אשר במחצית משחקניהם מככבים בליגה המקצוענית באיטליה, הלמו בבלגים המארחים אך נכלמו ע"י הרופאים הבלגיים שגילו עקבות של סמים (דווקא במשחק זה...) בבדיקות־השתן והעניקו נצחון טכני לבלגיה. אגב, המקרה לא עורר זעזוע מיוחד בין השחקנים והמאמנים, שראו באירוע תקלה טכנית מאחר שהשימוש בסמים נפוץ, אך צריך לדעת להסוותו. בין השבדים בלט דנאט גוסטבסון, בעל הניתור העצום, הנוהג לרחף באלגנטיות מהקו האחורי ולהנחית, כמנחית רביעי, בקו הקידמי. בקורס מאמנים בו השתתפתי, במקביל לאליפות, הביע המאמן הסובייטי הנודע פלטונוב את דעתו כי הכדורעף צועד לקראת התקופה של חמישה מנחיתים.

הצרפתים הציגו את הכדורעף היפה באליפות. בניצוחו של ה"מאסטרו" אלן פביאני, הנחשב למוסר הטוב בעולם, פעלה ההתקפה הצרפתית במהירות ובתכסיסנות. מדי פעם הפנה פביאני את אחד המנחיתים מחסימת היריב וזה סיים את המהלך כ"מצנח" שהשאירה "שקע" כריצפת האולם...

אכזבה צרפתית

משחקי־הגמר בגנט נפתחו בסערה, בגמר הנשים המפתיע. המזרח־גרמניות הנאות (גובה ממוצע של 1.76 מטר בסה"כ), זכו לעידוד נלהב של הבלגים, וכך גברו על ענקיות ברית־המועצות — 2:3.

למחרת, סיפור מתח נוסף: יוון גברה על שבדיה — 2:3, במשחק על המקום השלישי.

הציפיות ממשחק־הגמר בין ברית־המועצות וצרפת היו רבות. ההימורים, כולל של אריה זלינגר, נטו לזכות הצרפתים, אך במשחק שלטו הסובייטים שגילו יכולת מצויינת, במיוחד בחסימות ובהגנה. הצרפתים, שנוצחו 3:1, יקבלו הזדמנות נוספת במשחקים האולימפיים בסיאול.

הצלחת הנבחרות המערב־אירופיות אינה מקרית. מדינות שבעבר גברנו עליהן למדו לנצל את התשתית הרחבה (בצרפת ובאיטליה עשרות אלפי שחקני כדורעף), ואמצעיהם האנושיים והכלכליים.

כל זאת בתוספת מוטיבציה גבוהה, יידע מקצועי, תשתית רחבה ומאמצים־ספונסורים עשירים. כל אלה חברו יחדיו והתוצאות נראות בשטח.

בבלגיה, פינלנד, יוון, הולנד, שבדיה ואחרות מתפתח הכדורעף במהירות, ולעתים אף משיג את הכדורסל. עלינו ללמוד מנסיונן ובאמצעים הדלים שלנו לנסות גם כן לבצע קפיצה קדימה.

השישיה שלי באליפות אירופה

● אלן פביאני (צרפת)
● יארוסלב אנטונוב (בריה"מ)
● פיליפ בלין (צרפת)
● אלכסנדר סורוקולט (בריה"מ)
● אנדריי זורזי (איטליה)
● ארווין בנה (הולנד)

שוייצר לאוהדי בני־יהודה: סבלנות, נצא ממצב־הביש

המאמן הוותיק שקבוצתו טרם זכתה בנצחון מתלונן על היעדר מגרש ביתי ★ מקווה שמלחמות האוהדים לא ישפיעו בכיוון השלילי ★ בעיית הבלמים מטרידה את המאמן

מאת יצחק ויסתוף

מאמן הכדורגל דוד שוייצר עובר ימים קשים. שוייצר, המאמן את בני־יהודה ת"א, אינו מסבים שאלה "ימים נוראים". המאמן הוותיק שבשבע מרורים בסוף העונה שעברה בשטים בצלילים צורמים את תפקיד מאמן הפועל ת"א, צופה לימים טובים יותר של קבוצתו בני־יהודה, ושלו אישית.

כאשר הגיע דוד שוייצר (61) לשכונת־התקוה ציפו ראשי הקבוצה, ועוד יותר אוהדיה, לעלייה בעוד מדרגה אחת מהעונה שעברה. להזכירכם, בני־יהודה סיימה בעונה שעברה את הליגה במקום השני, כשנחלה הפסד בודד רק במחזור האחרון — 5:2 נגד מכבי חיפה.

בני־יהודה, בהנהגת דוד שוייצר, הידוע ב"זולל תארים" (שש אליפויות ושני גביעי־מדינה), קיוותה לפתיחה מוצלחת של עונת 1987־88, אולם כעבור חמישה מחזורים טופחת המציאות על פני ה"הזוכים". שני הפסדי־ליגה ושלוש תוצאות "תיקו", מאוזן המעמידים במקום ה־12 בטבלה, במרחק של 9 נקודות ממכבי נתניה, הניצבת בראש. בעידן 3 הנקודות אין פער זה מהווה בעיה; אך אצל בני־יהודה הנקודות יחלו לזרום לדעת שוייצר, רק בעוד מספר מחזורים.

— מתי, דוד שוייצר?

● שוייצר: רק כאשר נשוב לשחק במגרש הביתי שלנו בשכונת־התקוה. בעוד מספר שבועות, אז נתגבר על הבעיה. בני־יהודה היא קבוצה ביתית, כיום כל משחק שלנו הוא משחק חוץ.

— האם רק בעיית המגרש מעיקה עליכם?

● שוייצר: יש גם שינוי בסגל השחקנים מהעונה שעברה. מישל דיין חזר להפועל ירושלים; אהוד ברקוביץ פרש; קובי סגל חזר להפועל ת"א וירון אריב נמצא באילת. לקחנו את ברוך ממן אך זה שבר רגל. במשחקים האחרונים לא שיחק גם משה עלו בגלל מחלה. תעשה חשבון ותראה מי מהרכב העונה וחולפת משחק. כמרכז אני מנסה ליישם טקטיקה חדשה שטרם נקלטה.

— האם האוהדים, חסרי־הסבלנות, הם שדורשים את שובו של ירון אריב?

● שוייצר: זה מה שיש. אמנם הקהל צועק: "אריב, אריב", אך זה לא עניין שלי. אני, דוד שוייצר, לא יכול לשלם לירון אריב כסף. אני מעוניין בו, אך ירון הגיש תנאים מוגזמים שההנהלה לא יכולה לעמוד בהם.

— עושה רושם שהחזרתו של אריב שובבת את כל משחק הקבוצה?

● שוייצר: הגנה מתרגלת לשחק יחד במשך תקופה. ברור כששני בלמים הולכים ושניים חדשים באים זה לוקח זמן להתרגל. חשבתי כי שבר־והלימוד יהיה 2־3 מחזורים, אך לצערי התבדיתי.

— ממה אתה מודאג ביותר?

● שוייצר: מזה שאנו מפסידים משחקים שתם.

— מה התחזית שלך?

● שוייצר: קודם־כל מאמין בקו שאני עובד, אם נעבוד בשקט, ואם נתגבר על סכסוכים בין אוהדים המסיתים שחקנים אני, יחד עם אהוד בדרשונים, נצא מהמצב הקיים. ההנהלה עומדת מאחורינו ואני מקווה כי האוהדים לא ישפיעו בכיוון שלילי. אני מבקש רק סבלנות. יש סלידאוף, וצריך לחזמנות על הקבוצות המשתתפות בה.

— בשבת מצפה לכם בית"ר ירושלים בבלומפילד?

● שוייצר: זה עוד משחק חוץ, משחק קשה. אני מעריך את בית"ר ירושלים כקבוצה טובה. לא נבוא במטרה להרים ידיים. ניתן "פייט" ונראה.

מאמן שוייצר
יהיה טוב

כדוריד

נקבעו יריבות ישראל בפורטוגל רק אחת לדרגה ב'

מאת יוסף חכם

רק נבחרת אחת מאליפות העולם, דרגה ג', בכדוריד, שתיערך בפברואר 1988 תעלה לדרגה ב' — על כך נמסר אתמול בבזל, שם נערכה הגרלת המשחקים בפורטוגל. בעבר עלו משלב זה לדרגה ב' שלוש נבחרות.

ישראל תשחק בבית א', עם נבחרות איטליה, פורטוגל, לוכסמבורג ויוון.

בבית ב' יתמודדו נבחרות הולנד, אוסטריה, בלגיה, תורכיה ואנגליה.

מאמן נבחרת ישראל, איגור ביאליק, שהופתע מהקביעה החדשה שתעלה רק נבחרת אחת אמר באכזבה: "משימה קשה וכמעט בלתי־אפשרית אבל אסור להרים ידיים. נגביר את ההכנות לקראת המשחקים ונעשה כמיטב יכולתנו".

קליעה

פינקלשטיין זכתה באליפות הפועל

מאת יצחק אשל

רונית פינקלשטיין מהפועל כפר־סבא זכתה אתמול באליפות הפועל בקליעה ברובה זעיר 20 כדור ב־3 מצבים לאחר שצברה 557 נקודות. היא הקדימה את גילה זאדה בנקודה אחת. שלישית דורגה איריס מישלר מרחובות 538 נקודות.

באליפות הנוער זכה א. רוזנבלט מחדרה שצבר 555 נקודות לפני אורן תרך מכפר־סבא 544 נקודות ואייל אמיר מחולון, שלישי, באותה התוצאה.

התחרות היתה ברעננה.

כדורמים

קרית־טבעון וגבעת־חיים שוב יתעמתו

מאת יצחק אשל

קבוצות הכדורמים של הפועל גבעת חיים והפועל קרית טבעון ייפגשו פעם נוספת. הפעם בגמר גביע המדינה.

השתיים ניצחו במשחקי חצי הגמר. גבעת־חיים הביסה את אסא ת"א 8:21 וקרית טבעון הביסה את מכבי קרית אונו 7:31.

כזכור ניצחה במשחק הליגה המכריע בין השתיים בשבוע שעבר גבעת חיים וזכתה באליפות.

הוקי

בריטניה זכתה

בריטניה זכתה בטורניר ההוקי הבינלאומי בלונדון לאחר שסיימה בתיקו 1:1 עם האלופה האולימפית פקיסטן.

היא זכתה בהפרש שערים על יריבתה.

מלזיה סיימה שלישית כשניצחה את פולין 0:2.

בריה"מ תשתתף באולימפיאדת סיאול

יו"ר הועדה המארגנת למשחקים האולימפיים בסיאול אמר אתמול כי בריה"מ תשתתף ולא תחרים את המשחקים האולימפיים שיתקיימו בשנה הבאה בבירת דרום קוריאה.

היו"ר הסתמך על המברק שקיבל ממוסקבה מהועד האולימפי הסובייטי. בו הם מבקשים לאפשר להם להתאמן בכמה ענפי ספורט בדרום קוריאה כדי להתכונן למשחקים האולימפיים שיהיו בעוד שנה בארץ זו.

"יוצא איפוא" אומר היו"ר הקוריאני "שבריה"מ החליטה ליטול חלק במשחקים ולהתכונן כהלכה לקראתם".

אם בריה"מ החליטה להשתתף אין ספק שבעקבותיה ילכו גם מדינות האחרות מן הגוש הסובייטי אשר היה ספק אם יטלו חלק במשחקים בגלל הסכסוך עם צפון קוריאה המבקשת לקיים בתחומה יותר הופעות ספורט בענפים רבים יותר מאשר קבע הועד האולימפי הבינלאומי.

פיטבורו פשטה הרגל

פיטבורו מן הליגה הרביעית באנגליה פשטה אף היא את הרגל ומצטיידת בחוב של חצי מליון לירות שטרלינג.

הנהלת המועדון תובא לבית המשפט שם יוחלט אם לפרק או להעבירו לידיים אחרות.

מרחב תכנון מקומי
"שורקות"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

בהתאם לסעיף 149 לחוק, הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "שורקות" למתן הקלה בגוש 5010 מגרש 40 — שרמה.

מהות ההקלה
הגדלת אחוז הבניה במסגרת 1%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל, רשאי להגיש התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מפרסום ההודעה, למשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שורקות" דואר גבעת ברנר 60948.

ציון כהן, יו"ר הועדה המקומית שורקות

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
תאריך: 11.10.87
ת.ב.: 2412

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור בנייה ותוספת לבית קיים/בניית בית מגורים חדש על חלקה 72 בגוש 8241 רח' אבן עזרא מס' 10 בחריגה/ות: מבוקשת כהקלה: 40 ס"מ בקו בנין צדדי.
את התכנית מס' 213/87 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל אביב יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה להיתר; אשור לשמוש חורג ממגורים ולאחסון למשרד עי"ר בקומת הקרקע לתקופה של 5 שנים ברחוב שמריהו לוין 13 תל אביב גוש 7111 חלקה 13
תיק בנין 0342־013 7
בקשה מס' 871015

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו. שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כסמי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
שמעונים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים, הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 6 לתכנית מפורטת 7/ 192/03 — מרכז כפרי מבועים, ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד משטח חקלאי לאזור מגורים א', דרך ושצ"פ ושינוי יעוד משצ"פ ודרך לאזור מגורים א.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ-12.5 דונם, מרכז כפרי מבועים.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
על המעוניין, בקרקע, בבנין או בכל עין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית והאמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקה בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מתבססת ההתנגדות.

שלום רניגר, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק תכנון ובניה תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי
קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן שתי קומות מעל קומת עמודים ויציאות לגג ברחוב אשל 16, קרית ביאליק, גוש 11557 חלקה 46.

מהות הסטיה:
1) הקלה בקומה אחת ממספר הקומות המותר עקב ניצול חלק מקומת העמודים למגורים.
2) הקלה בגובה מבנה היציאה לגג.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שדרות ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקות 61, 59 בגוש 5-643 (מגרש 7) רחוב ויצמן, הקלות כלהלן:
א. תוספת 6% לאחוזי בנייה מותרים. ב. הקלה בשיעור 10% בקוי בנין צדדיים ואחורי.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
ת.ב. 2443
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 328 בגוש 6740, רח' הופיין מס' 18 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: אחוזי בניה 6% משטח שליש המגרש (493/3) בקומת קרקע בלבד. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

שבי צבאן

הועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו"
מודעה לפי סעיף 149— חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה להקלה לועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו", על־ידי אברהם ויהודית מיצנר, קרית אונו, רחוב הנשיא 7, גוש 6493/6492 חלקה 221/120.

מהות הבקשה:
הקלה עד 6% מעל המותר והקלה בגובה 8.5 מ' במקום 7.5 מ'.
כל הרואה עצמו נפגע על ידי בקשה זו, רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הועדה הנ"ל שכתובתה: המועצה המקומית קרית אונו.

יהושע באום,
יו"ר הועדה בפועל

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 1, חיפה, טל. מס' 04־640775
פר-419

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: חיים פרידמן ושות' בע"מ — לאשר בניה ברחוב יציב 34 חלקה 96 בגוש 11582 קרית־חיים מזרחית.
הבקשה כרוכה בהקמת קומת עמודים נוספת מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יגורביץ
מנהלת העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת שני מבנים: מבנה קדמי בן שתי קומות ויציאה לגג ומבנה אחורי בן שתי קומות מעל קומת עמודים ויציאות לגג ברחוב ויצמן 10, קרית ביאליק, גוש 11538 חלקה 81.

מהות הסטיה:
1) חריגה של 77.08 מ"ר המהווים 9.18% משטח החלקה.
2) הקלה בקומה אחת ממספר הקומות המותר עקב ניצול חלק מקומת העמודים למגורים.
3) הקלה בגובה מבנה היציאות לגג.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שדרות ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

טלוויזיה

17.00־09.00 — יום סרט יום שידורים מיוחד בהנחייתו של ניסים דיין. יום סרט יותר כולו ליצירה קולנועית צעירה והוא יחולק לחטיבות שונות: 09.00 חטיבה 1 — בחינות כנרות בקולנוע — סרטי וידאו ואנימציה של תלמידי תיכון. 11.30 חטיבה 2 — וידאו קיבוץ. 13.00 חטיבה 3 — סטודנט מהסרטים — סרטים של סטודנטים מבתי ספר לקולנוע ובתי ספר לאמנויות. 16.00 מפסטיבל הסרטים הבינלאומי בחיפה — ראיונות וקטעי סרטים. 17.00 ערב חדש — מנחה אילנה דיין. 17.30 שלוש ארבע חמש וחצי. 17.50 אלף. 18.20 ילדים בעולם — סדרה על חוויות של ילדים מכל מיני מקומות בעולם. 18.25 הגיע זמן לשון — פינת הלשון של אבשלום קור. הפעם: האם אסור לתת את אורך הנז 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סדרה תיעודית תרבות המערב. פרק ד: המפגש בין תרבות המערב לבין תרבות האסלאם (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 ימי בית הספר של טום בראון. הפרק השלישי: המנהל החדש ד"ר ארנולד מחליט להנהיג שינויים של ממש בתנאי החיים של התלמידים בפנימייה כדי לשפר אותם. טום תופס את פלשמן במעשה רמאות. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.40 מבט שני. 22.20 גן העדן המזוכסת — סדרת דרמה אנגלית חדשה בת 11 פרקים (ראה הפניה). 23.40 פסוקי של מקום — מבט אל מוצא, משם לקחו ערבות למקדש. חדשות הלילה.

ערוץ 2
19.00 באותו ענין. 19.30 בלט - תהילים בירושלים - להקת קול ודממה. 20.00 סיבה למסיבה. 21.00 סוף 2.

רדיו

קול המוסיקה
06.01 "צלילי בוקר" 07.09 "בהאזנה נינוחה" הנדל: סונטה במי מינור, אופ. 5 מס' 6; י.כ. סטאמיץ: סימפוניה בסול מג'ור; דבוז'אק: רביעייה מס' 12, בפה מג'ור, לכלי קשת "האמריקנית", שוברט: 4 אימפרומפטו, אופ. 142 ברהמס. השיר "כתיר" מתוך "חמישה שירים אקטלה", רנצ'י: קונצ'רטו מס' 4, ברה מג'ור, לחליל ולתזמורת. 08.00 "קונצרט בוקר" לקלה: סונטה בסול מג'ור, לחליל וקונטינואו. באך: 14 אינבנציות בנ"ג קולות מחלבלי קנון ברה מג'ור; ובר: קונצ'רטו מס' 2, במי במול מג'ור, לקלרנית ותזמורת, מהוהן; מוטטה כוראלית, ברוקנר: סימפוניה מס' 2 בדו מינור, סזאר פרנק. "קטעי הרואי" לעוגב; 11.57 "פינת השיר" משירי יונה וולך. 12.00 "מן הרפרטואר" סטפנו גרונדונה - גיטרה; באך: סויטה במי מינור, מס' 996 ג'וליאני, רוסיניאנה מס' 1; וולטון: 5 בגטלות גרנדוס: הסתה של גויא. 13.05 "בהאזנה נינוחה" בטהובן: קונצ'רטו לפסנתר, כנור וצ'לו בטהובן. רומנסה מס' 1 לכנור ולתזמורת, בטהובן. "יצורי פרומיתאוס" 16.00 "מאולמי הקונצרטים בעולם" המדריגל האיטלקי של שיץ ובני דורו 17.00 "קולות הוינגונטיקר" בשירים של ברהמס, שומאן, רוסיני, ויוררט יורגן שניידר. 18.00 "ממדף התקליטייה" 19.00 "פניני אופרה" מתוך אופרות קומיות של רוסיני, פוצ'יני וצ'ימרוזה. 20.05 "אינטרלוד" רצף מוסיקלי. 20.27 "פינת השיר". 20.30 "קונצרט מהקלטות התזמורת הפילהרמונית הישראלית. מאהלר: סימפוניה מס' 5. 23.00 "מתווי יצירות" שירים של מאהלר המוסיקה הקאמרית של שוברט.

רשת א'
07.30 "רדיודקל" - תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 "תנה" - עם בני הנדל. 09.05 "טלרדיו" - שירות מידע למאזינים. 10.05 "שיריקור" - מתלות ושירים משלנו. 11.05 "פניני בוקר" - מגיש: גדעון תור. 12.05 "מעורב ישתיכמוני" - עם משה גיאתו 13.00 חדשות ותוכניות בצרפתית: 14.05 "בראש צעיר" - מגוון יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 "האוניברסיטה המשודרת" "הסיפורת הישראלית בשנות ה־60". שיחה עם א.ב. יהושע - חלק ראשון. 16.05 "מועדון שעון החול" - מעולמו של האדם המבוגר 17.10 "בעלי הקשת". שירים ממזרח אירופה. 18.06 "מתנת ערב" - משדר יומי להווי דתי ומסורת. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "רדיודרמה" - "טוביה החלבן" - חלק שני. מאת שלום עליכם. ביצוע ש. שורמי וח. רוזן משתתפים: שחקני התיאטרון האידי בשיתוף שירות בעידית עם דברי קישור בעברית. 23.10 שירים עבריים.

רשת ב'
07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "עושים עניין" עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 "בראש צעיר" - תכניה לילדים בתוספת 10.05 "בכל צבעי הקשת". 12.10 "אלדיאלף" ב"בית" - עם אהוד מנור 13.05 "חצי היום" - חדשות ופזמונים. 14.05 "לראות או לא לראות" - יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 "בת צחוק". 15.05 "רגע קסם". 16.05 "יומן כל־כלה". 16.30 "שעה קלה עם חוה אלברשטיין". 17.05 "חוצות הארץ" - שירים עבריים. 17.55 "קראתי ספר" - קוראים ממליצים. 18.05 "בכל צבעי הקשת". 18.45 היום בספורט. 19.35 שירים עבריים. 20.05 ערקי הונות "בבקשתך" - מומטר שיר. 22.05 "צריך לצלצל פעמיים" - שירים עבריים. 00.15 "להאחז בחלום" - שירים לסיומו של יום.

גלי"צ
06.05 צלילי בוקר. 06.30 "פוקחים עין". 07.07 שבע אפס שבע. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 "אילה בוקר" עם אלי ישראלי. 10.05 "מוסיקה" - עם אורלי יניב. 11.05 "נכון לעכשיו" - עם רפי רשף. 13.05 "אחר אחר" - להיטים עבריים. 14.05 "רז רה יומי" - עם דני קרמל ודוני לנץ. 15.05 "שירים לחג" - עם ארז טל. 16.15 ארבע אחרי הצהריים. 16.54 "באופן מילולי". 17.00 "ערב טוב ישראל" 18.05 "שעה קלה על כלכלה" 18.45 "משולש" - עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזרד. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 "קו פתוח" - בנושא מחלות לב - מומחים שישבו באולפן יענו לשאלות מאזינים. 20.05 "ספרא וסייפא" - ירחון לעניני ספרות צבאית (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא שקט. 22.05 "על הדבש ועל העוקץ" - שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.55 "עשרים וארבע - היום שהיה" - עם ירון וילנסקי. 23.05 "שיחת חצות". 00.05 ציפורי לילה - עם אביהו מדינה. תכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שירותי צה"ל 2
19.05 "רדיו רדיו" - עם יואב קטנר. 20.05 "סבבכנסים" - אינפורמציה, רש"ים, משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 "הפסקת עשר" - עם מיכל ניב. 23.05 "קול הג'או הוה" - עורך ומגיש דני קרמל.

רשת ג'
06.04 "בחורה לאושר" - להיטים ותיקים. 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" - שירים עבריים. 08.05 "מה, כבר תשע?" - עם אבי אתגה. 10.05 "דברים טובים" - עם שמירה אימבר. 11.05 "שבעים מי יודע" - שירי שנות השבעים. 12.05 "אהבה ומימית" - עם יוסי סיאס. 13.05 "רק בימי חול" - עם מנחם פרי. 14.05 "לי ולך" - שיר וברכה. 15.05 "חרש, חרש ומתורש" - עם שוש עטרי. 16.05 "הצגה יומית" - עם יקיר אביב. 18.05 "מקום בצמרת" - מצעד המזמרים הישראליים עם מנחם פרי. 21.05 "ארום עתיק" - שירים שלא נס ליחם - עם דן עומרי. 23.05 "מגיני גאור" - עם לאה ליאור.

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: הטורף 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: אשה מסורה 9.30 ,7.15 ,3
בן־יהודה: הבלתי משוחדים 9.30,7.00,4.30
גת: המכשפות מאיסטוויק 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: טוויסט וצעקה 9.30 ,7.00
דקל: האלמנה השחורה 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: ילדים חורגים לאלוהים 7.45
הוד: השוטר מבברלי הילס 9.30 ,7.15 ,5
הטווית הישראלית:
הקוסם מארץ עוץ 16.00 ,10.30
האחים מארקס במירוצים 24.00 ,21.30
לימור חדש: מעקב חושני 9.30 ,7.15 ,4.30
מוזיאון ת"א: בית האמיצים 9.30 ,7.30
9.30 ,7.15 ,4.30
סינמה 1: מעלות נקם 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: משפחת פלורר
9.30 ,7.15 ,5
מארי: לא שם דין 9.30 ,7.30 ,5
מאריס: לא יכולה בלי זה 9.30 ,7.15 ,2.12 ,5
רביתו:
חן 1: מטאלג'אקט 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: ליבו של אנג'ל 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: פגישה עיוורת 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: הגוכל האוהבת והמאהבת 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: אני והחברה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: הבלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: רובוקופ 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: החנות מעבר לפינה 9.35 ,7.00 ,4.30
לב 1: המשפחה 9.30 ,7.15 ,4.30 ,2
לב 2: גברים גברים 10.00 ,8 ,5 ,2
לב 3: משפחת המלוכלכים 10.00 ,8 ,5 ,2
לב 4: חימו מלך ירושלים 10.00 ,7.50 ,5 ,2

רמת־גן
אואזיס: פגישה עיוורת 9.30 ,6.40 ,4
לילי: מרבץ לוהט 9.30 ,7.15
ארמון: הטורף 9.45 ,7.30 ,5
רביבים:
גן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: הגוכל, האוהבת והמאהבת 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: מעקב חושני 9.15 ,6.15
גן 4: אני והחברה 9.40 ,7.30 ,5

ירושלים
אורימון: השוטר מבברלי הילס 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: לוחם עם כבוד 9.15 ,4.30
בית אגרון:
מהרוכים באהבה 10.00
ציטי צ'יטי בנג בנג 11.30
מונטי פיטון — צהרי הזקן 13.30
עוץ לי גוץ לי 15.30
הקוסם מארץ עוץ 17.00
האחים מארקס — מרק ברווז 18.45
שבלול 20.30
מופע הקולנוע של רוקי 22.00
מונטי פיטון — טעם החיים 24.00
כפירי: הבלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.00
אורגיל: מטאל ג'אקט 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: המשפחה 9.00 ,7.00
סמדר: אני והחברה 9.30 ,7.00
תבירה: סגור לרגל שיפוצים
אוריון
אור 1: זנג דסוב 9.15 ,7.15 ,4.30
אור 2: חימו מלך ירושלים 9.30 ,7.15 ,4.30
אור 3: לא יכולה בלי זה 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: לא שם זין 9.00 ,6.30
אור 5: 007 באזור המסוכן 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: רובוקופ 9.00 ,7 ,4.30
תיאטרון ירושלים:
מותו של סוכן 21.45 ,18.45

חיפה
אורה: השוטר מבברלי הילס 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: פגישה עיוורת 9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון 1: רובוקופ 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: גבר מאוהב 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 8.15 ,7.00 ,4.30
רון: הבלתי משוחדים 8.40 ,6.30 ,4
אמפי: משפחת פלורר 8.15 ,7.00 ,4.30
אורליה: החנות מעבר לפינה 8.15 ,6.45
קרן אור המפרץ: לא שם דין
פאר: הטורף 8.30 ,7.30 ,5.00

נתניה
שרון: המכשפות מאיסטוויק 8.15 ,7 ,5
סטודיו: רימון חי 8.15 ,7 ,5

חולון
סביון: רובוקופ 9.30 ,7.15 ,5
מגדלי: הטורף 9.00 ,6.00
רינה: תיכון אמריקאי 9.30 ,7.30 ,5
ארמון: קוקורול ונדי 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים
עצמאות: סוד ההצלחה 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה
דוילה: השוטר מבברלי הילס 9.30 ,7.15 ,4.00
מלון דניאל — ואמדיוס
א', כ', ג' - שדרות אימים

באר־שבע
חן: שומר ראש 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה
היכל 1: השוטר מבברלי הילס 2 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: רובוקופ 9.30 ,7.15 ,5.00
היכל 3: משפחת פלורר 9.30 ,7.15

כפר־סבא
בית ברל: סרט בבתי הקולנוע 11.00 ,10.00

עפולה
מרחביון: חנות קטנה ומדיפה 9.00

גבעתיים
דורי: רובוקופ 9.30 ,7.15

ראשון־לציון
רון 1: השוטר מבברלי הילס 2 9.30 ,7.15 ,5
רון 2: משפחת פלורר 9.30 ,7.15

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 13.10
המלך מתיא הראשון:
היום ב־10.00, 12.45
חדוד ונית: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 13.10 בשעה 20.30
"קידוש".

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
סוחר — חנוכה רייק
חולון
קופ"ח מכבי — שנקר 35.
אהרון — הופיין 52.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה
סורת — פ"ת 76.
פתח־תקוה
סופרפארם — שטירא 43.
רמת־גן
אסותא — ז'בוטינסקי 41.
תל־אביב
שלמה המלך — שלמה המלך 78.
בבלי — עוזיאל 1, פינת טולדנו 10.
חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 4.30, 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
• הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ... חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים. ביקור חולים - פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' בין 08.00—20.00, בימי ו' 08.00—15.00. טלפונים: 03־433500 ,03־433300.
"יד ביד" - ארון קשבת טלפוני לילד ולנער - קו לנוער במצוקה
ירושלים 02־243358
ת"א 226027 (24 שעות)
חיפה 04־229488 (11.00—20.00)
גליל מערבי 04־922222
"קו פתוח לנוער במצוקה" בימי ב' ו־ד' - טל. 222752.
"קו פתוח" - ארון קשבת לילדים ובני־נוער: 03־291680 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות 24.00—18.00, בשבתות ובחגים בין השעות 21.00—15.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב תבור 26, קומה 2, טל' 528564. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ־20.00 עד 24.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי השעות הטיפול טלפוני בלבד.
ריבנוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה 8, טל' 296869 ,03־283822.

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לייעוץ ואיתור השירות, טל' 03־5234819, א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מיטורים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 5781111, לוד — 101, רמלה — 101, עפולה — 101, טבעון — 101, נתניה — 101, באר־שבע — 101.

„בלתי־נסבל" - הגדיר השופט אי־מתן רשיונות־עסק ברהט

ביקורת קשה בשני פסקי־דין של שופט שלום על המועצה המקומית בעיירה רהט ■ תושבים: אין כל בטחון שההבטחה להסדיר את הרישוי — תקוים

מאת שלי יחימוביץ' ועודד ליפשיץ, כתבי "על המשמר"

בשני פסקי־דין שניתנו בימים האחרונים, מותח שופט השלום יצחק ולצמן ביקורת קשה על המועצה המקומית בעיירה הבדואית רהט, על שאינה מנפיקה כלל רשיונות לפתיחת עסקים בתחום שיפוטה. השופט הגדיר את המצב „בלתי־נסבל" והורה להעביר העתק מהחלטתו לשר הפנים ולמפקד משטרת הנגב.

בתיק הראשון הואשם מוחמד אבו־עלמן בניהול מסעדה ללא רשיון עסק. הנאשם טען בפני השופט, שהמועצה המקומית ברהט, שהוקמה ב־1980, לא הנפיקה כלל רשיונות לעסקים, כך שכל עסק שהוקם בעיירה, אינו חוקי וניתן לסגרו בכל עת.

השופט ולצמן אמר, כי בתחילה פקפק בנכונות טענה זו. "לא יכולתי לתאר לעצמי כי מועצה מקומית בישראל לא משתמשת בסמכויותיה החוקיות, ובכך היא גורמת נזק לתושביה... אני מתלבט מאוד לא להיגרר ולהביע את כל מה שיש לי לומר על מועצה מקומית שאינה מרשה לתושביה לפתוח עסקים, ובכך מקפחת את זכותו האלמנטארית של כל אזרח להרוויח את לחמו ביושר".

בתיק אחר, שנפתח נגד סבבי דייוד בן־יוסף מחברון, שהפעיל ברהט חנות מכולת ללא רשיון, ביטל השופט ולצמן פסק־דין קודם שלו, בו הרשיע את הנאשם, הוציא צו סגירה לחנותו וקנס אותו ב־300 ש"ח. פסק־הדין ניתן בטרם נודע לשופט שמועצת רהט אינה מנפיקה רשיונות לעסקים.

בדיון נוסף בפני אותו שופט לאחר ההרשעה, העיד מזכיר מועצת רהט, ברוך חכים, שלאיש מתושבי רהט אין רשיון לעסק כלשהו. לאור עדות זו, קבע השופט ולצמן בפסק־דינו: נשארת השאלה האם גם בלי אפשרות לקבלת רשיון ניתן להרשיע אדם בעבירה כזאת... ולדעתי, כאשר אזרח רוצה לפרנס עצמו בכבוד, הרי לא ייתכן, על־פי כל אמות המידה, שפעולה כזו תיחשב לעבירה פלילית...".

השופט הודיע שהוא מבטל את הכרעת הדין, את גזר־הדין ואת הצו המינהלי שהוציא לסגירת החנות וכן הורה להחזיר לנאשם את דמי הקנס ששילם.

תושבים ברהט הביעו בפני כתבי "על המשמר" את שביעות רצונם מפסקי־הדין, אך הוסיפו שהם חוששים מכך שעניין רישוי העסקים ברהט עוד לא בא על תיקונו: לטענתם, אין כל בטחון שהמועצה המקומית ברהט תקיים את הבטחתה לבית המשפט ותסדיר רישוי חוקי לעסקים בעיירה עד לדצמבר 1987. כמו כן, לאור ניסיון העבר, יש חשש שהשיקולים למתן רשיונות כאלה לא יהיו עניניים.

בעדותו בבית־המשפט אמר ברוך חכים, מזכיר המועצה, שבוועדה למתן רשיונות ברהט חברים היועץ המשפטי של המועצה, עו"ד אברהם טל, קצין המשטרה אברהם כהן, חבר המועצה מטעם משרד הבריאות חיים נגר וכן חכים עצמו, כנציג המועצה המקומית.

תושבים ברהט מצביעים על כך שאין בוועד ייצוג לבדואים מתושבי המקום.

נסגר תיק תעבורה נגד משל שהואשם בנהיגה לא־זהירה

תיק שבו נאשם מזכ"ל ההסתדרות לשעבר, ירוחם משל, בנהיגה בחוסר זהירות ובאי־השארת פרטים, נסגר בבית־המשפט השלום לתעבורה בתל־אביב, על־פי החלטתו של ראש ענף התנועה במשטרת מחוז ת"א.

בכתב־האישום נאמר, כי בתאריך 6.7.86, בשעה 1 בצהריים, נהג ירוחם משל במכונית ותימרן יציאה מהחניה של מלון "אכדיה" בהרצליה. אותה שעה חנתה, מאחורי כיוון נסיעתו, מכונית אחרת.

תוך־כדי תימרון היציאה, בנסיעתו לאחור, לא שם לב למכונית החונה מאחוריו, התקדם אליה יתר־על־המידה ופגע בה — נאמר בכתב־האישום.

לאחר מכן, נאשם ירוחם משל בכך שעזב את מקום התאונה בלי להשאיר את פרטיו על גבי המכונית החונה שניזוקה.

בעקבות כך הוגש נגדו כתב־אישום, והמשפט נקבע לתאריך 24.8.87 בפני השופטת אילנה יניב. בתאריך זה הופיע למשפט התובע המשטרתי עו"ד לין וביקש למחוק את כתב־האישום. השופטת יניב נתנה צו, לפיו נמחק התיק, כמבוקש.

דוברת מחוז ת"א אמרה בתגובה: "תיק של ירוחם משל נסגר מתוקף עניין לציבור, עפ"י סמכותו של קצין המשטרה הממונה, והטיפול בתיק, על־פי שיקולים עניניים, לא היה שונה מהטיפול בעניינם של אזרחים רבים, הפונים בבקשה לסגירת תיקם".

ירוחם משל מסר, כי לא הבחין בתאונה. לדבריו, לאחר שהוזמן למשטרה ולאחר שבעל המכונית הפגועה פנה אליו, מסר את פרטיו ופרטי חברת הביטוח שלו. עוד טען משל, כי לא ידע כלל שהוגש נגדו כתב־אישום בבית־המשפט בתל־אביב. (עתים)

נסיון באופקים בעקבות הפירסום ב„על המשמר":

ח"כ סרטני: הקרוונים שניתנו לעולי אתיופיה לא ראויים למגורי אדם

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

"מגורי האתיופים במרכז הקליטה באופקים אינם ראויים למגורי אדם; עצם העובדה שקיים דבר כזה, ואף אחד לא חושב שזו תופעה שלא ניתן לשאתה — הוא מחסיר באומן שאי־אפשר לעבור עליו לסדר היום".

כך אמרה אתמול ח"כ אמירה סרטני, בתום ביקור שערכה במרכז הקליטה. היא סיירה באופקים בעקבות ידיעה ב„על המשמר" על אודות מצב הדיור של העולים: קירות מרקיבים, חורים בריצפה, עכברים, צפרדעים ומקקים במזון ואספקה לא סדירה של מים וחשמל.

אמירה סרטני אמרה, כי האבסורד הוא, שבחודשים האחרונים הועלה בכל חודש שכר הדירה בקרוונים. באפריל השנה, שילמו העולים 12 שקלים בחודש, וכעת הם משלמים יותר מ־50 שקלים.

עולה אתיופי שנמצאת בעבורו דירה מתאימה — אינו יכול לעזוב את הקרוונים עד שישלם את חובו. "שר הקליטה טוען, כי אין הוא מתערב במה ששייך לסוכנות", אמרה סרטני. לדבריה, „נושא מרכז הקליטה הוא בידי הסוכנות, וזו שערוריה. לסוכנות אין אחריות מיניסטריאלית וממלכתית, ולמי עשו, אין למי לבוא בטענות. זה אבסורד שאי־אפשר לשאתו לא ייתכן שמשרד הקליטה יתנער מהאחריות, ואני תובעת ממשרד הקליטה ומן הסוכנות לאחר את המנגנונים לקליטת עולים".

סרטני הוסיפה, כי בבית־הדין הרבני בבאר־שבע ממשיכים להקשות על עולי אתיופיה. "אני חוזרת ותובעת משר הדתות שייתן תשובה ממשית לפתרון הבעיה של הטיפול הכושל והמתעלל של בית־הדין הרבני בבאר־שבע בעולי אתיופיה", אמרה. „מוטב לו שיטפל בענייני משרדו לטובת הציבור, מאשר בהגנה על פושעים דוגמת נקש".

מגמת הירידה במניות — נמשכת

מאת אלחנן הורוביץ, כתב "על המשמר"

מגמת הירידה במניות נמשכה גם אתמול. המניות המוספיות ירדו 198 שערים, לעומת 75 שעלו ו־128 שנשארו ללא שינוי. במניות ההסדר היתה מגמה מעורבת.

בשוק איגרות החוב ירד ערך הוצמדו של הצמודות למט"ח ב־0.4%, ושל הצמודות למט"ח ב־0.1%, בעוד הצמודות למדד עלו ב־0.04% בממוצע, בהשפעת פעילות בנק ישראל.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.16 אג', ל־1.6794 ש"ח, ושער הדולר היציג ירד ב־0.28 אג', ל־1.5985 ש"ח. דולר נוסעים — 1.8812 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.70 ל־1.71 ש"ח.

במסחר במניות בשערים משתנים לפני הצהריים עלה שער אחד, (של "עלית"), לעומת 21 שירדו ו־2 שנשארו בלי שינוי. הירידות הגדולות ביותר — ב־2% — היו במניות לישראל ובריסקונט השקי. המחזור הגדול ביותר — כ־217 אלף ש"ח — היה ב„עלית", שעלתה ב־0.25%. מדד המניות ירד מ־154.88 ל־154.37 בשלב הראשון, ל־153.59 בשלב השני ול־152.73 בשלב השלישי. במסחר הרב־צדדי אחרי הצהריים עלה מדד השערים עד 152.06.

במניות ההסדר נעו העליות בין 0.3% — 0.4, הירידות נעו בין 0.1% (אגוד רג') ל־0.4% (דיסקונט א'). התשואות השנתיות נעו בין 11.51% (הפועלים למוכ"ז ודיסקונט א') ל־11.69% (אי די בי רג'). הפועלים ע"ש 11.58%. המחזור במניות ההסדר הסתכם ב־2.1 מיליון ש"ח. במניות ההסדר הסתכמו ההיצעים במיליון ש"ח והביקושים ב־300 אלף ש"ח.

מרחב תכנון מקומי
כפר סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
בדבר בקשה להקלה ושמוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות 61, 59 בגוש 6435 (מגרש 3) רחוב הנ"ל הקלה/ות כלהלן:
1) תוספת 6% לאחוזי בנייה מותרים.
2) הקלה בשיעור 10% בקוי בנין צדדיים ואחורי.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית, כפר־סבא רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לסגולה ברחוב גרוזנברג מס' 8 גוש 6628 חלק מחלקה 4.
תיק בנין 008־2208/1
בקשה מס' 870781
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדויקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כסמי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

החלב המיוחד מקנדה התעכב — ומאות תינוקות נותרו ללא מזון

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

מאות תינוקות בישראל הסובלים מרגישות לחלבון פרה, נאלצו בשבועיים האחרונים להסתפק בתחליפים הגורמים נזק לבריאותם. זאת, בשל מחסור חמור בחלב „נוטרמיגן" המיובא מקנדה.

מדובר בילדים שגופם אינו יכול לקלוט חלב רגיל.

תינוקות רבים מבאר־שבע דחו תחליפים ונותרו ללא מזון מתאים. בשל כך נזקקו לטיפול רפואי שנמשך מספר ימים. לביה"ח סורוקה הובאו תינוקות הסובלים ממחסור בנוטרמיגן, והם קיבלו כמות קטנה מן החלב המיוחד. מדובר במקרים קשים במיוחד, בהם לקו התנוקות בשלשולים קשים.

„אנחנו חסרי אונים. התנוקות שלנו גוססים" — אמר משה אבני מבאר־שבע. אבני נאלץ להביא את בנו בן החמישה חודשים לביה"ח לאחר שחלה החמרה במצבו. „זוהי שערוריה. היינו חייבים להבהיל את התינוק לביה"ח מספר פעמים. בתחילה ניסינו להאכילו בתה ובביסקוויטים, אבל המזון הזה לא הזין את התינוק. זה שלושה ימים התינוק לא טעם דבר, הוא מפסיד ממשקלו ולא מפסיק לבכות".

מנהל ביה"ח סורוקה, ד"ר יצחק רוזמן, אמר, כי באיזור באר־שבע יש 100 ילדים הצורכים נוטרמיגן. הוא הביע חשש כי אם יימשך המחסור, יגיעו כל התינוקות לחדרי המיון במצב קשה.

המנהלת האדמיניסטרטיבית של חברת „אלפא־פרמה", אסנת קרוסקין, אישרה כי אכן שרר מחסור בשבועיים האחרונים, בשל עיכוב במשלוח מקנדה. לדבריה, כבר אתמול החלה החברה בהפצת החלב בבתי־המרקחת ברחבי הארץ.

שורה של הפקות־ענק בצה"ל לציון 40 שנה למדינה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

צה"ל ישתלב בחגיגות ה־40 למדינת ישראל בשורת אירועים והפקות־ענק שידגישו את הקשר בין העם לצבאו ואת תרומתו של צה"ל לביסוסה של המדינה ולבטחונה.

באיצטדיון הלאומי ברמת־גן תועלה בערב יום העצמאות עצרת־ענק, שתכלול מטס, צניחה חופשית, תצוגת אמצעי־לחימה ומופע אור־קולי עם תזמורות, מקהלות ולהקות. הוחלט להציג את המופע ארבע פעמים כדי לאפשר למירב המעוניינים לצפות בו. ההפקה הוטלה על מיפקדת חיל־האוויר. קצין חינוך ראשי הופקד על תוכן העצרת.

בגני־התערוכה בתל־אביב תוצג תערוכת צה"ל כחלק מתערוכת הישגי מדינת ישראל. בתערוכה, שעל תכנונה והקמתה הופקדה מחלקת ההדרכה, יובא לידי ביטוי מקומו של האדם בצבא ודמותו של המפקד והלוחם.

פיקוד הדרום יכין ויטול חלק באירוע גדול שיקרא „אל הנגב". אירוע זה יציין את הישגי הנגב מתקופת המשלטים והמצפים, עד היום. דגש מיוחד יינתן למקומם של ערי הפיתוח בדרום הארץ.

את אירועי ה־40 למדינת ישראל יפתח אירוע גדול בו משתתף חיל־הים. האירוע, שיתקיים השבוע בנמל חיפה, יציין את מפעל ההעפלה הימית. פורום המטה הכללי של צה"ל אישר השבוע את תוכנית השתלבות צה"ל באירועים.

670 יעלים נספרו השנה

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

ראשות שמורות הטבע סיימה את ספירת היעלים השנתית בדרום הארץ. זו השנה השישית ברציפות שהרשות מקיימת ספירה, ומן הנתונים עולה כי קטן מספר היעלים בדרום.

בשנת 84 נמנו 639 יעלים, בשנת 85 — 830, בשנת 86 — 756 והשנה — 670. זו השנה השניה שנרשמת ירידה במספרם. הביולוג של רשות שמורות הטבע במחוז הדרום, שלו מן, אמר, כי ייתכן שהירידה היא תוצאה של „חוסר מזל בספירה". „המדבר גדול ואפשר לפספס עדר או שניים", הסביר. לדבריו הספירה השנתית היא ביטוי למערכת האקלימית של חורף אשתקד. השנה האחרונה היתה בינונית עד חלשה במדבר יהודה, ולכן לא התרבו היעלים.

קופ"ח משתתפת בחלק מהוצאות טיפול בחו"ל

בתגובה על הכתבה שפורסמה ב„על המשמר" ביום ראשון, 11 בספטמבר, אמר נתן בקלר, ראש האגף לזכויות חברים במרכז קופת־חולים, כי המוסד משתתף בכיסוי חלק מהוצאות האישפוז והטיסה לכל מי שקיבלו אישור מן הוועדה הרפואית של הקופה.

האישור קובע, כי הטיפול הנדרש אינו ניתן להשגה בארץ. ההשתתפות היא, כדלקמן: 150 אחוז ממחיר יום אישפוז בארץ, אישפוז במוסדות ציבוריים וכן כיסוי 50 אחוז מהוצאות הטיסה של החולה ושל המלווה או המלווים.

כאשר החולה נוסע לטיפול או לניתוח במדינות אירופה, יש לתמיכה זו משמעות גדולה בהרבה מאשר במקרה של נסיעה לארה"ב, שכן בבתי־חולים בארה"ב מטילים תשלומים על אישפוז ועל כל טיפול, שלא לדבר על ביתות. גם הניתוח אינו כלול בעיסקה. יש לשלם בנפרד למנתח, למרדים, לאחיות וכו'. ברור, כי ההוצאה גדולה מאוד ואין השתתפות הקופה בכך הוצאה — צנועה. (י. שמי)

עיריית שפרעם

מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע עבודות פתיחה והרחבת חלק מכביש הראשי, הכניסה המערבית / עד, עם אי תנועה בכניסה. את מסמכי המכרז אפשר לקבל תמורת תשלום של 300 שקל חדש (התשלום לא יוחזר) במשרד מהנדס העיר.

המעוניינים להשתתף במכרז יגישו את הצעותיהם בשני העתקים על גבי הטפסים שיומצאו להם ובהתאם לתנאי המכרז.

את ההצעות, בצירוף ערבות בנקאית בגובה 5% מערך ההצעה, לתקופה של 90 יום מתאריך סגירת המכרז, יש להכניס לתיבת המכרזים, המוצבת במשרד מזכיר העיריה, או לשלוח בדואר רשום עד יום 12.11.87, שעה 12.00 בצהריים. יש לציין על המעטפה — מכרז מס' 4/87 עיריית שפרעם.

ההצעות, שתתקבלנה מכל סיבה שהיא לאחר התאריך הנ"ל, וכן ההצעות שלא צורפה אליהן ערבות בנקאית לא תובאנה לדיון.

במכרז רשאים להשתתף קבלנים הרשומים בפנקס הקבלנים בהתאם לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט־1969 בסיווג כספי ב'2 ומעלה, בענפים ראשיים במקצועות עבודות כבישים ופיתוח (סוג 200). הצעות ללא צירוף האישור כאמור לא תובאנה לדיון. סיור קבלנים יתקיים ביום 26.10.87, ויצא בשעה 10.00 בבוקר ממשרד מהנדס עיריית שפרעם.

העירייה שומרת לעצמה את הזכות לבטל את המכרז ו/או לחתום על החוזה עם חלק מהזוכים ו/או לא לבצע את העבודה על פי תוכנה מכל סיבה שהיא ובהתאם לשיקול דעתה.

אם תחליט העירייה כאמור, לא תהיה למשתתפים במכרז כל תביעה ו/או דרישה מכל סוג שהוא כלפי העירייה.

אברהים נימר חוסיין
ראש עיריית שפרעם

טלקס

● **50 אלף פרחים – שי לתערוכה בחולון**

מוריס צוראל, בעל חברה לגידול ואספקת פרחים וצמחים מארה"ב, העניק אתמול למנכ"ל תערוכת הפרחים הבינלאומית בחולון, שלמה אברהמי, 50 אלף פרחים כשי לתערוכה.

לתערוכה שנפתחה בשבוע שעבר ממשיך לזרום קהל רב. בעקבות ביקורת שהשמיעו מבקרים בתערוכה ואמצעי תקשורת, הוצב בתערוכה שילוט למספר מוגבל של צמחים. כן הופסקה מכירתו של קתלוג התערוכה, בעקבות ביקורת על טיבו הגרוע, והוא מחולק חינם למבקרים.

אשר שילוני

● **„קמפ־דיוויד" שני בבית־ברל**

במלאת 10 שנים לביקורו של נשיא מצרים המנוח סאדאת בישראל ולחתימת הסכם השלום יתקיים בתחילת חודש נובמבר סמינר בבית־ברל ובגבעת־חביבה, אליו הוזמנו כל האישים שהשתתפו בחתימת הסכם השלום, בניהם ג׳ימי קרטר, נשיא ארה"ב לשעבר, וראש ממשלת מצרים לשעבר, מוסטפה חליל.

על אישור בואו של מוסטפה חליל נמסר ליו"ר המכון היהודי־ערבי בבית־ברל, נתן אלמוזלינו, ומנהל המכון, יעקב כהן, בעת ביקור בלשכתו של שגריר מצרים בישראל, מוחמד בסיוני.

ניצה רימון

● **כנס משקיעים בתיירות באשקלון**

כנס משקיעים מהארץ ומחו"ל ייערך באשקלון לקראת האביב במגמה לחביאם להשקיע בענף התיירות בעיר. על כך מסרו אמש שר־התיירות־והמשפטים, אברהם שריר, וראש עיריית אשקלון, אלי דיין, בטקס חנוכת „כיכר התיירות" בחוף חיים. הכיכר הוקמה על־ידי העירייה ומשרד־התיירות בהשקעה של 400 אלף דולר והיא תשמש תשתית למרכז תיירותי בהשקעה של 2 מיליון דולר שיוקם על־ידי יזם יהודי מצרפת.

(שע"ת)

מטען התפוצץ על רקע מאבקי כוח בכלא ב"ש

מטען חבלה מאולתר התפוצץ אתמול לפנות בוקר בכלא באר־שבע, וגרם נזק למבנה הכלא. איש לא נפגע מפיצוץ המטען.

הפיצוץ היה לאחר חצות. כח סוהרים גדול, בפיקודם של מנהל הכלא, גונדר משנה אשר כהן, וסגנו, הג"ע לאגף מס׳ 9 בכלא, ממנו בקע קול הנפץ. תוך כדי סריקה בין ענני העשן במקום נמצא, שאיש מבין הסוהרים וכן איש מבין האסירים, שישנו בתאיהם בעת הפיצוץ, לא נפגע. הסוהרים מצאו חור גדול שנפער באחד מקירות האגף כתוצאה מפיצוץ מטען החבלה.

חבלן משטרה, שהוזעק למקום, מצא בבדיקה ראשונית שהמטען המאולתר הוכן מחומר נפץ שטרם זוהה סוגו בוודאות ואשר הוכנס לתוך קופסת פח קטנה, ככל הנראה קופסת קפה נמס, כפי שכבר היה בעבר בכלא באר־שבע.

שלטונות הכלא בודדו אסירים אחרים מחבריהם, כדי לחקור את מידת מעורבותם בפיצוץ מטען החבלה המאולתר.

דובר נציבות שירות בתי־הסוהר, סגן גונדר שמעון מלכה, מסר, שעל־פי הערכות ראשוניות בוצע פיצוץ המטען על רקע של מאבקי כוח ובין מנהיגי האסירים להנהלת הכלא. זאת, לאחר שההנהלה עושה מאמצים לנטרל מנהיגות מסיתה של האסירים ולהעביר את מקורות הכוח מאסירים האלימים לידיה.

באגף מספר 9 בכלא באר־שבע כלואים אסירים קשים במיוחד וכן אסירים טעוני הגנה. אין באגף זה אסירים בטחוניים וכולם אסירים פליליים. (עתי"ם)

בפלילים

7 ק"ג זהב נשדדו מבעל מפעל לתכשיטים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

תכשיטי זהב במשקל 7 ק"ג נשדדו אתמול בבוקר מבעל מפעל לתכשיטי זהב בן 64 בדירתו שבאזור צומת מסובים.

המנהל יצא מביתו עם תיק שהכיל את התכשיטים. בחדר המדרגות המתין לו אלמוני רעול פנים והורה לו באיומי אקדח לשוב לדירתו. האלמוני דרש את התיק ומשסירב בעל המפעל לתת לו אותו ירה ירייה לעבר התקרה, חטף את התיק ונמלט. הנשדד לא נפגע.

ניסה להפריד בין ניצים ונפגע בכל חלקי גופו

מאת אשר שילוני, כתבנו בבת־ים

נער בן 17 מבת־ים שניסה שלשום בערב להפריד בין נערים מתקוטטים ברחוב בלפור בבת־ים נחבל בכל חלקי גופו ונדקר באופן שטחי.

הקטטה פרצה בעשר בערב והיו מעורבים בה צעירים רבים. הנער, שהתערב וניסה להפריד בין הניצים, ספג חבטות משני המחנות בכל חלקי גופו ונדקר באופן שטחי בצלעותיו.

הוא קיבל טיפול ושוחרר לביתו. המשטרה טרם עצרה חשודים במעשה.

חשודים בנסיון רצח בעקבות ריב בין ילדים

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

תושב טייבה ושלושה מתושבי ראש העין נעצרו אתמול כחשודים בנסיון לרצח בעקבות סכסוך בין ילדים.

אתמול בשעה 4.30 אחה"צ נתקבלה הודעה במשטרת כפר־סבא על יריות בטייבה ולמקום הגיעו ניידות משטרה. בחקירה והתברר כי בין ילדי שתי משפחות שכנות התפתח סכסוך במהלכו ירה אביו של אחד הילדים. כתוצאה מהיריות נופצה שמשת דלת במרפסת אחד הבתים אך לא היו נפגעים.

החשוד ביריות, תושב טייבה בן 31, ושלושה צעירים תושבי ראש העין נעצרו כחשודים במעורבות בסכסוך.

„דו־קרב" בין אלופי שחמט הוכרע בבית־המשפט

תביעה לביטול תואר ספורטאי מצטיין בשחמט בצה"ל נדחתה אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב. התביעה הופנתה נגד האיגוד הישראלי לשחמט, רונן לב, שנקבע כספורטאי מצטיין בענף השחמט בצה"ל, רשות הספורט וצה"ל. התובע עופר ברוק ביקש לבטל את התואר בו זכה רונן לב, ולחייבו להתמודד עימו על התואר.

בהכרעת הדין נאמר, כי עפ"י הנוהל הקיים, מכירים שלטונות צה"ל במספר ספורטאים, מבין המתגייסים לצה"ל, עפ"י המלצה של רשות הספורט. ספורטאים אלה נהנים מתנאים מיוחדים המאפשרים להם להמשיך ולפתח את כשרונותיהם.

עוד נאמר, כי המבקש, עופר ברוק, הוא שחמטאי מצטיין וכך גם רונן לב. עם גיוסם לצה"ל התברר, כי בענף השחמט יש מקום לשחמטאי אחד בלבד. על כן החליט האיגוד הישראלי לשחמט על עריכת סידרת משחקים („דו קרב") בין השניים, שתוצאותיה יקבעו מי יזכה בתואר.

נעדר מפאת מחלה

הדו־קרב לא התקיים בשל היעדרו של עופר, שטען מאוחר יותר שנעדר מפאת מחלה. במארס 1987 הודיע איגוד השחמט לרשות הספורט, כי רונן נקבע ע"י הוועדה המקצועית כספורטאי מצטיין, לאור הישגיו במהלך השנה האחרונה. בעקבות כך, המליצה רשות הספורט על רונן כספורטאי מצטיין והוא אכן הוכר ככזה בצה"ל.

בבקשתו לבית־המשפט ביקש עופר לצוות על האיגוד הישראלי לשחמט לקיים את הדו־קרב, שיקבע מי הזכאי לתואר, לבטל את התואר שרונן זכה בו טרם גיוסו, לחייב את רונן להשתתף בדו־קרב ולהצהיר שרשות הספורט וצה"ל אינם רשאים להעניק את התואר לרונן טרם גיוסו, בניגוד להמלצת האיגוד.

האיגוד טען שביטל את ההחלטה על הדו־קרב בשל אי־הופעתו של עופר ובשל כך שלא המציא תעודה רפואית, אלא רק כעבור כחודשיים, וגם אז כיסתה תעודה זו רק 3 מתוך 4 ימי הדו־קרב.

השופט שאול אלוני דחה, כאמור, את בקשתו של עופר ברוק לבטל את התואר שהוענק לרונן לב.

(עתי"ם)

המשטרה סירבה לחשוף התצפית והנאשם בסחר בהרואין זוכה

חוסר נכונות של המשטרה לגלות את מקום תצפיתם של שוטרים שהביא ללכידתם של נאשמים בסחר בהרואין, הביא אתמול לזיכויו המלא של אחד הנאשמים בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

המדובר באברהים אבו נאר (24) מיפו, שהואשם בכך שמכר הרואין עם עוד שניים ב־17.7.87 מעמים בביתו ברחוב 408 ביפו, במהלך קיום התצפית המשטרתית במקום.

סניגורו, עו"ד ששי גז, טען, שממקום התצפית לא ניתן היה לראות את פניו של הנאשם, ודרש במהלך החקירה הנגדית שהתקיימה שלשום שהמשטרה תגלה היכן מוקמה התצפית. המשטרה סירבה לגלות זאת והוציאה תעודת חסיון החתומה ע"י שר־המשטרה, המאפשרת לא לגלות את המקום.

עו"ד ששי גז טען, כי הערות היחידה נגד הנאשם היא זו של התצפית, ולא ניתן להרשיעו מבלי שיתאפשר לו לחקור אותו חקירה נגדית. לפיכך, ביקש מבית־המשפט להפעיל את שיקול דעתו להסיר את תעודת החסיון החתומה ע"י שר־המשטרה.

השופט בנימין קוהלה, בצעד נדיר למדי, הסיר את תעודת החסיון, וקיבל את בקשתו של עו"ד ששי גז. הוא ביקש מהמשטרה שתגלה את מקום התצפית, כדי לאפשר ניהול חקירה נגדית הוגנת.

נציגי המשטרה ביקשו שהות של 24 שעות, כדי לשקול את המשך צעדיהם. אתמול הם חזרו לבית־המשפט והודיעו, כי הם מעדיפים לא לגלות את מקום התצפית.

לאור החלטת המשטרה, פסק השופט קוהלה כי הנאשם יצא זכאי.

באותה פרשה נאשמו גם יוסף אבו נאר (34) מיפו ואבּד שקרא (25) מיפו, המיוצגים ע"י עו"ד נחמן בטיטו. משפטם עדיין נמשך והדיון הבא בעניינם נקבע להמשך החודש.

(עתי"ם)

הרואין בחצי מיליון ש"ח נתפס בעיירה לגיה

כמות גדולה של הרואין, בשווי של יותר מחצי מיליון ש"ח, נתפסה אתמול לפנות בוקר בעיירה הבדואית לגיה בנגב, במשטרה משטרתית.

יחידות הבילוש של משטרות באר־שבע וערד, יחד עם היחידה המרכזית של משטרת מרחב הנגב, ערכו אתמול לפנות בוקר פשיטה על בתים אחדים בעיירה הבדואית לגיה, בעקבות מידע על כמויות גדולות של סמים המצויים במקום.

במהלך החיפושים בבתים נמצאו באחד מהם 285 גרם הרואין נקי, שעוד לא עורבב וטרם חולק למנות. שווי הסם בשוק הסמים מוערך ביותר מחצי מיליון ש"ח. עוד נמצאו במקום מזרקים בכמות גדולה וכן כמות נוספת של סם מוכן להזרקה.

הפשיטה המשטרתית החלה בשעה 4 לפנות בוקר ועם סיומה, כעבור כארבע שעות, עצרה המשטרה 3 חשודים בחזוקת הכמות הסיטונאית של הסמים. שלושתם תושבי העיירה, שניים בני 21 והשלישי בן 30. השלושה יובאו היום בפני שופט השלום בבאר־שבע והמשטרה תבקש מהשופט להאריך את מעצרם, כדי לאפשר חשיפת שותפיהם לעיסקאות ההרואין.

(עתי"ם)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 12.10.87

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	היחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
של מטבעות	1	—	—	1.6689	1.6897	1.6794
דולר אמריקני	1	1.55	1.63	1.5881	1.6079	1.5985
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8766	0.8876	0.8812
לירה סטרלינג	1	2.58	2.70	2.6225	2.6552	2.6398
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2626	0.2659	0.2645
ין יפאני	100	1.09	1.14	1.1048	1.1185	1.1117
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7775	0.7872	0.7831
פרנק שוויצרי	1	1.04	1.09	1.0545	1.0677	1.0627
כתר שבדי	1	0.24	0.26	0.2493	0.2524	0.2510
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2394	0.2424	0.2410
כתר דני	1	0.22	0.24	0.2287	0.2316	0.2299
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3641	0.3687	0.3665
דולר קנדי	1	1.19	1.25	1.2155	1.2307	1.2235
דולר אוסטרלי	1	1.11	1.20	1.1539	1.1683	1.1601
ראנד דרום אפריקני	1	0.46	0.78	0.7705	0.7801	0.7762
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4217	0.4270	0.4238
שילינג אוסטרי	10	1.22	1.28	1.2439	1.2594	1.2520
לירה איטלקית	1,000	1.19	1.27	1.2150	1.2302	1.2214

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו ב־ בקשה ליתן אשר להקלה לתכנית הבינוי 2248 לענין סטיה מקו בנין אחורי, ברחוב הרקפת מס׳ 15, גוש 6150 חלקה 204.

תיק בנין 8/14718
בקשה מס׳ 562939

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד׳ בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסטי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

מרחב תכנון מקומי

כפר־סבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקות 55, 45 בגוש 6430, רחוב טשרניחובסקי הקלות כלהלן:

1. הקלה בשיעור 10% בקוי בנין צדדים ואחורי בתשריט ב׳/13.

2. הקלה בשיעור 6% מאחוזי הבניה המותרים בתשריט א׳/13.

כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא

אנו משתתפים באבלה של חברתנו
פנינה והמשפחה
על מות האם
חיה גולדברג ז"ל
קיבוץ גבעת עוז

לאלוה, רותי ולכל המשפחה
אתכם באבלכם הכבד
במות
משה גרודה ז"ל
ידידים בקיבוץ מסילות

לסימה, למשפחה
ולקיבוץ אילון
אתכם
באבל
בית הספר
וקיבוץ כברי

המורים והבוגרים משתתפים בצערה
של תלמידתנו רונית שחף (ארוך)
על מותו הטרגי של בעלה
יגאל שחף ז"ל
אורנים — ביה"ס לחינוך
של התנועה הקיבוצית

אזכרה לבננו
דרור כהן ז"ל
שנפל בעיר סואץ במלחמת יום הכיפורים
תתקיים ביום ו׳ 16.10.87, בבית חנן, בשעה 11.00 לפנה"צ.
המשפחה
וחבריו במושב אלמגור

הטיסות שעוכבו המריאו לדרכן בעקבות צו בית־הדין לעבודה

שיבושים רבים נגרמו וטיסות בוטלו בשל עיצומי עובדי רשות שדות התעופה המוחים על אי־מילוי הסכמי השכר

עובדי רשות שדות התעופה חזרו אתמול לעבודה סדירה בעקבות הצו שהוצא נגדם בבית הדין לעבודה בתל־אביב והטיסות שעוכבו המריאו לדרכן.

שיבושים רבים נגרמו בעקבות עצומי העובדים, טיסות בוטלו והנוסעים נותרו נרגזים וממורמרים בשדה התעופה.

שלשום בערב הורה יו"ר ועד עובדי ראשות שדות התעופה, פנחס עידן, לעובדי הרשות לקיים שביתה איטלקית או שביתת האטה, בשל סכסוכים כספיים ואי־מילוי הסכמי השכר על־ידי הנהלת הרשות.

העובדים קיימו את הוראת הועד ועבודת פריקת המטענים והמזוודות התנהלה בעצלתיים. נוסעים נזעמים שעברו את הליכי ביקורת הגבולות פרצו אל הצד האווירי של הנמל בכוח, כדי לפרק את המכולות מן המטוסים. רק בעמל רב השתלטו אנשי הבטחון והמשטרה על הנוסעים הממורמרים והחזירום לאולם הנוסעים.

התמונה חזרה ביתר תוקף אתמול בבוקר, כאשר חברות התעופה החלו להודיע על איחורים בזה אחר זה של הטיסות. נוסעים של „פאן־אמריקן" שישבו במטוס והמתינו להמראה הורדו ממנו בשל האיחור. העלאת הנוסעים למטוס „אל־על" למנצ׳סטר עוכבה למשך שעתיים.

„תביעות שכר חורגות"

אתמול אחר הצהריים נועדו נציגי הוועדים של רשות שדות התעופה עם מנכ"ל הרשות, צבי גוב־ארי, ואנשי משרדו, בנסיון להביא לגישור בין תביעות העובדים לבין הצעת ההנהלה. מנכ"ל הרשות, אמר, כי מדובר ביכולתה של הרשות לעמוד במסגרת ההסכם שנחתם בין משרד האוצר וההסתדרות הכללית.

גוב־ארי מסר, כי העובדים העלו מחדש את התביעות שלהן בפניו, בין היתר תוספות גדולות עבור עבודת שבתות וחגים בנמל התעופה, גילום מס הכנסה בעד עבודת שעות נוספות בשבתות, העלאה של כ־300% אחוז של קרן ההשתלמות לעובדים והעלאה בדרגה אחת של כל העובדים.

מנכ"ל הרשות הסביר, כי השיחות התנהלו באווירה נוחה, אך מפאת השעה המאוחרת, יימשכו לאחר חג הסוכות. הוא חזר על עמדת הרשות ש.לא נוכל לחרוג מהסכם המסגרת ומהנחיות משרד־האוצר, כשמדובר בתביעות החורגות מן העלאות השכר המקובלות כ־משק".

בינתיים מתנהלת העבודה בנמל התעופה כסדרה, כאשר העובדים בעצמם משתדלים להדביק את הפיגורים שנגרמו בשל העיכובים בהמראות המטוסים.

(עתי"ם)

איפה המטאדור?

אין זו מלחמת־שוורים, אלא מכירה פומבית של פרים מעדרי טיפוח לרבייה, שנערכת אתמול בקיבוץ רמת־יוחנן. צילום: כפיר מאיר/י.פ.א.

„לחיות מעבודה בכבוד" — משאלתם של אורחי סוכת מפ"ם בעפולה

„סוכת העבודה" של מפ"ם בעפולה אירחה אמש עשרות נציגי ועדי עובדים מהעיר ומהאיזור, חברי מפ"ם ושאינם חברים, למפגש ודיון תחת הכותרת „לחיות מעבודה בכבוד", בהשתתפות אפרים זילוני, יו"ר סיעת מפ"ם בהסתדרות וסגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, וחנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם.

בין המבקרים בלטו נציגי ועדי עובדים מ„נילית", „תדיראן", „חוגלת", „פיתן", „היפרשוק", „תנובה", „מספנות ישראל" ובית־החולים „העמק" וכן נציגים מקיבוצי האיזור ומישובים ערביים סמוכים.

את הערב, בהנחייתו של אהרן גרינברג מתדיראן עפולה, פתח בדברי ברכה דב אלקנתי, רכז המחלקה לאיגוד מקצועי במפ"ם. מישל אלמליח, יו"ר מועצת ועדי העובדים ולשעבר יו"ר ועד הפועלים במספנות ישראל, סיפר, כי בסוכת השלום בקריית־שמונה בשנה שעברה חלק עם הנאספים חלום שמאבק המספנות יהיה האחרון מסוגו. „לצערי הרב התבדיתי. עדיין יש משברים והפועלים משלמים את המחיר", אמר אלמליח.

בהמשך הערב נערך דיון ער בבעיות שכר, סגירת מפעלים, חוזים אישיים ועבודת קבלנים וכן בשאלת מקומה של ההסתדרות כיום.

„עלינו להמשיך להיאבק. אין גוף אחר שיכול היום להחליף את ההסתדרות ותפקידנו לכוון גוף זה לדרך הנכונה", אמר אפרים ז׳ילוני.

מזכיר מרכז מפ"ם חנן ארז אמר, כי „בישראל של 1987 אי־אפשר לחיות מעבודה כאשר הממשלה נותנת יד לתוכנית המעדיפה הון על פני עבודה ובאופן שיטתי פוגעת בעובדים". (שע"ת)

נורווגיה תשתף פעולה עם ההסת׳ בסיוע לאיגודים השחורים בדרא"פ

מאת כתב „על המשמר"

ראש ממשלת נורווגיה נפגשה אתמול עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ובמהלך השיחה עימו התעניינה במיוחד בפרשת המים הכבדים שרכשה ישראל מנורווגיה בשנות ה־50 ובשנות ה־70.

מזכ"ל ההסתדרות סירב להתייחס לנושא זה והודיע לרה"מ נורווגיה, שההסתדרות בישראל עוסקת בעיקר בענייני פנים ואינה מגלה מעורבות ביחסים בינלאומיים, שהם מעניינה של ממשלת ישראל.

ראש ממשלת נורווגיה, גרו הארלם ברונטלאנד, הביעה נכונות ממשלתה לשתף פעולה עם ההסתדרות בישראל בסיוע מידי לאיגודים המקצועיים השחורים בדרום אפריקה.

קיסר סקר בפני ראש ממשלת נורווגיה, שגילתה עניין מיוחד בשיפור המצב הכלכלי בישראל ב־שנתיים האחרונות את התוכנית הכלכלית והדגיש במיוחד את תרו־מת ההסתדרות בהבראת הכלכלה. ראש הממשלה והמזכ"ל הביעו דאגה לדמוקרטיה בעולם נוכח התגברות האבטלה במדינות רבות.

קיסר התקבל אתמול גם אצל יו"ר הפרלמנט הנורווגי, ג׳ו בנקו מהמפלגה השמרנית, והופתע לגלות כי יו"ר הפרלמנט הוא יהודי ששמו הקודם היה בו־יעקב. כמרכזן נפגש מזכ"ל ההסתדרות עם סיעת הלייבור בנורווגיה.

בשבוע הבא ייפגש קיסר עם ראש ממשלת ספרד, פליפה גונזלס.

נחתם הסכם להשלמת האגף המערבי של ביה"ח „רוטשילד"

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

שרת־הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו ואגודת ידידי ביה"ח רוטשילד בחיפה בראשה עומד צבי חריף, חתמו אתמול על הסכם להשלמת האגף המערבי של ביה"ח.

אגודת הידידים ואירגון „בני ציון" שבארה"ב נטלו על עצמם יחד עם משרד־הבריאות להשלים בתוך 5 שנים את בניית האגף בהשקעה כוללת של 8 מיליון דולר, שמחציתם יינתנו ע"י משרד הבריאות ומחציתם ע"י אירגון „בני ציון" ואגודת הידידים.

ועדה משותפת למשרד הבריאות ולאגודת הידידים תשמש וועדת היגוי לפרויקט. העבודה באתר תחודש בחודש נובמבר.

בדבריה בברכה ציינה שרת־הבריאות, כי הגיע הזמן לגאול את האגף המערבי של ביה"ח מעלבונו לאחר שזה 14 שנה לא הצליחו להשלים את בנייתו. עד כה הסתכמה עלות האגף המערבי ב־38 מיליון שקל.

בתום הטקס ציינה שרת־הבריאות בשיחה עם עיתונאים, כי למשרדה מגיעים כיום כ־27 מיליון שקל כתוצאות מהביטוח הלאומי, ומקופות־החולים הלאומית והמאוחדת.

שרת־הבריאות האשימה את האוצר, בסחבת כדיונים שנערכו לפתור את מצוקת הרופאים המרדימים הנוקטים בעיצומים.

פסטיבל עכו

גיורא מנור

מכל המינים

לאט לאט מתגברים על שפע ההיצע של הפסטיבל לתיאטרון אחר 87, והאופק מתבהר.

באמפיתאטרון — מקום המופע המאוורר ביותר במכלול האולמות המחניקים — בימה מכוסה בחול צהוב, עמוד „מודרני" ועליו מכשיר וידיאו (עוד שניים בצידי הבימה) ו־150 אבטיחים. (לא ספרתי, אבל בתוכנית מודה הקבוצה ל„תנובה" על תרומה זו). לא בכדי נקרא המופע, שכתב אוריאל ירמיה וביים ויקטור עטר, „ריש בטיחי".

סביאנה מיותס, כאשת מילואימניק שנעדר מביתו, מוצאת לעצמה נחמה פורתא בחברתו של חייל אר"מ בלונדי ושרירי (אילי מגנס) ובסוכת האבטיחים פוגשים השניים ייצור מוזר ופטפטני (יוסי אשדות), היודע לנבא עתידות והאמור, חושׂשני, להיות נציג הדת היהודית. שם גם נמצא מלצר אילם ואלגנטי, ומה שמתחיל ב„שאר" צבעוני ומשעשע מתפורר לאט לאט (סליחה מהר מהר) ובקשקוש מוזר ובלתי מובן. חבל על ההורמנות הבימתית שהוחמצה ועל כשרון המשחק שנשפך לריק.

סיני פתר כתב וביים את „ביקורת חצות", מחזה אקטואלי, בו גויה לנצט מגלמת מבקרת תיאטרון ובעלה, איש שירותי הביטחון, הוא יונתן צרצי. התפאורה היפה — דירה מודרנית העשוייה מפלסטיק שקוף שעיצבה עינת פרץ — משמשת דירת קרבות לזוג המשעשע הזה. האיש מסתבך באיזה „תריגה" בעת חקירתו של סטודנט, שעצר אי־שם ב„שטחים", ואשתו מנסה לחלץ אותו בעזרת קשריה עם המעצמה השביעית.

המשחק המיומן והבימוי הזריז מוליכים תמונת הווי זו במהירות וקלילות על פני הבימה. הדבר היחיד שאינו מתקבל על דעתי, היא העילות הפנטסטית של הכתבנית במערכת אותו עיתון המקבלת את הביקורת בטלפון. אשר לטבעם של אנשי הש.ב., אין לי מספיק נסיון אישי כדי לשפוט. מכל מקום, המחזה מוכיח, שאפילו מבקרי תיאטרון, ואני בתוכם, הם בסופו של דבר בני־אדם על כל חולשותיהם. זה נכון אבל לא כל כך חדשני.

„סתרוזרות" מאת ישי אורן, שביים שי בר־יעקב עם אבינועם מור־חיים בתפקיד המרכזי של סופר, שמין מפיסטו מגוחך מנסה לפתות אותו, הוא בילבול מוח יומרני. שפע אמצעים, דמויות מפלצתיות, כנראה שאולות מחלומות הזוועה של הסופר, הדלקת נרות, וקריאת כתבייד, כל אלה אינם מצטרפים לשום רעיון, יתכן, כמובן, שהסגנוליות הפרטית שלי אשמה בכך שאיבדתי בהצגה זו את הקשר בין האירועים המשעממים שעל הבימה. אבל יותכן שהיומרנות הבכיבול אינטלקטואלית שאין לה כיסוי תרמה גם היא את חלקה.

פסטיבל חיפה

יעל ישראל

שמונת יפאנית מערבית

הסרט הישראלי „אוונטי פופולו" של רפי בוקאי והסרט האמריקני „נרדפי החוק" של ג׳ים ג׳ארמוש נבחרו לסרטים הטובים ביותר של שנה זו, בטקס שנערך אמש בפסטיבל הסרטים הבינלאומי של חיפה.

אמש הגיע לארץ הבמאי האוסטרי וולפאנג גלוק שסרטו „38" הוקרן בפסטיבל. סרט זה עוסק בימיו האחרונים של מחזאי יהודי לפני הכיבוש הנאצי. „באותם זמנים כולם אמרו שזה לא יכול לקרות, שאין כל סכנה. הורי היו אריסים, הם אמרו שזה לא יימשך יותר מכמה חודשים, וזאת גישה מסוכנת. אדם חייב להגיד לאנשים שוב ושוב, תזכרו, אל תאמינו בתקווה, תאמינו בעובדות, היזהרו. לא עשיתי את הסרט נגד ניאונציזם אלא נגד אנטישמיות באופן כללי" — אמר הבמאי אמש במסיבת עיתונאים.

היום, יומו האחרון של פסטיבל הסרטים, כדאי להתרכז בסרטים היפאניים, לא כולם השמנת של הקולנוע היפאני בן ימינו. הבמאים היפאנים הצעירים מתקשים להתמודד עם העבר המפואר של הקולנוע היפאני בשנות ה־40 וה־50. עם הקולנוע של מיזוגושי ואוזו קשה להתחרות. הבמאים בני הדור החדש מושפעים מאוד מהקולנוע המערבי.

מוריטה בסרטיו המסוגננים „מות בטוקמיקי" ו„משחק משפחתי" בחר בניכור גודארי, אך סרטיו לוקים בשטחיות מעצבנת.

יוזו איטאמי בסרטו „אשת מס" מושפע מהקולנוע ההוליבודי המסחרי, ולמרות שהוא משתמש בקונבנציות האמריקניות ביותר תחכום, סרטו נשאר מסורבל. כל סרטיו של איטאמי הם קומדיות שחורות על מנהגי החברה היפנית המודרנית. „אשת מס" עוסק בהעלמות המס של היפאנים. „במנהגי לוויה" מתאר הבמאי באירוניה ובסגנון מיוחד את טקסי הקבורה של היפנים.

סרט אחר שכדאי לראות הוא „ההבטחה" של יושידה, על תהליך ההזדקנות המגונן. יושידה לא הצליח לתאר בשאר רוח תהליך טראגי זה, כפי שעשה אוזו בסרטיו הנפלאים בשנות ה־50.

רווקא הבמאי הטייוואנר הו הסיאו הסיין, בסרטו „קיץ אצל סבא", הולך בדרכו של אוזו הגדול ומציג קולנוע פשוט, אבל לא פשטני, קולנוע אנושי מרגש במיטבו.

לנח ולמשפחת שחם
משתתפים בצערכם במות האב
יהושע שחם ז"ל
קיבוץ געש

משתתפים בצערה של חברתנו
שרה בצ׳ה, המשפחה וקיבוץ דליה
על מות האחות
כרמלה תיבון
ידידיה ומוקירי זכרה
בקיבוץ עברון